

Godišnjak 2020.

Hrvatski zavod za zapošljavanje

Godišnjak

2020.

Hrvatski zavod za zapošljavanje

ISSN 1849-4854

Zagreb, lipanj 2021.

IMPRESUM

Izdavač:

Hrvatski zavod za zapošljavanje, Zagreb, Savska cesta 64
Telefon: 00385 1 61 26 000
Telefaks: 00385 1 61 26 038
E-mail – uredništvo: marica.barić@hzz.hr
Web stranice: <http://www.hzz.hr>

Za izdavača:

Ante Lončar,
ravnatelj Hrvatskoga zavoda za zapošljavanje

Urednica:

Marica Barić

Lektorica:

Marijana Knežić-Vučković, prof.

Grafičko oblikovanje:

Intergrafika TTŽ d.o.o., Zagreb

Sadržaj

<u>Sažetak</u>	7
<u>Radna snaga u Hrvatskoj</u>	10
<u>Nezaposlenost</u>	13
<u>Potražnja za radnom snagom i zapošljavanje</u>	19
<u>Posredovanje i priprema za zapošljavanje</u>	29
<u>Aktivna politika zapošljavanja</u>	35
<u>Potpore za očuvanje radnih mesta</u>	40
<u>Prava tijekom nezaposlenosti</u>	42
<u>Projekti s potporom međunarodne zajednice</u>	46
<u>Organizacija, upravljanje i ljudski potencijali Zavoda</u>	49
<u>Javnost rada i međunarodna suradnja</u>	52
<u>Izvori financiranja te struktura prihoda i rashoda</u>	54
<u>Sustav unutarnjih kontrola</u>	59
<u>Tablice</u>	61

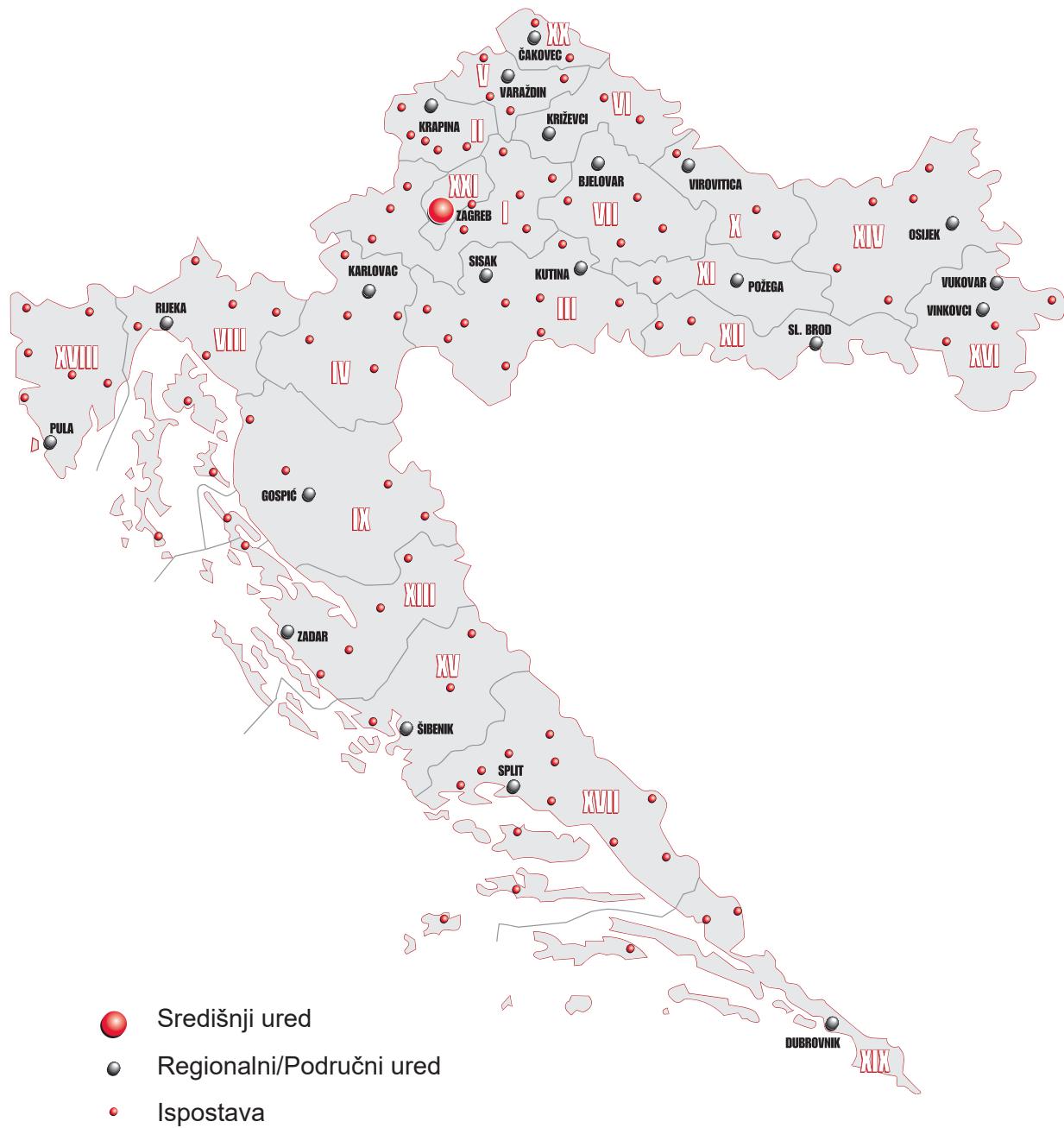

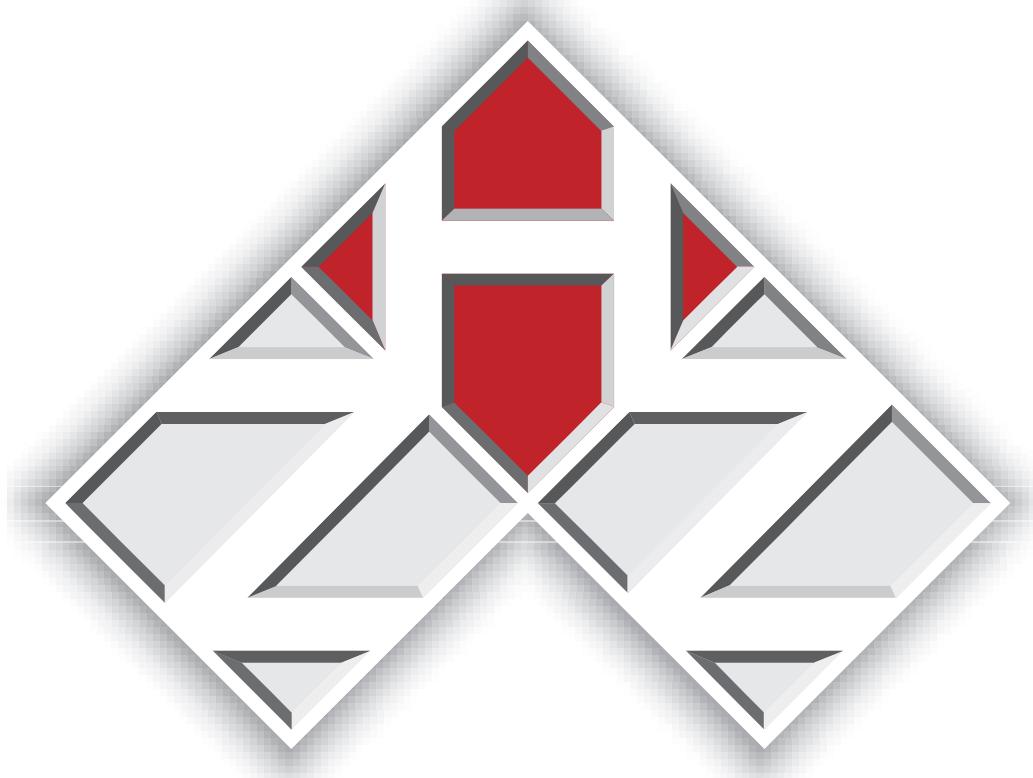
Prostorni raspored regionalnih/područnih ureda i ispostava Hrvatskoga zavoda za zapošljavanje po županijama

ŽUPANIJA	REGIONALNI/PODRUČNI URED	ISPOSTAVA
I. Zagrebačka XXI. Grad Zagreb	Zagreb	Dugo Selo Ivanić-Grad Jastrebarsko Samobor Sesvete Sveti Ivan Zelina
II. Krapinsko-zagorska	Krapina	Donja Stubica Klanjec Pregrada
III. Sisačko-moslavačka	Sisak	Dvor Glina Gvozd Hrvatska Kostajnica
	Kutina	Novska
IV. Karlovačka	Karlovac	Duga Resa Ogulin Ozalj
V. Varaždinska	Varaždin	Cestica Ivanec
VI. Koprivničko-križevačka	Križevci	Đurđevac
VII. Bjelovarsko-bilogorska	Bjelovar	Čazma Daruvar
VIII. Primorsko-goranska	Rijeka	Cres-Lošinj Crikvenica Čabar Delnice
IX. Ličko-senjska	Gospic	Donji Lapac Korenica Novalja
X. Virovitičko-podravska	Virovitica	Orahovica Pitomača
XI. Požeško-slavonska	Požega	Pakrac
XII. Brodsko-posavska	Slavonski Brod	Nova Gradiška
XIII. Zadarska	Zadar	Benkovac Biograd Gračac
XIV. Osječko-baranjska	Osijek	Beli Manastir Donji Miholjac Đakovo
XV. Šibensko-kninska	Šibenik	Drniš Knin
XVI. Vukovarsko-srijemska	Vukovar	Ilok
	Vinkovci	Otok
XVII. Splitsko-dalmatinska	Split	Hvar Imotski Kaštela Makarska Omiš Sinj
XVIII. Istarska	Pula	Buzet Labin Pazin
XIX. Dubrovačko-neretvanska	Dubrovnik	Korčula-Lastovo Metković
XX. Međimurska	Čakovec	Mursko Središće
		Prelog

Karta regionalnih/područnih ureda i ispostava HZZ po županijama

Sažetak

Radna snaga u Hrvatskoj: Tržište rada, kako na hrvatskoj tako i na svjetskoj razini, u 2020. godini suočeno je s posljedicama pandemije bolesti COVID-19. Tako su, pod utjecajem izvanrednih okolnosti, zaustavljeni višegodišnji pozitivni trendovi kretanja na tržištu rada kao i kretanja ukupnih gospodarskih aktivnosti u Republici Hrvatskoj. U 2020. godini došlo je do značajnog povećanja nezaposlenosti te nešto blažeg smanjenja zaposlenosti kako prema administrativnim tako i prema anketnim izvorima podataka (podaci Državnoga zavoda za statistiku). Prosječni broj registrirane zaposlenosti smanjen je za 0,7%, dok se prosječni broj registrirane nezaposlenosti povećao za 17,2% u usporedbi s 2019. godinom. Pod utjecajem spomenutih kretanja u zaposlenosti i nezaposlenosti, prosječna godišnja stopa registrirane nezaposlenosti povećala se sa 7,6% u 2019. na 8,9% u 2020. godini. Prema rezultatima Ankete o radnoj snazi u 2020. godini smanjio se broj zaposlenih za 1,3%, a povećao broj nezaposlenih za 13,4%, pri čemu se neznatno smanjila stopa zaposlenosti (15-64) na 62,0% (za 0,1 postotni bod). Prosječna stopa anketne nezaposlenosti za 2020. godinu iznosila je 7,5%, te je veća za 0,9 postotnih bodova u odnosu na prošlogodišnju razinu.

Registrirana nezaposlenost: Zbog spomenutih pandemijskih razloga 2020. godine promijenjen je trend kretanja registrirane nezaposlenosti. Prosječni broj nezaposlenih povećao se sa 128.650 u 2019. godini na 150.824 u 2020. godini, što je povećanje od 17,2%, a istodobno se povećao broj nezaposlenih i žena (16,9%) i muškaraca (17,7%). Postotno povećanje prosječnoga broja nezaposlenih zabilježeno je kod svih dobnih skupina, a najznačajnije kod skupina mlađe dobi (27,4% od 20 do 24 godine te 28,0% od 25 do 29 godina). Nadalje, povećao se prosječni broj nezaposlenih svih obrazovnih skupina (najviše u skupini osoba s prvostupanjskim visokoškolskim obrazovanjem od 23,4%). U gotovo svim djelatnostima došlo je do povećanja broja nezaposlenih u 2020. u odnosu na 2019. godinu. Tako je prosječni broj nezaposlenih koji su radili u djelatnostima pružanja smještaja te pripreme i usluživanja hrane i pića porastao 35,4%, a najviše se povećao, čak 42,8%, broj nezaposlenih osoba koje su prethodno radile u djelatnostima umjetnosti, zabave i rekreacije. S obzirom na regionalni raspored, povećanje broja nezaposlenih zabilježeno je u svim županijama u rasponu od 4,2% u Sisačko-moslavačkoj do 48,6% u Istarskoj županiji. Krajem godine, 62,2% nezaposlenih bilo je kratkotrajno (do jedne godine) nezaposleno, naspram 37,8% dugotrajno (više od jedne godine) nezaposlenih, a razina obrazovanja značajno utječe na trajanje nezaposlenosti. Tako je među osobama s najnižom razinom obrazovanja najveći udio dugotrajno nezaposlenih (62,0%), a s porastom razine obrazovanja trajanje nezaposlenosti se smanjuje, pa je najmanji udio dugotrajno nezaposlenih imala skupina nezaposlenih s visokim obrazovanjem (27,8%).

Potražnja za radnom snagom i zapošljavanje: Potražnja za radnom snagom iskazana brojem prijavljenih slobodnih radnih mjesta Zavodu od strane poslodavaca prethodnih je godina bilježila usporavajući trend rasta, te je 2019. godine došlo i do pada potražnje. Slijedom toga, i 2020. godine ostvareno je smanjenje prijavljenih potreba za radnicima, i to po relativno visokoj stopi pada od 26,5%, što je u značajnoj mjeri uzrokovano pojmom pandemije bolesti COVID-19 i uvođenjem mjera ograničavanja rada dijela poslovnih subjekata. Tijekom 2020. prijavljeno je ukupno 164.760 slobodnih radnih mjesta, što u usporedbi s 2019. godinom znači smanjenje od 26,5%.

Ukupno zapošljavanje iz evidencije Zavoda kontinuirano se smanjivalo četiri godine zaredom, pa je taj trend smanjenja broja zaposlenih osoba iz evidencije nastavljen i 2020. godine, ali po znatno nižoj stopi (od 4,0%) u odnosu na prethodne godine kada se pad zapošljavanja na godišnjoj razini kretao iznad 10%. Tijekom 2020. godine iz evidencije Zavoda ukupno su zaposlene 148.684 osobe (4,0% manje nego u 2019. godini), i to: 141.181 osoba (95,0%) na temelju zasnivanja radnog odnosa te 7.503 osobe (5,0%) na temelju drugih poslovnih aktivnosti (ostvarivanje mjesečnog primitka odnosno dohotka od druge samostalne djelatnosti većega od prosječno isplaćene novčane naknade u prethodnoj kalendarskoj godini, registriranje trgovačkog društva, obrta, prijava na poljoprivredno osiguranje, zapošljavanje prema posebnim propisima,

i dr.). Zapošljavanje na temelju radnoga odnosa čak je povećano u odnosu na 2019. godinu za 1,2%, dok je broj zaposlenih na temelju drugih poslovnih aktivnosti smanjen za 51,2%, što je u konačnici rezultiralo ukupnim godišnjim smanjenjem zapošljavanja od 4,0%.

Posredovanje i priprema za zapošljavanje: U 2020. godini kriza uzrokovana pandemijom bolesti COVID-19 imala je značajnog utjecaja na rad Zavoda u odnosu na nezaposlene osobe. Razvijeni su alati i dane mogućnosti nezaposlenim osobama da svoja prava pri Zavodu mogu ostvariti digitalnim kanalima. To se odnosilo na prijavu u evidenciju nezaposlenih i podnošenje zahtjeva za novčanu naknadu. Omogućeno je i savjetovanje na daljinu, putem upitnika ili telefonskog kontakta, a kada su epidemiološke prilike dozvoljavale dogovarani su termini za kraća savjetovanja, kako bi se zaključio profesionalni plan koji je temelj za daljnje upućivanje nezaposlenih osoba prema poslodavcima i slobodnim radnim mjestima. Tako je tijekom 2020. godine ostvareno 231.499 individualnih savjetovanja nezaposlenih osoba te 920.982 individualne konzultacije između savjetnika za zapošljavanje i nezaposlenih osoba, zatim je definirano 113.718 profesionalnih planova zapošljavanja nezaposlenih osoba te 27.044 sporazuma o uključivanju na tržište rada dugotrajno nezaposlenih osoba. Također, aktivnosti posredovanja posvećene su radu s teže zapošljivim skupinama na tržištu rada, kao što su dugotrajno nezaposlene osobe, mlade osobe bez radnog iskustva, osobe romske nacionalne manjine, osobe s invaliditetom, kao i ohrabrvanju i pomoći nezaposlenim osobama u pokretanju posla, tj. samozapošljavanju.

Ovisno o procijenjenim potrebama, dio nezaposlenih osoba uključuje se u aktivnosti profesionalnog usmjeravanja, koje obuhvaćaju različite grupne ili individualne oblike profesionalnog informiranja i savjetovanja. U radionice i grupna informiranja uključene su 3.443 osobe, dok su individualno savjetovane/informirane 4.404 nezaposlene osobe. Dodatno, u Centrima za informiranje i savjetovanje o karijeri (CISOK) koji djeluju u okviru Zavoda, pruženo je 17.411 usluga informiranja i savjetovanja o karijeri, dok je web portal CISOK-a zabilježio 191.184 posjeta s višestrukim pregledom i korištenjem dostupnih e-alata.

Aktivna politika zapošljavanja: Mjere aktivne politike zapošljavanja u 2020. godini temeljene su na Smjernicama za razvoj i provedbu aktivne politike zapošljavanja u Republici Hrvatskoj za razdoblje od 2018. do 2020. godine, a usmjerenе su na poticanje zapošljavanja, poticanje samozapošljavanja, stjecanja prvog radnog iskustva, aktivaciju najteže zapošljivih skupina te očuvanje radnih mesta i ostanak u zaposlenosti, a sve u skladu s općim ciljem povećanja stope zaposlenosti. No, zbog pojave pandemije bolesti COVID-19 te aktiviranja mjere Potpore za očuvanje radnih mesta u djelatnostima pogodjenim koronavirusom privremeno je, u razdoblju od ožujka do svibnja 2020. godine, bila obustavljena provedba dijela programa mjera aktivne politike zapošljavanja iz nadležnosti Zavoda koji se odnosi na mjere: Potpore za zapošljavanje, Potpore za usavršavanje, Potpore za samozapošljavanje, Obrazovanje i osposobljavanje te Javni radovi. Također, izvršena je prilagodba mjere Stalni sezonač na način da je poslodavcima koji su već koristili mjeru u trajanju od ukupno šest mjeseci, omogućeno daljnje korištenje mjere Stalni sezonač COVID-19.

Tako su provedbom mjera aktivne politike zapošljavanja u nadležnosti Zavoda tijekom 2020. godine obuhvaćena ukupno 49.923 korisnika, što je 25,4% manje od broja sudionika u 2019. godini; od tog broja njih 26.678 bili su aktivni korisnici iz prethodne godine, a 23.245 korisnika novouključeno je tijekom 2020. godine. Najviše je novih korisnika uključeno u mjere Stalni sezonač (6.264 osobe ili 26,9%), Potpore za zapošljavanje (4.355 osoba ili 18,7%) te Potpore za samozapošljavanje (3.778 osoba ili 16,3%).

Potpore za očuvanje radnih mesta: S obzirom na novonastale poteškoće u gospodarstvu uzrokovane pandemijom bolesti COVID-19 Upravno vijeće Zavoda 20. ožujka 2020. godine donijelo je odluku o uvođenju mjeri Potpora za očuvanje radnih mesta u djelatnostima pogodjenim koronavirusom (COVID-19), a s ciljem zadržavanja radnih mesta, odnosno osiguranja radnicima ostanka u zaposlenosti. Kako se pandemija nastavljala tijekom godine, a shodno tome i ograničavanje aktivnosti pojedinih gospodarskih subjekata, tako se nastavila i provedba potpora za očuvanje radnih mesta uz određene izmjene uvjeta subvencioniranja s obzirom na djelatnost poslodavca, veličinu poslodavca, opseg smanjenja posla i dr.

Potpore su uključivale više mjera, i to: Potpora za očuvanje radnih mesta (ORM), Potpora za očuvanje radnih mesta za mikropoduzetnike (ORM mikropoduzetnici), Potpora za skraćivanje radnog vremena (SRV), Potpora za očuvanje radnih mesta u zaštitnim radionicama, integrativnim radionicama i radnim jedinicama za zapošljavanje osoba s invaliditetom (ORM OSI), kao i isplatu doprinosa za mirovinsko osiguranje temeljem individualne kapitalizirane štednje (MIOII).

Potpore za očuvanje radnih mesta isplaćene su na ime 109.431 poslodavca kod kojih je ukupno obuhvaćeno 697.126 radnika, a za provedbu mjera u 2020. godini ukupno su isplaćene 7.703.685.673 kune.

Prava tijekom nezaposlenosti: Godine 2020. novčanu naknadu kao najučestalije korišteno pravo tijekom nezaposlenosti ostvarilo je prosječno mjesечно 37.447 nezaposlenih osoba, što znači obuhvat od 24,8% prosječne nezaposlenosti. Osim prava na novčanu naknadu nezaposlene su osobe ostvarivale i druga materijalna prava, pa je u 2020. godini doneseno: 2.594 rješenja o pravu na novčanu pomoć za vrijeme obrazovanja, 374 rješenja o pravu na novčanu pomoć za vrijeme osposobljavanja te 59 rješenja o pravu na novčanu pomoć za vrijeme stručnog osposobljavanja za rad bez zasnivanja radnog odnosa, 5.007 rješenja o pravu na novčanu pomoć osiguranika produženog mirovinskog osiguranja na temelju ugovora o radu na određeno vrijeme za stalne sezonske poslove te 2.917 rješenja o produženju novčane pomoći za vrijeme trajanja posebnih okolnosti, 2.901 rješenje o pravu na naknadu putnih i selidbenih troškova, te 2 rješenja za ostvarivanje prava na mirovinsko osiguranje.

Primjenjujući uredbe Europske unije o koordinaciji sustava socijalne sigurnosti (Uredba (EZ) br. 883/2004 te Uredba (EZ) br. 987/2009) Zavod je u 2020. godini izdao 30 obrazaca U2 za izvoz novčane naknade nezaposlenim osobama, zatim 255 obrazaca kojima je potvrđio da je nezaposlena osoba koja je ostvarila pravo na novčanu naknadu u drugoj državi članici izvršila prijavu na Zavod, te 1.775 obrazaca kojima je potvrđen staž osiguranja, razlog prestanka rada te ostvarena plaća u RH radi ostvarivanja prava po osnovi nezaposlenosti u drugoj državi članici. U istom su razdoblju u 422 slučaja razmijenjeni podaci o stažu osiguranja s državama nečlanicama EU s kojima Republika Hrvatska ima sklopljene ugovore o socijalnom osiguranju.

Radna snaga u Hrvatskoj

Tržište rada, kako na hrvatskoj tako i na svjetskoj razini, u 2020. godini suočeno je s posljedicama pandemije bolesti COVID-19. Početkom godine kretanja na tržištu rada u Hrvatskoj odvijala su se uobičajenom dinamikom. Zbog sezonskog karaktera tržišta rada u ožujku (ili već u veljači) nezaposlenost počinje padati a zaposlenost se povećavati, osobito u priobalnim područjima i djelatnostima vezanima uz sektor turizma. No, sredinom ožujka 2020. godine, radi sprječavanja širenja bolesti, uvedena su ograničenja poslovanja gospodarskih subjekata iz pojedinih područja djelatnosti pa je došlo do iznenadnog i značajnog povećanja nezaposlenosti te nešto blažeg smanjenja zaposlenosti. Tako su, pod utjecajem izvanrednih okolnosti, zaustavljeni višegodišnji pozitivni trendovi kretanja na tržištu rada kao i kretanja ukupnih gospodarskih aktivnosti u Republici Hrvatskoj.

Registrirana zaposlenost i nezaposlenost

Prema podacima Državnoga zavoda za statistiku, temeljenim na administrativnim izvorima, godine 2020. u Republici Hrvatskoj prosječni broj zaposlenih smanjio se za 0,7% u usporedbi s 2019. godinom. Istodobno, broj nezaposlenih povećao se za 17,2%, što je u konačnici dovelo do povećanja ukupnoga broja aktivnog stanovništva za 0,7%.

Aktivno stanovništvo prema administrativnim izvorima, godišnji prosjek 2019. i 2020. godine			
	2019.	2020.	Indeks 2020./2019.
Aktivno stanovništvo	1.683.718	1.694.693	100,7
Zaposleni	1.555.068	1.543.869	99,3
- Zaposleni u pravnim osobama	1.341.433	1.336.081	99,6
- Zaposleni u obrtu i slobodnim profesijama	194.348	188.602	97,0
- Osiguranici poljoprivrednici	19.287	19.186	99,5
Nezaposleni	128.650	150.824	117,2
Stopa registrirane nezaposlenosti	7,6	8,9	-

Izvor: Državni zavod za statistiku, www.dzs.hr

Godišnji prosjek registriranoga broja zaposlenih u 2020. godini iznosio je 1.543.869 osoba, s međugodišnjim smanjenjem za 11.199 osoba (ili 0,7%), pri čemu je relativno najznačajnije smanjen broj zaposlenih u sektoru obrta i slobodnih profesija, za 3,0% (koji čini 12,2% ukupne registrirane zaposlenosti), a u relativno manjem opsegu smanjen je i broj zaposlenih u sektoru pravnih osoba, za 0,4% (s udjelom od 86,5% u ukupnoj zaposlenosti), kao i u sektoru „individualnih“ poljoprivrednika, za 0,5% (1,2% ukupne zaposlenosti).

Prema područjima Nacionalne klasifikacije djelatnosti (*Prilog 1, str. 12*) najveći je broj zaposlenih osoba bio u prerađivačkoj industriji (254.998 ili 16,5%), trgovini na veliko i malo, popravku motornih vozila i motocikala (228.655 ili 14,8%), građevinarstvu (121.975 ili 7,9%), javnoj upravi i obrani; obveznom socijalnom osiguranju (117.473 ili 7,6%), obrazovanju (117.401 ili 7,6%), zdravstvenoj zaštiti i socijalnoj skrbi (113.821 ili 7,4%), te djelatnostima pružanja smještaja, pripreme i usluživanja hrane (99.240 ili 6,4%). U usporedbi s 2019. godinom povećao se broj zaposlenih u devet područja djelatnosti, a značajnije postotno povećanje zabilježeno je u područjima: građevinarstvo (6,1%), informacije i komunikacije (5,3%), poljoprivreda, šumarstvo i ribarstvo (3,9%), te stručne, znanstvene i tehničke djelatnosti (3,1%). Istodobno, broj zaposlenih smanjio se u jedanaest područja djelatnosti, pri čemu je najveći pad zabilježen u djelatnostima pružanja smještaja, pripreme i usluživanja (za 13,7%) koje su u najvećem opsegu pogodjene pandemijskom krizom. Slijede djelatnosti kućanstava s padom broja zaposlenih od 12,2%,

administrativne i pomoćne uslužne djelatnosti (za 5,5%), te prerađivačka industrija (za 1,7%) i javna uprava i obrana (za 1,5%).

Prema sektoru djelatnosti (poljoprivredni, nepoljoprivredni i uslužni), struktura zaposlenih osoba u 2020. godini pokazuje da je 69,2% zaposlenih radilo u uslužnim, 27,3% u nepoljoprivrednim te 3,5% u poljoprivrednim djelatnostima. Uspoređujući s 2019. godinom smanjio se udio uslužnih djelatnosti za 0,5 postotnih bodova, a povećao udio nepoljoprivrednih i poljoprivrednih djelatnosti za 0,4 postotna boda odnosno za 0,1 postotni bod.

Registrirana nezaposlenost, nakon kontinuiranog višegodišnjeg smanjivanja, u 2020. godini zabilježila je značajno povećanje. Prosječni broj nezaposlenih iznosio je 150.824 osobe, što je više za 22.174 osobe ili 17,2% u usporedbi s 2019. godinom.

Istodobno, pod utjecajem povećanja broja nezaposlenih te smanjenja broja zaposlenih osoba tijekom 2020. godine, prosječna godišnja stopa registrirane nezaposlenosti povećala se za 1,3 postotna boda, tj. od 7,6% u 2019. na 8,9% u 2020. godini.

Zaposlenost i nezaposlenost prema Anketi o radnoj snazi

Prema Anketi o radnoj snazi, koju provodi Državni zavod za statistiku u skladu s metodološkim pravilima Europskoga statističkog ureda (Eurostata), prosječni broj aktivnoga stanovništva u Republici Hrvatskoj 2020. godine iznosio je 1.792.000 osoba, pri čemu je bilo 1.657.000 zaposlenih, a 135.000 nezaposlenih osoba. Broj zaposlenih smanjio se za 22.000 osoba, što čini pad od 1,3%, a broj nezaposlenih povećao se za 16.000 osoba, tj. za 13,4%.

Stopa zaposlenosti stanovništva (15-64) neznatno se smanjila od 62,1% u 2019. na 62,0% u 2020. godini. Prosječna stopa anketne nezaposlenosti za 2020. godinu iznosila je 7,5%, što znači povećanje za 0,9 postotnih bodova u usporedbi s 2019. godinom kada je iznosila 6,6%.

**Aktivno stanovništvo prema Anketi o radnoj snazi,
godišnji prosjek 2019. i 2020. godine**

	2019.	2020.	Indeks 2020./2019.
Aktivno stanovništvo	1.798.000	1.792.000	99,7
Zaposleni	1.679.000	1.657.000	98,7
Stopa zaposlenosti (15 - 64)	62,1	62,0	-
Nezaposleni	119.000	135.000	113,4
Stopa anketne nezaposlenosti	6,6	7,5	-

Izvor: Državni zavod za statistiku, www.dzs.hr

Sukladno različitoj metodologiji mjerjenja aktivnosti stanovništva prema Anketi o radnoj snazi i administrativnim izvorima, evidentne su značajne razlike u apsolutnome broju zaposlenih – 113,1 tisuća (ili 7,3%) zaposlenih osoba više, a 15,8 tisuća (ili 10,5%) nezaposlenih osoba manje prema anketnim u odnosu na administrativne izvore. Promatrajući međugodišnje promjene pojava u 2020. u odnosu na 2019. godinu, anketni podaci pokazuju nešto jači godišnji pad zaposlenosti (1,3% naspram 0,7%), ali i relativno blaži pad nezaposlenosti (13,4% naspram 17,2%) u odnosu na administrativne izvore.

Prilog 1.

Zaposlene osobe prema djelatnostima NKD-a, godišnji prosjek 2020.							
Područje djelatnosti NKD-a 2007.	UKUPNO			Pravne osobe		Obrt i slobodne profesije	
	Broj	%	Indeks 2020./2019.	Broj	Indeks 2020./2019.	Broj	Indeks 2020./2019.
Poljoprivreda, šumarstvo i ribarstvo	34.570	2,2	103,9	25.446	104,5	9.124	102,4
Individualna poljoprivreda	19.186	1,2	100,0	-	-	-	-
Poljoprivredne djelatnosti	53.756	3,5	102,5	25.446	104,5	9.124	102,4
Rudarstvo i vađenje	4.304	0,3	97,8	4.107	98,1	197	90,4
Prerađivačka industrija	254.998	16,5	98,3	229.647	98,8	25.351	94,6
Opskrba električnom energijom, plinom, parom i klimatizacija	14.331	0,9	102,8	14.331	102,8	0	-
Opskrba vodom; uklanjanje otpadnih voda, gospodarenje otpadom te djelatnosti sanacije okoliša	26.010	1,7	99,7	25.832	99,8	178	92,8
Građevinarstvo	121.975	7,9	106,1	100.093	106,8	21.882	103,0
Nepoljoprivredne djelatnosti	421.618	27,3	100,7	374.010	101,0	47.608	98,3
Trgovina na veliko i na malo; popravak motornih vozila i motocikala	228.655	14,8	99,5	206.985	100,1	21.670	93,8
Prijevoz i skladištenje	88.266	5,7	99,0	74.089	99,6	14.177	96,1
Djelatnosti pružanja smještaja te pripreme i usluživanja hrane	99.240	6,4	86,3	73.269	85,9	25.971	87,5
Informacije i komunikacije	48.618	3,1	105,3	45.124	105,0	3.494	110,3
Finansijske djelatnosti i djelatnosti osiguranja	38.783	2,5	99,1	37.726	99,1	1.057	96,8
Poslovanje nekretninama	10.157	0,7	101,2	9.434	101,1	723	102,4
Stručne, znanstvene i tehničke djelatnosti	82.704	5,4	103,1	64.598	102,6	18.106	105,1
Administrativne i pomoćne uslužne djelatnosti	54.974	3,6	94,5	49.537	94,2	5.437	97,2
Javna uprava i obrana; obvezno socijalno osiguranje	117.473	7,6	98,5	110.851	99,0	6.622	90,7
Obrazovanje	117.401	7,6	101,1	116.306	101,0	1.095	114,4
Djelatnosti zdravstvene zaštite i socijalne skrbi	113.821	7,4	101,8	101.622	101,9	12.199	101,1
Umjetnost, zabava i rekreacija	29.718	1,9	100,1	26.665	99,8	3.053	102,9
Ostale uslužne djelatnosti	36.626	2,4	99,2	20.419	97,7	16.207	101,2
Djelatnosti kućanstava kao poslodavaca; djelatnosti kućanstava koja proizvode različitu robu i obavljaju različite usluge za vlastite potrebe	1.828	0,1	87,8	0	-	1.828	87,8
Uslužne djelatnosti	1.068.263	69,2	98,6	936.625	98,9	131.638	96,3
Nerazvrstani prema djelatnosti	233	0,0	86,6	0	-	233	86,6
UKUPNO	1.543.869	100,0	99,3	1.336.081	99,6	188.602	97,0

Izvor: Državni zavod za statistiku, www.dzs.hr; Statistika u nizu

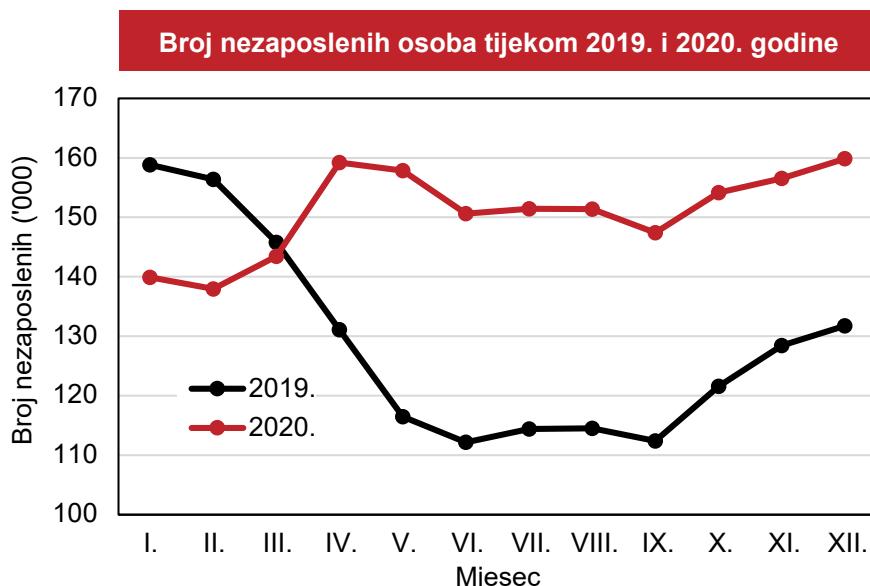

Nezaposlenost

Kretanje ukupne nezaposlenosti

U prosincu 2020. godine na evidenciji Hrvatskoga zavoda za zapošljavanje bilo je 159.845 nezaposlenih osoba, što je 21,3% više nego u istom mjesecu prethodne godine. Ukupan broj novoprijavljenih (218.470) na evidenciju nezaposlenih tijekom 2020. godine bio je veći od zbroja zaposlenih s evidencije i brisanih iz evidencije zbog drugih razloga (198.258), što je rezultiralo porastom nezaposlenosti.

U prva dva mjeseca 2020. godine broj nezaposlenih bio je manji nego u istim mjesecima 2019. godine, a zatim je u četvrtom mjesecu postao znatno veći zbog utjecaja epidemije.

Sezonski su čimbenici, zajedno s promjenama u mjerama za suzbijanje epidemije, utjecali na kretanje broja nezaposlenih na evidenciji Zavoda tijekom 2020. godine. Broj nezaposlenih osoba smanjio se tijekom ljetnih mjeseci, a zatim je od listopada došlo do njegova ponovnog povećanja. Stoga je najveći broj nezaposlenih naposljetku zabilježen u prosincu (159.845), dok je najmanji broj nezaposlenih bio u veljači (137.977).

Kretanje i sastav nezaposlenosti prema spolu, dobi i razini obrazovanja

Prosječni se broj nezaposlenih povećao sa 128.650 u 2019. godini na 150.824 u 2020. godini, što je porast od 17,2%. Povećao se prosječni broj nezaposlenih i muškaraca i žena, ali povećanje broja nezaposlenih muškaraca (17,7%) bilo je nešto veće od povećanja broja nezaposlenih žena (16,9%), tako da se udio žena u ukupnom broju nezaposlenih neznatno smanjio, a udio muškaraca povećao (za 0,2 postotna boda).

Spol	2019.		2020.		Indeks 2020./2019.
	Broj	%	Broj	%	
Muškarci	57.125	44,4	67.229	44,6	117,7
Žene	71.525	55,6	83.595	55,4	116,9
UKUPNO	128.650	100,0	150.824	100,0	117,2

Što se tiče kretanja nezaposlenosti prema dobi, prosječni broj nezaposlenih povećao se kod svih dobnih skupina. Najznačajnije postotno povećanje prosječnog broja nezaposlenih zabilježeno je

kod skupina mlađe dobi. Tako se broj nezaposlenih osoba u dobi od 20 do 24 godina povećao 27,4%, dok se broj nezaposlenih osoba u dobi od 25 do 29 godina povećao 28,0%. Porast broja nezaposlenih starije dobi bio je manji, ali također značajan. Broj nezaposlenih u dobi od 50 do 54 godine, na primjer, povećao se 11,3%, dok je broj nezaposlenih u dobi od 55 do 59 postao porastao 7,0%. Najmanje povećanje, od 5,9%, zabilježeno je kod skupine u dobi od 60 i više godina. U skladu s tim, smanjio se udio starijih skupina u ukupnoj nezaposlenosti.

Dob	2019.		2020.		Indeks 2020./2019.
	Broj	%	Broj	%	
Od 15 do 19	5.412	4,2	6.236	4,1	115,2
Od 20 do 24	13.682	10,6	17.436	11,6	127,4
Od 25 do 29	14.611	11,4	18.700	12,4	128,0
Od 30 do 34	12.282	9,5	14.980	9,9	122,0
Od 35 do 39	12.475	9,7	15.184	10,1	121,7
Od 40 do 44	12.765	9,9	15.242	10,1	119,4
Od 45 do 49	13.040	10,1	15.054	10,0	115,4
Od 50 do 54	14.909	11,6	16.588	11,0	111,3
Od 55 do 59	17.504	13,6	18.726	12,4	107,0
60 i više	11.970	9,3	12.678	8,4	105,9
UKUPNO	128.650	100,0	150.824	100,0	117,2

U 2020. godini povećao se prosječni broj nezaposlenih svih obrazovnih skupina. Tako je prosječni broj nezaposlenih bez završene osnovne škole porastao 2,6%, a onih sa završenom osnovnom školom 8,1%. Prosječni broj nezaposlenih s trogodišnjom srednjom školom povećao se 19,8%, a s četverogodišnjom srednjom školom i gimnazijom 22,5%. Povećanje broja nezaposlenih s višim i visokim obrazovanjem bilo je također izraženo. Prosječan broj nezaposlenih s prvim stupnjem fakulteta, stručnim studijem ili višom školom povećao se 23,4%, a s fakultetom ili akademijom 17,8%.

Razina obrazovanja	2019.		2020.		Indeks 2020./2019.
	Broj	%	Broj	%	
Bez škole i nezavršena osnovna škola	8.087	6,3	8.297	5,5	102,6
Osnovna škola	25.109	19,5	27.135	18,0	108,1
SŠ za zanimanja do 3 godine i škola za KV i VKV radnike	38.666	30,1	46.321	30,7	119,8
SŠ za zanimanja u trajanju od 4 i više godina i gimnazija	36.394	28,3	44.574	29,6	122,5
Prvi stupanj fakulteta, stručni studij i viša škola	8.559	6,7	10.558	7,0	123,4
Fakultet, akademija, magisterij, doktorat	11.835	9,2	13.939	9,2	117,8
UKUPNO	128.650	100,0	150.824	100,0	117,2

Kretanje i sastav nezaposlenosti hrvatskih branitelja

U 2020. godini na evidenciji Zavoda bilo je prosječno mjesečno 12.613 nezaposlenih hrvatskih branitelja. U usporedbi s prethodnom godinom, to je 0,6% više. Od toga broja, 34,2% imalo je nezavršenu ili završenu osnovnu školu, a 36,0% imalo je završenu trogodišnju srednju strukovnu školu ili osposobljavanje za kvalificirane radnike. S obzirom na njihovu dobnu strukturu, 79,0% nezaposlenih hrvatskih branitelja bilo je u dobi od 50 do 65 godina.

Kretanje i sastav nezaposlenosti prema djelatnosti prethodnog zaposlenja

Ako se iz ukupnog broja nezaposlenih izdvoje osobe koje su prethodno bile zaposlene, njihov se sastav može promatrati prema djelatnosti prethodnog zaposlenja. Prosječan broj takvih osoba zabilježen 2020. godine iznosio je 130.073, što je 19,3% više nego u prethodnoj godini, dakle proporcionalno porastu ukupnog prosječnog broja nezaposlenih.

U gotovo svim djelatnostima došlo je do povećanja broja nezaposlenih u 2020. u odnosu na 2019. godinu. Tako se, primjerice, broj nezaposlenih osoba koje su prethodno radile u prerađivačkoj industriji povećao 13,2%, dok se broj osoba koje su radile u trgovini povećao 17,2%. Prosječni broj nezaposlenih koji su radili u djelatnostima pružanja smještaja te pripreme i usluživanja hrane i pića porastao je 35,4%, dok je djelatnostima prijevoza i skladištenja povećanje nezaposlenosti iznosilo 31,1%. Najviše se povećao, čak 42,8%, broj nezaposlenih osoba koje su prethodno radile u djelatnostima umjetnosti, zabave i rekreativne.

Prosječni broj nezaposlenih osoba s radnim iskustvom prema djelatnostima prethodnog zaposlenja u 2019. i 2020. godini						
Djelatnost (NKD 2007)	2019.		2020.		Indeks 2020./2019.	
	Broj	%	Broj	%		
A Poljoprivreda, šumarstvo i ribarstvo	4.223	3,9	4.463	3,4	105,7	
B Rudarstvo i vađenje	175	0,2	229	0,2	130,9	
C Prerađivačka industrija	18.044	16,6	20.432	15,7	113,2	
D Opskrba električnom energijom, plinom, parom i klimatizacija	212	0,2	192	0,1	90,6	
E Opskrba vodom; uklanjanje otpadnih voda, gospodarenje otpadom te djelatnosti sanacije okoliša	1.340	1,2	1.471	1,1	109,8	
F Građevinarstvo	8.336	7,6	9.430	7,2	113,1	
G Trgovina na veliko i na malo; popravak motornih vozila i motocikala	16.427	15,1	19.254	14,8	117,2	
H Prijevoz i skladištenje	3.560	3,3	4.666	3,6	131,1	
I Djelatnosti pružanja smještaja te pripreme i usluživanja hrane	16.118	14,8	21.825	16,8	135,4	
J Informacije i komunikacije	1.606	1,5	1.952	1,5	121,5	
K Financijske djelatnosti i djelatnosti osiguranja	1.273	1,2	1.384	1,1	108,7	
L Poslovanje nekretninama	631	0,6	804	0,6	127,4	
M Stručne, znanstvene i tehničke djelatnosti	4.045	3,7	4.929	3,8	121,9	
N Administrativne i pomoćne uslužne djelatnosti	6.363	5,8	8.246	6,3	129,6	
O Javna uprava i obrana; obvezno socijalno osiguranje	10.152	9,3	10.365	8,0	102,1	
P Obrazovanje	4.259	3,9	4.952	3,8	116,3	
Q Djelatnosti zdravstvene zaštite i socijalne skrbi	3.548	3,3	4.679	3,6	131,9	
R Umjetnost, zabava i rekreativna	1.655	1,5	2.363	1,8	142,8	
S Ostale uslužne djelatnosti	5.255	4,8	6.651	5,1	126,6	
T Djelatnosti kućanstava kao poslodavaca; djelatnosti kućanstava koja proizvode različitu robu i obavljaju različite usluge za vlastite potrebe	1.765	1,6	1.763	1,4	99,9	
U Djelatnosti izvanteritorijalnih organizacija i tijela	23	0,0	23	0,0	100,0	
UKUPNO	109.010	100,0	130.073	100,0	119,3	

Kretanje i sastav nezaposlenosti prema županijama te spolu, dobi i obrazovanju

U usporedbi s prethodnom godinom, prosječni broj nezaposlenih u 2020. godini povećao se u svim županijama. Najznačajnije postotno povećanje prosječnoga broja nezaposlenih zabilježeno je u Istarskoj županiji (48,6%) i Dubrovačko-neretvanskoj županiji (38,9%) te u Primorsko-goranskoj županiji (28,5%).

Županija	2019.		2020.		Indeks 2020./2019.
	Broj	%	Broj	%	
Zagrebačka	5.582	4,3	6.629	4,4	118,8
Krapinsko-zagorska	2.322	1,8	2.670	1,8	115,0
Sisačko-moslavačka	8.875	6,9	9.251	6,1	104,2
Karlovačka	3.342	2,6	3.717	2,5	111,2
Varaždinska	2.542	2,0	2.950	2,0	116,1
Koprivničko-križevačka	1.939	1,5	2.239	1,5	115,5
Bjelovarsko-bilogorska	4.201	3,3	4.568	3,0	108,7
Primorsko-goranska	6.704	5,2	8.617	5,7	128,5
Ličko-senjska	1.704	1,3	1.982	1,3	116,3
Virovitičko-podravska	4.332	3,4	4.706	3,1	108,6
Požeško-slavonska	2.389	1,9	2.872	1,9	120,2
Brodsko-posavska	5.820	4,5	6.732	4,5	115,7
Zadarska	4.095	3,2	4.954	3,3	121,0
Osječko-baranjska	16.193	12,6	17.369	11,5	107,3
Šibensko-kninska	3.944	3,1	4.902	3,3	124,3
Vukovarsko-srijemska	6.642	5,2	7.606	5,0	114,5
Splitsko-dalmatinska	21.562	16,8	25.692	17,0	119,2
Istarska	3.819	3,0	5.676	3,8	148,6
Dubrovačko-neretvanska	4.575	3,6	6.355	4,2	138,9
Međimurska	2.111	1,6	2.435	1,6	115,3
Grad Zagreb	15.957	12,4	18.902	12,5	118,5
UKUPNO	128.650	100,0	150.824	100,0	117,2

S obzirom na strukturu nezaposlenosti po županijama prema spolu, najveći udio žena u ukupnom prosječnom broju nezaposlenih u 2020. godini imale su Vukovarsko-srijemska, Brodsko-posavska, Karlovačka i Osječko-baranjska županija (od 60,9% do 58,9%). Najmanji udio žena u ukupnom broju nezaposlenih imala je Istarska županija (50,5%), a zatim su slijedili Grad Zagreb te Varaždinska, Bjelovarsko-bilogorska, Šibensko-kninska i Zagrebačka županija (od 51,1% do 52,9%). S obzirom na dob, najveći udio mlađih u dobi do 24 godine u ukupnom broju nezaposlenih zabilježen je u Požeško-slavonskoj županiji (22,7%), Bjelovarsko-bilogorskoj županiji (21,1%) i Međimurskoj županiji (20,8%), a najmanji u Gradu Zagrebu (10,5%) te Istarskoj (10,7%) i Primorsko-goranskoj županiji (11,0%). Naposljetku, s obzirom na postignutu kvalifikaciju, najviši udio stručnih osoba, tj. onih koje imaju završeno srednje, više ili visoko obrazovanje, zabilježen je u Splitsko-dalmatinskoj (85,6%) i Dubrovačko-neretvanskoj županiji (82,6%) te Gradu Zagrebu (82,5%), a najmanji u Međimurskoj (60,7%), Sisačko-moslavačkoj (62,9%) i Bjelovarsko-bilogorskoj županiji (65,2%).

Struktura nezaposlenih osoba prema županijama (prosjek 2020. godine)

Županija	UKUPNO	Muškarci		Žene		Osobe do 24 g.		Stručne osobe	
		Broj	Udio	Broj	Udio	Broj	Udio	Broj	Udio
Zagrebačka	6.629	3.121	47,1	3.508	52,9	1.109	16,7	5.151	77,7
Krapinsko-zagorska	2.670	1.245	46,6	1.425	53,4	495	18,5	1.999	74,9
Sisačko-moslavačka	9.251	4.041	43,7	5.210	56,3	1.475	15,9	5.819	62,9
Karlovačka	3.717	1.520	40,9	2.197	59,1	612	16,5	2.635	70,9
Varaždinska	2.950	1.414	47,9	1.536	52,1	512	17,4	2.102	71,3
Koprivničko-križevačka	2.239	1.013	45,2	1.226	54,7	457	20,4	1.503	67,1
Bjelovarsko-bilogorska	4.568	2.182	47,8	2.386	52,2	966	21,1	2.979	65,2
Primorsko-goranska	8.617	3.808	44,2	4.809	55,8	949	11,0	7.038	81,7
Ličko-senjska	1.982	920	46,4	1.062	53,6	372	18,8	1.405	70,9
Virovitičko-podravska	4.706	2.138	45,4	2.568	54,6	844	17,9	3.125	66,4
Požeško-slavonska	2.872	1.213	42,2	1.659	57,8	653	22,7	2.181	75,9
Brodsko-posavska	6.732	2.734	40,6	3.998	59,4	1.331	19,8	4.735	70,3
Zadarska	4.954	2.184	44,1	2.770	55,9	723	14,6	4.015	81,0
Osječko-baranjska	17.369	7.137	41,1	10.232	58,9	3.073	17,7	12.296	70,8
Šibensko-kninska	4.902	2.339	47,7	2.563	52,3	785	16,0	3.890	79,4
Vukovarsko-srijemska	7.606	2.972	39,1	4.634	60,9	1.524	20,0	5.723	75,2
Splitsko-dalmatinska	25.692	11.400	44,4	14.293	55,6	3.667	14,3	22.004	85,6
Istarska	5.676	2.808	49,5	2.868	50,5	609	10,7	4.481	79,0
Dubrovačko-neretvanska	6.355	2.777	43,7	3.578	56,3	1.026	16,1	5.250	82,6
Međimurska	2.435	1.028	42,2	1.407	57,8	508	20,8	1.478	60,7
Grad Zagreb	18.902	9.235	48,9	9.667	51,1	1.987	10,5	15.585	82,5
UKUPNO	150.824	67.229	44,6	83.594	55,4	23.675	15,7	115.392	76,5

Kretanje i sastav nezaposlenosti prema njezinu trajanju te spolu i razini obrazovanja

Osobe na evidenciji nezaposlenih mogu se razvrstati prema trajanju njihove prethodne nezaposlenosti. Tako je od ukupnog broja nezaposlenih krajem 2020. godine njih 44,6% bilo nezaposleno do 6 mjeseci, a 37,8% dulje od jedne godine. U usporedbi s krajem 2019. godine, broj nezaposlenih povećao se kod gotovo svih skupina prema trajanju nezaposlenosti. Najviše se povećao broj nezaposlenih od 1 do 2 godine (94,8%). Izuzetak je skupina nezaposlenih dulje od 3 godine čiji se broj smanjio 2,2%.

Nezaposlene osobe prema trajanju nezaposlenosti (31. prosinca 2019. i 2020. godine)					
Trajanje nezaposlenosti	2019.		2020.		Indeks 2020./2019.
	Broj	%	Broj	%	
Do 3 mjeseca	51.291	38,9	44.562	27,9	86,9
Od 3 do 6 mjeseci	18.128	13,8	26.637	16,7	146,9
Od 6 do 9 mjeseci	8.260	6,3	13.837	8,7	167,5
Od 9 do 12 mjeseci	7.970	6,0	14.351	9,0	180,1
Od 1 do 2 godine	13.284	10,1	25.878	16,2	194,8
Od 2 do 3 godine	6.088	4,6	8.437	5,3	138,6
Više od 3 godine	26.732	20,3	26.143	16,4	97,8
UKUPNO	131.753	100,0	159.845	100,0	121,3

S obzirom na trajanje nezaposlenosti prema spolu, udio dugotrajno nezaposlenih (više od jedne godine) u ukupnom broju nezaposlenih muškaraca iznosio je 38,4%, a u ukupnom broju nezaposlenih žena 37,3%. Dugotrajna je nezaposlenost, dakle, slična u muškaraca i žena, nešto manja u potonjih. Udio nezaposlenih od 1 do 2 godine nešto je veći u žena nego u muškaraca, ali suprotno vrijedi za udio nezaposlenih dulje od 3 godine.

Nezaposlene osobe prema trajanju nezaposlenosti i spolu (31. prosinca 2020. godine)					
Trajanje nezaposlenosti	Ukupno	Muškarci	%	Žene	%
Do 3 mjeseca	44.562	19.645	27,3	24.917	28,4
Od 3 do 6 mjeseci	26.637	11.870	16,5	14.767	16,8
Od 6 do 9 mjeseci	13.837	6.369	8,8	7.468	8,5
Od 9 do 12 mjeseci	14.351	6.465	9,0	7.886	9,0
Od 1 do 2 godine	25.878	11.499	16,0	14.379	16,4
Od 2 do 3 godine	8.437	3.891	5,4	4.546	5,2
Više od 3 godine	26.143	12.289	17,1	13.854	15,8
UKUPNO	159.845	72.028	100,0	87.817	100,0

Naposljetku, ako se trajanje nezaposlenosti promatra prema razini naobrazbe, uočava se da je među osobama s nižom razinom obrazovanja znatno veći udio dugotrajno nezaposlenih. Tako je udio dugotrajno (više od jedne godine) nezaposlenih u ukupnom broju nezaposlenih bez škole i s nezavršenom osnovnom školom iznosio 62,0%, a sa završenom osnovnom školom 50,4%. Udio dugotrajno nezaposlenih bio je značajno manji u osoba s trogodišnjom i četverogodišnjom srednjom školom (36,8% odnosno 32,6%). Najmanji udio dugotrajno nezaposlenih imale su skupine nezaposlenih s višim i visokim obrazovanjem (29,4% odnosno 27,8%). Stoga se može zaključiti da razina obrazovanja značajno utječe na trajanje nezaposlenosti.

Struktura nezaposlenih osoba prema trajanju nezaposlenosti i razini obrazovanja (31. prosinca 2020. godine)							
Trajanje nezaposlenosti	Ukupno	Bez škole i nezavršena osnovna škola	Osnovna škola	SŠ za zanimanja do 3 godine i škola za KV i VKV radnike	SŠ za zanimanja u trajanju od 4 i više godina i gimnazija	Prvi stupanj fakulteta, stručni studij i viša škola	Fakultet, akademija, magisterij, doktorat
Do 3 mjeseca	27,9	15,6	21,4	28,1	29,7	33,8	35,4
Od 3 do 6 mjeseci	16,7	8,6	12,1	17,3	19,1	18,5	18,2
Od 6 do 9 mjeseci	8,7	5,9	7,5	8,9	9,1	9,2	9,6
Od 9 do 12 mjeseci	9,0	7,9	8,6	8,8	9,5	9,1	8,9
Od 1 do 2 godine	16,2	18,9	17,3	15,5	15,9	17,1	15,1
Od 2 do 3 godine	5,3	8,1	6,5	5,4	4,8	3,9	3,9
Više od 3 godine	16,4	35,1	26,6	15,9	12,0	8,4	8,9
UKUPNO	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
Kratkotrajna nezaposlenost	62,2	38,0	49,6	63,2	67,4	70,6	72,2
Dugotrajna nezaposlenost	37,8	62,0	50,4	36,8	32,6	29,4	27,8

Potražnja za radnom snagom i zapošljavanje

Prijavljena slobodna radna mjesta

Potražnju za radnom snagom iskazujemo brojem slobodnih radnih mjesta prijavljenih Zavodu od strane poslodavaca. Prijavljena potražnja za radnicima prethodnih je godina bilježila usporavajući trend rasta, te je 2019. godine došlo i do pada potražnje od 11,4%. Slijedom toga, i 2020. godine ostvareno je smanjenje prijavljenih potreba za radnicima, i to po relativno visokoj stopi pada od 26,5%, što je u značajnoj mjeri uzrokovano pojmom pandemije bolesti COVID-19 i uvođenjem mjera ograničavanja rada dijela poslovnih subjekata.

Tako su, tijekom 2020. godine poslodavci prijavili Zavodu ukupno 164.760 slobodnih radnih mesta, što u usporedbi s 2019. godinom znači smanjenje od 26,5%, odnosno za 59.427 traženih radnika.

Gledano prema *Nacionalnoj klasifikaciji djelatnosti* (*Prilog 2, str. 26*), najveći broj prijava potreba za radnicima pristigao je iz područja obrazovanja (25.569 ili 15,5%), prerađivačke industrije (24.066 ili 14,6%), zdravstvene zaštite i socijalne skrbi (19.612 ili 11,9%), pružanja smještaja, pripreme i usluživanja hrane (17.429 ili 10,6%), građevinarstva (17.320 ili 10,5%) te trgovine na veliko i malo (15.645 ili 9,5%).

U usporedbi s 2019. godinom smanjenje broja prijavljenih slobodnih radnih mesta ostvareno je u gotovo svim djelatnostima, osim područja finansijskih i djelatnosti osiguranja gdje je ostvaren porast prijava za 10,9%, kao i djelatnosti rudarstva i vađenja te izvanteritorijalnih organizacija i tijela koje bilježe porast potražnje u odnosu na 2019. godinu, ali je neznatan njihov udio u ukupnoj potražnji za radnicima (zajedno tek 0,2%). Najveće smanjenje potražnje zabilježeno je u: administrativnim i pomoćnim uslužnim djelatnostima (49,7%), prijevozu i skladištenju (47,0%), poslovanju nekretninama (43,0%), trgovini na veliko i malo (40,0%), informacijama i komunikacijama (39,4%), umjetnosti, zabavi i rekreativu (37,6%) te pružanju smještaja, pripremi i usluživanju hrane (37,2%), dok je najmanji pad (prijavljene) potražnje za radnicima ostvaren u području obrazovanja (5,0%), građevinarstva (5,6%), ostalih uslužnih djelatnosti (15,9%) te zdravstvene zaštite i socijalne skrbi (17,6%).

Prema *regionalnom rasporedu zaprimanja prijava potreba za radnicima* (*Prilog 3, str. 27*), apsolutno najveći broj zaprimljenih prijava pripada Gradu Zagrebu (31.818 ili 19,3%), zatim Splitsko-dalmatinskoj (15.421 ili 9,4%), Istarskoj (12.809 ili 7,8%), Osječko-baranjskoj (12.573 ili 7,6%) te Primorsko-goranskoj županiji (11.071 ili 6,7%). No, u usporedbi s 2019. godinom relativni pad broja prijavljenih slobodnih radnih mesta zabilježen je u svim županijama (osim u Požeško-slavonskoj gdje je ostvaren blagi porast od 0,2%), i to najviše u Gradu Zagrebu (39,2%) te priobalnim županijama: Primorsko-goranskoj (37,1%), Splitsko-dalmatinskoj (34,8%), Dubrovačko-neretvanskoj (32,3%), Šibensko-kninskoj (30,3%) i Istarskoj županiji (27,1%). Najmanji pad prijavljenih potreba za radnicima zabilježen je u Brodsko-posavskoj te Međimurskoj županiji (po 1,2%).

Poslodavci su tijekom 2020. godine u najvećoj mjeri tražili radnike iz sljedećih rodova zanimanja: znanstvenici, inženjeri i stručnjaci (41.191 ili 25,0%), jednostavna zanimanja (34.044 ili 20,7%), uslužna i trgovačka zanimanja (31.262 ili 19,0%) te obrt i pojedinačna proizvodnja (27.344 ili 16,6%). U usporedbi s 2019. godinom, najviše je smanjena potražnja za radnicima unutar rodova: rukovatelji postrojenja, industrijski proizvođači i sastavljači proizvoda za 41,8%, administrativni službenici za 40,9% te radnici uslužnih i trgovačkih zanimanja za 39,3%, dok najmanji pad potražnje bilježimo u rodovima znanstvenici, inženjeri i stručnjaci za 15,2% te zanimanja u obrtu i pojedinačnoj proizvodnji za 15,7%. Rodovi zanimanja: poljoprivrednici, šumari, ribari, lovci te zakonodavci, dužnosnici i direktori zajedno čine tek 0,5% ukupne potražnje za radnicima prijavljene Zavodu.

Prijavljena slobodna radna mjesta prema rodru zanimanja u 2019. i 2020. godini						
Rod zanimanja (NKZ 10)	2019.		2020.		Indeks 2020./2019.	
	Broj	%	Broj	%		
Vojna zanimanja	0	0,0	0	0,0	-	
Zakonodavci/zakonodavke, dužnosnici/dužnosnice i direktori/direktorice	152	0,1	169	0,1	111,2	
Znanstvenici/znanstvenice, inženjeri/inženjerke i stručnjaci/stručnjakinje	48.555	21,7	41.191	25,0	84,8	
Tehničari/tehničarke i stručni suradnici/stručne suradnice	15.837	7,1	11.887	7,2	75,1	
Administrativni službenici/administrativne službenice	17.065	7,6	10.090	6,1	59,1	
Uslužna i trgovačka zanimanja	51.463	23,0	31.262	19,0	60,7	
Poljoprivrednici/poljoprivrednice, šumari/šumarke, ribari/ribarke, lovci/lovkinje	678	0,3	580	0,4	85,5	
Zanimanja u obrtu i pojedinačnoj proizvodnji	32.444	14,5	27.344	16,6	84,3	
Rukovatelji/rukovateljice postrojenjima i strojevima, industrijski proizvođači/industrijske proizvođačice i sastavljači/sastavljačice proizvoda	14.078	6,3	8.193	5,0	58,2	
Jednostavna zanimanja	43.915	19,6	34.044	20,7	77,5	
UKUPNO	224.187	100,0	164.760	100,0	73,5	

Zapošljavanje osoba iz evidencije Zavoda

Ukupno zapošljavanje osoba iz evidencije Zavoda u apsolutnome broju kontinuirano se smanjivalo četiri godine zaredom, pa je taj trend smanjenja broja zaposlenih osoba iz evidencije nastavljen i u 2020. godini, ali po znatno nižoj stopi (od -4,0%) u odnosu na prethodne godine kada se pad zapošljavanja na godišnjoj razini krećao iznad 10%.

Tijekom 2020. godine iz evidencije Zavoda ukupno su zaposlene 148.684 osobe (6.148 osoba ili 4,0% manje nego u 2019. godini), i to: 141.181 osoba (95,0%) na temelju zasnivanja radnog odnosa te 7.503 osobe (5,0%) na temelju drugih poslovnih aktivnosti (ostvarivanje mjesecnog primitka odnosno dohotka od druge samostalne djelatnosti većega od prosječno isplaćene novčane naknade u prethodnoj kalendarskoj godini, registriranje trgovačkog društva, obrta, prijava na poljoprivredno osiguranje, zapošljavanje prema posebnim propisima, i dr.). Zapošljavanje na temelju radnoga odnosa čak je povećano u odnosu na 2019. godinu za 1.732 osobe ili 1,2%, dok je broj zaposlenih na temelju drugih poslovnih aktivnosti smanjen za 7.880 osoba ili 51,2%, što je u konačnici rezultiralo ukupnim godišnjim smanjenjem zapošljavanja od 4,0%.

Dakle, pretežni dio evidentiranoga zapošljavanja ostvaren je na temelju zasnivanja radnog odnosa, a struktura zapošljavanja temeljem radnoga odnosa prema različitim obilježjima bila je sljedeća:

Djelatnosti zapošljavanja – U zapošljavanju osoba iz evidencije Zavoda na temelju radnog odnosa (Prilog 2, str. 26) u 2020. godini su, kao i ranijih godina, predvodile djelatnosti pružanja smještaja, pripreme i posluživanja hrane (24.861 osoba ili 17,6%), prerađivačka industrija (20.607 osoba ili 14,6%) te trgovina na veliko i malo (19.462 osoba ili 13,8%). Značajniji udjeli u evidentiranome zapošljavanju pripadaju i područjima djelatnosti: obrazovanje (15.654 osobe ili 11,1%), građevinarstvo (9.836 osoba ili 7,0%), administrativne i pomoćne uslužne djelatnosti (9.421 osoba ili 6,7%) te zdravstvena zaštita i socijalna skrb (8.119 osoba ili 5,8%). Uspoređujući s 2019. godinom povećano je evidentirano zapošljavanje u deset područja djelatnosti, a najviše u: ostalim uslužnim djelatnostima (za 28,4%), građevinarstvu (za 18,9%), obrazovanju (za 14,2%), zdravstvenoj zaštiti i socijalnoj skrbi (za 8,3%) te prerađivačkoj industriji (za 7,9%). Istodobno,

značajnije smanjenje zapošljavanja evidentirano je u djelatnostima poslovanja nekretninama (za 10,8%), pružanja smještaja, pripreme i usluživanja hrane (za 11,7%) te umjetnosti, zabavi i rekreaciji (za 13,0%). Najveći relativni pad zapošljavanja ostvaren je u djelatnostima kućanstava, opskrbi energentima te izvanteritorijalnim organizacijama i tijelima koje zajedno čine tek 0,4% ukupnoga zapošljavanja.

Regionalni raspored zapošljavanja – Struktura evidentiranoga zapošljavanja prema županijama (Prilog 3, str. 27) pokazuje da je najbrojnije zapošljavanje temeljem radnog odnosa ostvareno u Splitsko-dalmatinskoj županiji (20.703 osobe ili 14,7%), Gradu Zagrebu (16.703 osobe ili 11,8%) te Osječko-baranjskoj županiji (13.391 osoba ili 9,5%), a najmanji broj novoga zapošljavanja ostvaren je u Ličko-senjskoj (1.604 osobe ili 1,1%) te Koprivničko-križevačkoj (2.981 osoba ili 2,1%) i Krapinsko-zagorskoj županiji (3.028 osoba ili 2,1%). U usporedbi s 2019. godinom najveći porast evidentiranoga zapošljavanja zabilježen je u Istarskoj županiji (za 18,1%), zatim Zagrebačkoj (za 14,6%) i Krapinsko-zagorskoj županiji (za 11,2%) te Gradu Zagrebu (za 10,7%). Najznačajnije postotno smanjenje evidentiranoga zapošljavanja temeljem radnoga odnosa zabilježeno je u Ličko-senjskoj (za 15,0%) i Virovitičko-podravskoj županiji (za 14,8%).

Spol – Od ukupnoga broja evidentiranih novozaposlenih na temelju zasnivanja radnog odnosa u 2020. godini, 81.235 osoba su žene (57,5%) a 59.946 osoba su muškarci (42,5%), te je povećan broj zapošljavanja žena za 0,7% a muškaraca za 2,1% u usporedbi s 2019. godinom.

Radno iskustvo – Većina novozaposlenih, njih 125.625 osoba (89,0%) imalo je prethodno radno iskustvo, a 15.556 osoba (11,0%) zaposleno je prvi put. U usporedbi s 2019. godinom povećano je zapošljavanje osoba s radnim iskustvom za 3,9%, a smanjeno zapošljavanje osoba bez radnog iskustva za 15,9%.

Trajanje zaposlenja - Na neodređeno su vrijeme zaposlene 15.282 osobe (10,8%), a na određeno vrijeme 125.899 osoba (89,2%). U odnosu na 2019. godinu smanjen je broj zapošljavanja na neodređeno vrijeme za 7,3%, a povećano zapošljavanje na određeno vrijeme za 2,4%.

Razina obrazovanja i rodovi zanimanja - Najveći udio evidentiranoga zapošljavanja na temelju radnoga odnosa čine osobe sa srednjoškolskim obrazovanjem, uključujući one sa završenom trogodišnjom srednjom školom za zanimanja i školom za KV i VKV radnike (31,9%) te osobe s četverogodišnjom srednjom školom za zanimanja i gimnazijom (također 31,9%). Zatim slijede osobe visokoškolske razine obrazovanja: sa završenim fakultetom i akademijom (13,5%) te prvim stupnjem fakulteta, stručnim studijem i višom školom (8,5%), te na kraju osobe niže obrazovne razine: sa završenom osnovnom školom (12,0%) i bez škole (2,2%). U usporedbi s 2019. godinom povećan je broj evidentiranoga zapošljavanja osoba s trogodišnjom srednjom školom za zanimanja i školom za KV i VKV radnike za 3,7%, zatim osoba s četverogodišnjim srednjoškolskim obrazovanjem za 1,0% te osoba bez završene osnovne škole za 1,8%, dok je smanjeno zapošljavanje osoba ostalih obrazovnih skupina.

Zaposleni s evidencije Zavoda na temelju radnog odnosa prema razini obrazovanja u 2019. i 2020. godini

Razina obrazovanja	2019.		2020.		Indeks 2020./2019.
	Broj	%	Broj	%	
Bez škole i nezavršena osnovna škola	3.013	2,2	3.068	2,2	101,8
Osnovna škola	17.245	12,4	16.971	12,0	98,4
SŠ za zanimanja do 3 godine i škola za KV i VKV radnike	43.498	31,2	45.095	31,9	103,7
SŠ za zanimanja u trajanju od 4 i više godina i gimnazija	44.570	32,0	45.001	31,9	101,0
Prvi stupanj fakulteta, stručni studij i viša škola	12.061	8,6	12.045	8,5	99,9
Fakultet, akademija, magisterij, doktorat	19.062	13,7	19.001	13,5	99,7
UKUPNO	139.449	100,0	141.181	100,0	101,2

Udio pojedinih rodova zanimanja u evidentiranome zapošljavanju tijekom 2020. godine bio je sljedeći: u najvećem opsegu zapošljavali su se radnici uslužnih i trgovачkih zanimanja (33.281 ili 23,6%), a značajan udio u ukupnome broju zaposlenih radnika obuhvaćaju i zanimanja unutar roda znanstvenika, inženjera i stručnjaka (25.960 ili 18,4%), zanimanja iz roda jednostavnih zanimanja (24.586 ili 17,4%), zanimanja iz roda tehničara i stručnih suradnika (20.416 ili 14,5%), zanimanja unutar roda administrativnih službenika i službenica (16.039 ili 11,4%) te zanimanja u obrtu i pojedinačnoj proizvodnji (14.069 ili 10,0%). Rodovi vojnih zanimanja te zakonodavaca, dužnosnika i direktora čine zanemariv udio u zapošljavanju iz evidencije Zavoda.

Zaposlene osobe iz evidencije Zavoda na temelju radnog odnosa prema rodovima zanimanja u 2019. i 2020. godini

Rod zanimanja (NKZ 10)	2019.		2020.		Indeks 2020./2019.
	Broj	%	Broj	%	
Vojna zanimanja	15	0,0	9	0,0	60,0
Zakonodavci/zakonodavke, dužnosnici/dužnosnice i direktori/direktorice	8	0,0	16	0,0	200,0
Znanstvenici/znanstvenice, inženjeri/inženjerke i stručnjaci/stručnjakinje	25.637	18,4	25.960	18,4	101,3
Tehničari/tehničarke i stručni suradnici/stručne suradnice	20.786	14,9	20.416	14,5	98,2
Administrativni službenici/administrativne službenice	16.648	11,9	16.039	11,4	96,3
Uslužna i trgovачka zanimanja	31.403	22,5	33.281	23,6	106,0
Poljoprivrednici/poljoprivrednice, šumari/šumarke, ribari/ribarke, lovci/lovkinje	742	0,5	716	0,5	96,5
Zanimanja u obrtu i pojedinačnoj proizvodnji	13.419	9,6	14.069	10,0	104,8
Rukovatelji/rukovateljice postrojenjima i strojevima, industrijski proizvođači/industrijske proizvođačice i sastavljači/sastavljačice proizvoda	5.557	4,0	6.089	4,3	109,6
Jednostavna zanimanja	25.234	18,1	24.586	17,4	97,4
UKUPNO	139.449	100,0	141.181	100,0	101,2

Usapoređujući s 2019. godinom povećan je broj zapošljavanja osoba iz roda rukovatelja postrojenjima i strojevima za 9,6%, unutar roda uslužnih i trgovackih zanimanja za 6,0%, u obrtu i pojedinačnoj proizvodnji za 4,8%, te unutar roda znanstvenika, inženjera i stručnjaka za 1,3%, a smanjen je broj zaposlenih iz evidencije unutar rodova zanimanja: administrativni službenici za 3,7%, poljoprivrednici, šumari, ribari i lovci za 3,5%, jednostavna zanimanja za 2,6% te tehničari i stručni suradnici za 1,8%.

Stopa zapošljavanja prema obrazovanju i zanimanju

Kao pokazatelj relativnog opsega zapošljavanja može poslužiti stopa zapošljavanja. Stopa zapošljavanja je omjer broja zaposlenih tijekom godine na temelju zasnivanja radnog odnosa te zbroja nezaposlenih početkom godine i novoprijavljenih tijekom godine. U 2020. godini zabilježene su značajne razlike u stopi zapošljavanja između skupina nezaposlenih osoba različite razine naobrazbe. Stopa zapošljavanja osoba bez škole ili s nezavršenom osnovnom školom iznosila je 19,6%, s osnovnom školom 31,9%, sa srednjom školom za zanimanja do tri godine trajanja ili školom za KV radnike 41,5%, sa srednjom školom za zanimanja u trajanju od 4 i više godina ili gimnazijom 41,7%, s višom školom, prvim stupnjem fakulteta ili stručnim studijem 45,7%, te s fakultetskom naobrazbom 49,7%. Dakle, razlika u stopi zapošljavanja između osoba s osnovnom školom i osoba sa srednjom školom je velika, a značajna je i razlika u stopi zapošljavanja između osoba sa srednjom školom i osoba s fakultetskim obrazovanjem. Ukratko, što je viša razina obrazovanja, to je veća stopa zapošljavanja.

Oznake razine obrazovanja:

- A – bez škole i nezavršena osnovna škola
- B – osnovna škola
- C – srednja škola za zanimanja koja traje do 3 godine i škola za KV radnike
- D – srednja škola koja traje 4 i više godina te gimnazija
- E – prvi stupanj fakulteta, stručni studij i viša škola
- F – fakultet, akademija; magisterij, doktorat

Unutar skupina osoba iste razine obrazovanja postoje razmjerne velike razlike u stopi zapošljavanja između osoba koje su završile obrazovne programe za različita zanimanja. U sljedećoj tablici je prikazano dvadeset zanimanja s najvećom stopom zapošljavanja i dvadeset zanimanja s najmanjom stopom zapošljavanja unutar najfrekventnijih skupina zanimanja odnosno obrazovnih programa na razini srednje škole.

Stopa zapošljavanja prema zanimanju/programu na razini srednjeg obrazovanja			
Zanimanje/program	%	Zanimanje/program	%
Medicinska sestra/medicinski tehničar	73,7	Kemijski tehničar	40,0
Automehatroničar	57,4	Ekonomist	39,9
Drvodjeljski tehničar - dizajner	53,9	Frizer	39,8
Dentalni tehničar	52,4	Krojač	39,7
Tehničar za mehatroniku	52,3	Obućar	39,6
Rukovatelj samohodnim građ. strojevima	52,1	Cvjećar	39,5
Plinoinstalater	51,8	Prodavač	39,4
CNC operater	51,8	Fotograf	39,0
Zdravstveno-laboratorijski tehničar	51,8	Konditor	38,7
Turističko-hotelijerski komercijalist	51,0	Pomorski nautičar	38,6
Vozač motornog vozila	50,6	Administrativni tajnik	38,4
Tehničar za vozila	50,3	Ekonomski stručni radnik	38,1
Računalni tehničar u strojarstvu	49,2	Konfekcionar	37,2
Mehaničar poljoprivredne mehanizacije	49,0	Upravni referent	37,2
Tehničar za električne strojeve	48,9	Grafički dizajner	37,1
Tehničar za računalstvo	48,9	Ratar	36,9
Elektroničar mehaničar	48,7	Autolimar	36,6
Kuhar	48,3	Krojač krvna i kože	36,1
Farmaceutski tehničar	48,2	Dizajner odjeće	32,1
Tehničar za logistiku i špediciju	47,5	Pomoći kuhar i slastičar	31,9

Napomena: Odabrane su skupine kod kojih je broj novoprijavljenih bio jednak ili veći od 200.

Sljedeća tablica prikazuje deset studijskih programa s najvećom stopom zapošljavanja i deset s najmanjom stopom zapošljavanja na razini višeg ili visokog obrazovanja.

Stopa zapošljavanja prema programu na razini višeg ili visokog obrazovanja			
Program	%	Program	%
Rani i predškolski odgoj i obrazovanje	81,6	Turizam i ugostiteljstvo	34,2
Učiteljski studij	81,0	Financije	32,7
Pedagogija	78,8	Turizam	32,4
Sestrinstvo	75,2	Promet - cestovni smjer	32,4
Socijalna pedagogija	71,9	Nautika	30,6
Hrvatski jezik i književnost	68,0	Pravo	29,4
Stomatologija	67,4	Fizioterapija	28,1
Anglistika	65,2	Politologija	28,0
Psihologija	65,1	Ekonomija	26,8
Povijest	63,5	Novinarstvo	26,4

Napomena: Odabrane su skupine kod kojih je broj novoprijavljenih bio jednak ili veći od 80.

Sezonsko zapošljavanje

Zapošljavanje na sezonskim poslovima čini značajan dio ukupnoga zapošljavanja iz evidencije Zavoda. Većinom se odnosi na turističku djelatnost, koja obuhvaća pružanje smještaja, pripreme i usluživanja hrane, ali i druge prateće djelatnosti (trgovina, prijevoz, administrativne i druge uslužne djelatnosti).

Posredovanje pri sezonskom zapošljavanju u turizmu jedna je od važnih aktivnosti Hrvatskoga zavoda za zapošljavanje. Aktivnosti posredovanja pri sezonskom zapošljavanju za turističku sezonu 2020. godine i posjeti poslodavcima s ciljem identifikacije potreba za sezonskom radnom snagom provodile su se kontinuirano od studenog 2019. godine. Tijekom navedenog razdoblja organizirani su redoviti sastanci, posjeti i selekcije većih hotelsko-turističkih poduzeća, kako na priobalju tako i u unutrašnjosti, a radi odabira sezonskih radnika koji su spremni na privremeno preseljenje radi zaposlenja.

Početkom 2020. godine održana je četvrta po redu manifestacija Dani poslova u turizmu. Na Danima poslova u turizmu, održanim u Osijeku, Zagrebu i Splitu, sudjelovalo je više od 60 poslodavca i više od 10.000 posjetitelja, a uz poslodavce i nezaposlene osobe manifestaciji su prisustvovali i učenici završnih razreda srednjih škola ugostiteljskih usmjerjenja te studenti.

Tijekom 2020. godine na sezonskim je poslovima zaposlen 21.031 radnik, što čini 14,9% ukupno zaposlenih iz evidencije Zavoda na temelju radnoga odnosa. Zbog izvanrednih okolnosti koronakrise zapošljavanje na sezonskim poslovima smanjeno je za 27,4% u odnosu na broj zaposlenih sezona u 2019. godini.

Sezonsko je zapošljavanje bilo najbrojnije u djelatnosti pružanja smještaja, pripreme i usluživanja hrane (12.647 radnika ili 60,1% od ukupno zaposlenih na sezonskim poslovima), zatim u djelatnosti trgovine na veliko i na malo (2.300 radnika ili 10,9%), administrativnim i pomoćnim uslužnim djelatnostima (1.528 radnika ili 7,3%) te prerađivačkoj industriji (1.134 radnika ili 5,4%).

Najviše je sezonskih radnika u 2020. godini zaposleno iz priobalnih (ukupno 76,5% od ukupno zaposlenih na sezonskim poslovima) te slavonskih županija (14,2%) (Prilog 4, str. 28). Dakle, radi se o području s turizmom kao prioritetnom djelatnošću te kontinentalnim županijama iz kojih radna snaga najčešće migrira radi sezonskog zapošljavanja, premda je u 2020. godini migracija sezonskih radnika bila relativno manje izražena nego ranijih godina. Područje sjeverozapadne i središnje Hrvatske obuhvaća relativno manji udio sezonskoga zapošljavanja (9,2%).

Najviše sezonskih radnika zaposleno je u sljedećim zanimanjima: konobar (2.663 ili 12,7% od ukupno zaposlenih na sezonskim poslovima), kuhan (2.120 ili 10,1%), prodavač (1.359 ili 6,5%), pomoćni kuhan (1.172 ili 5,6%), soberica (962 ili 4,6%) i čistačica (859 ili 4,1%).

Međumjesno zapošljavanje

Međumjesnim posredovanjem poslodavcima se želi osigurati potrebna radna snaga, posebno na područjima gdje nedostaju radnici određenih zanimaњa, te se želi potaknuti migracija radnika i osigurati njihovo zaposlenje, osobito gdje postoji velika nezaposlenost. Stoga, prijave slobodnih radnih mesta koje ne mogu realizirati radnicima prijavljenima u svojim županijama, područne službe/uredi Zavoda prosljeđuju u druge službe/urede s radnicima u evidenciji koji zadovoljavaju uvjete slobodnoga radnog mesta. Međumjesno posredovanje posebno je važno pri zadovoljavanju potreba za sezonskom radnom snagom u turističkoj sezoni, ali i u slučajevima zapošljavanja radnika na radnim mjestima nedostajućih zanimaњa.

U 2020. godini s evidencije Zavoda ukupno je zaposlen 20.071 radnik u mjestu izvan matičnog područnog ureda za zapošljavanje, što je za 18,1% manji opseg međumjesnog zapošljavanja u usporedbi s 2019. godinom. Gledano po županijama (*Prilog 4, str. 28*), izvan matičnog ureda Zavoda najviše je radnika zaposleno iz Osječko-baranjske (2.121 ili 10,6%), Sisačko-moslavačke (1.975 ili 9,8%), Vukovarsko-srijemske (1.937 ili 9,7%) te Splitsko-dalmatinske županije (1.607 ili 8,0%). Najveći pad udjela zapošljavanja izvan matičnog ureda u odnosu na 2019. godinu ostvaren je u Osječko-baranjskoj (za 3,5 postotnih bodova) te Vukovarsko-srijemskoj županiji (za 1,6 postotnih bodova), dok je porastao udio međumjesnog zapošljavanja u Splitsko-dalmatinskoj županiji (za 1,2 postotna boda) te Krapinsko-zagorskoj, Sisačko-moslavačkoj i Koprivničko-križevačkoj županiji (po 0,7 postotnih bodova).

Prema djelatnostima zaposlenja, više od jedne četvrtine (27,0%) zaposlenih radnika izvan područja matičnog ureda za zapošljavanje svoje zaposlenje ostvarilo je u djelatnosti pružanja smještaja, pripreme i usluživanja hrane, zatim 14,0% radnika u prerađivačkoj industriji, 13,7% radnika u djelatnosti trgovine na veliko i na malo, 9,1% radnika u građevinarstvu, 8,8% radnika u administrativnim i pomoćnim uslužnim djelatnostima, kao i 5,2% radnika u djelatnosti obrazovanja te 4,6% radnika u zdravstvenoj i socijalnoj skrbi. U odnosu na prošlu godinu pokretljivost radnika najviše je porasla u obrazovanju (za 25,5%) te građevinarstvu (za 24,4%), ali istodobno porast pokretljivosti radnika evidentan je i u području zdravstva (za 7,0%) te prerađivačke industrije (za 5,9%). No, značajan pad pokretljivosti radnika zabilježen je u djelatnostima značajnog sezonskog karaktera: pružanje smještaja, priprema i usluživanje hrane (za 34,6%), poslovanje nekretninama (za 32,0%), prijevoz i skladištenje (za 23,4%), umjetnost, zabava i rekreacija (za 43,2%) te trgovina i administrativne i uslužne djelatnosti (za 25,9% odnosno 25,6%).

Prilog 2.**Prijavljena slobodna radna mjesta i zapošljavanje s evidencije Zavoda na temelju radnog odnosa prema područjima Nacionalne klasifikacije djelatnosti (NKD 2007) u 2019. i 2020. godini**

Područje djelatnosti (NKD 2007)	Prijavljena slobodna radna mjesta				Zaposleni s evidencije Zavoda na temelju radnog odnosa			
	2019.	2020.	Udio 2020.	Indeks 2020./ 2019.	2019.	2020.	Udio 2020.	Indeks 2020./ 2019.
A Poljoprivreda, šumarstvo i ribarstvo	5.087	3.851	2,3	75,7	3.885	3.952	2,8	101,7
B Rudarstvo i vađenje	200	288	0,2	144,0	108	119	0,1	110,2
C Prerađivačka industrija	31.112	24.066	14,6	77,4	19.094	20.607	14,6	107,9
D Opskrba električnom energijom, plinom, parom i klimatizacija	257	192	0,1	74,7	256	201	0,1	78,5
E Opskrba vodom; uklanjanje otpadnih voda, gospodarenje otpadom te djelatnosti sanacije okoliša	1.792	1.290	0,8	72,0	1.371	1.206	0,9	88,0
F Građevinarstvo	18.347	17.320	10,5	94,4	8.273	9.836	7,0	118,9
G Trgovina na veliko i na malo; popravak motornih vozila i motocikala	26.094	15.645	9,5	60,0	19.428	19.462	13,8	100,2
H Prijevoz i skladištenje	8.982	4.759	2,9	53,0	5.552	5.149	3,6	92,7
I Djelatnosti pružanja smještaja te pripreme i usluživanja hrane	27.754	17.429	10,6	62,8	28.154	24.861	17,6	88,3
J Informacije i komunikacije	2.506	1.519	0,9	60,6	1.892	1.982	1,4	104,8
K Finansijske djelatnosti i djelatnosti osiguranja	1.524	1.690	1,0	110,9	1.134	1.080	0,8	95,2
L Poslovanje nekretninama	968	552	0,3	57,0	678	605	0,4	89,2
M Stručne, znanstvene i tehničke djelatnosti	7.775	5.623	3,4	72,3	5.165	5.272	3,7	102,1
N Administrativne i pomoćne uslužne djelatnosti	19.554	9.828	6,0	50,3	10.180	9.421	6,7	92,5
O Javna uprava i obrana; obvezno socijalno osiguranje	12.206	8.539	5,2	70,0	5.799	5.537	3,9	95,5
P Obrazovanje	26.913	25.569	15,5	95,0	13.711	15.654	11,1	114,2
Q Djelatnosti zdravstvene zaštite i socijalne skrbi	23.810	19.612	11,9	82,4	7.496	8.119	5,8	108,3
R Umjetnost, zabava i rekreacija	3.877	2.418	1,5	62,4	2.529	2.200	1,6	87,0
S Ostale uslužne djelatnosti	5.349	4.498	2,7	84,1	4.369	5.610	4,0	128,4
T Djelatnosti kućanstava kao poslodavaca; djelatnosti kućanstava koja proizvode različitu robu i obavljaju različite usluge za vlastite potrebe	63	42	0,0	66,7	354	296	0,2	83,6
U Ddjelatnosti izvanteritorijalnih organizacija i tijela	17	30	0,0	176,5	21	12	0,0	57,1
UKUPNO	224.187	164.760	100,0	73,5	139.449	141.181	100,0	101,2

Prilog 3.

Prijavljena slobodna radna mjesta i zapošljavanje s evidencije Zavoda na temelju radnog odnosa prema županijama u 2019. i 2020. godini								
Županija	Prijavljena slobodna radna mjesta				Zaposleni s evidencije Zavoda na temelju radnog odnosa			
	2019.	2020.	Udio 2020.	Indeks 2020./2019.	2019.	2020.	Udio 2020.	Indeks 2020./2019.
Zagrebačka	11.366	9.048	5,5	79,6	6.149	7.048	5,0	114,6
Krapinsko-zagorska	5.286	4.423	2,7	83,7	2.724	3.028	2,1	111,2
Sisačko-moslavačka	6.285	4.720	2,9	75,1	6.701	6.701	4,7	100,0
Karlovačka	4.664	4.233	2,6	90,8	3.869	3.686	2,6	95,3
Varaždinska	10.141	8.365	5,1	82,5	3.701	3.933	2,8	106,3
Koprivničko-križevačka	4.757	3.697	2,2	77,7	2.948	2.981	2,1	101,1
Bjelovarsko-bilogorska	5.121	4.126	2,5	80,6	4.826	4.700	3,3	97,4
Primorsko-goranska	17.607	11.071	6,7	62,9	8.162	8.823	6,2	108,1
Ličko-senjska	3.004	2.396	1,5	79,8	1.886	1.604	1,1	85,0
Virovitičko-podravska	3.554	2.612	1,6	73,5	4.760	4.057	2,9	85,2
Požeško-slavonska	2.776	2.782	1,7	100,2	3.124	3.143	2,2	100,6
Brodsko-posavska	5.709	5.643	3,4	98,8	5.615	5.818	4,1	103,6
Zadarska	8.339	6.922	4,2	83,0	5.446	5.727	4,1	105,2
Osječko-baranjska	14.636	12.573	7,6	85,9	14.333	13.391	9,5	93,4
Šibensko-kninska	7.242	5.045	3,1	69,7	5.121	5.118	3,6	99,9
Vukovarsko-srijemska	7.003	6.308	3,8	90,1	8.035	7.773	5,5	96,7
Splitsko-dalmatinska	23.637	15.421	9,4	65,2	21.855	20.703	14,7	94,7
Istarska	17.563	12.809	7,8	72,9	6.116	7.224	5,1	118,1
Dubrovačko-neretvanska	7.129	4.827	2,9	67,7	6.190	5.945	4,2	96,0
Međimurska	5.993	5.921	3,6	98,8	2.806	3.075	2,2	109,6
Grad Zagreb	52.375	31.818	19,3	60,8	15.082	16.703	11,8	110,7
UKUPNO	224.187	164.760	100,0	73,5	139.449	141.181	100,0	101,2

Prilog 4.**Sezonsko i međumjesno zapošljavanje s evidencije Zavoda na temelju radnog odnosa prema županijama u 2019. i 2020. godini**

Županija	Sezonsko zapošljavanje				Međumjesno zapošljavanje			
	2019.	2020.	Udio 2020.	Indeks 2020./2019.	2019.	2020.	Udio 2020.	Indeks 2020./2019.
Zagrebačka	189	178	0,8	94,2	553	534	2,7	96,6
Krapinsko-zagorska	137	63	0,3	46,0	805	800	4,0	99,4
Sisačko-moslavačka	817	423	2,0	51,8	2.227	1.975	9,8	88,7
Karlovačka	552	264	1,3	47,8	1.084	840	4,2	77,5
Varaždinska	133	69	0,3	51,9	627	596	3,0	95,1
Koprivničko-križevačka	298	142	0,7	47,7	774	774	3,9	100,0
Bjelovarsko-bilogorska	638	360	1,7	56,4	1.437	1.135	5,7	79,0
Primorsko-goranska	2.254	2.121	10,1	94,1	772	748	3,7	96,9
Ličko-senjska	549	255	1,2	46,4	310	286	1,4	92,3
Virovitičko-podravska	671	363	1,7	54,1	1.115	857	4,3	76,9
Požeško-slavonska	387	230	1,1	59,4	918	696	3,5	75,8
Brodsko-posavska	869	521	2,5	60,0	1.625	1.286	6,4	79,1
Zadarska	1.709	1.246	5,9	72,9	600	549	2,7	91,5
Osječko-baranjska	2.041	1.074	5,1	52,6	3.437	2.121	10,6	61,7
Šibensko-kninska	2.441	2.011	9,6	82,4	711	663	3,3	93,2
Vukovarsko-srijemska	1.643	807	3,8	49,1	2.753	1.937	9,7	70,4
Splitsko-dalmatinska	7.804	5.646	26,8	72,3	1.677	1.607	8,0	95,8
Istarska	1.948	2.581	12,3	132,5	448	375	1,9	83,7
Dubrovačko-neretvanska	3.310	2.237	10,6	67,6	764	633	3,2	82,9
Međimurska	84	69	0,3	82,1	408	380	1,9	93,1
Grad Zagreb	493	371	1,8	75,3	1.448	1.279	6,4	88,3
UKUPNO	28.967	21.031	100,0	72,6	24.493	20.071	100,0	81,9

Posredovanje i priprema za zapošljavanje

Aktivnosti u radu s nezaposlenim osobama

U 2020. godini kriza uzrokovana pandemijom bolesti COVID-19 imala je značajnog utjecaja na rad Zavoda u odnosu na nezaposlene osobe. Razvijeni su alati i dane mogućnosti nezaposlenim osobama da svoja prava pri Zavodu mogu ostvariti digitalnim kanalima. To se odnosilo na prijavu u evidenciju nezaposlenih i podnošenje zahtjeva za novčanu naknadu. Omogućeno je i savjetovanje na daljinu, putem upitnika ili telefonskog kontakta, s ciljem prikupljanja podataka o nezaposlenoj osobi kako bi se u izmijenjenim okolnostima mogao definirati plan traženja posla. Kada su epidemiološke prilike dozvoljavale dogovarani su termini za kraća savjetovanja, kako bi se zaključio profesionalni plan koji je temelj za daljnje upućivanje nezaposlenih osoba prema poslodavcima i slobodnim radnim mjestima.

Općenito, aktivnosti posredovanja pri zapošljavanju usmjerenе su na povećanje zapošljivosti nezaposlenih osoba, pomoći za njihovo bolje snalaženje na tržištu rada te borbu protiv socijalne isključenosti. U postizanju tog cilja značajnu ulogu, ponajprije, imaju aktivnosti individualnog savjetovanja, individualnih konzultacija i definiranja profesionalnog plana traženja posla, te definiranje sporazuma o uključivanju na tržište rada s dugotrajno nezaposlenim osobama.

Individualnim savjetovanjem savjetnici za zapošljavanje pomažu nezaposlenim osobama prepoznati prenosive i druge vještine koje su stekli radom ili obrazovanjem te definirati radni potencijal koji će im omogućiti najbrže zapošljavanje na otvorenom tržištu rada. Tijekom 2020. godine savjetnici za zapošljavanje održali su 231.499 individualnih savjetovanja s nezaposlenim osobama, tj. svaki savjetnik za zapošljavanje prosječno je obavio 600 individualnih savjetovanja.

Individualne konzultacije obuhvaćaju međusobne kontakte savjetnika za zapošljavanje i nezaposlene osobe, s ciljem informiranja i savjetovanja o radnim mjestima, rezultatima kandidiranja te aktivnostima u svrhu pripreme za zapošljavanje i povećanja zapošljivosti. U 2020. godini izvršene su 920.982 individualne konzultacije.

Profesionalni plan zapošljavanja definira popis poslova i zanimanja koje nezaposlena osoba može obavljati prema utvrđenim stručnim, radnim i osobnim mogućnostima te potrebama tržišta rada, popis aktivnosti koje će nezaposlena osoba provoditi u cilju zapošljavanja ili pripreme za zapošljavanje, rokove za njihovo izvršavanje te vrijeme međusobnih kontakata nezaposlene osobe i savjetnika za zapošljavanje kroz aktivnost individualne konzultacije. Tijekom 2020. godine definirano je 113.718 profesionalnih planova, što je prosječno po jednom savjetniku 295 profesionalnih planova zapošljavanja.

Rad s dugotrajno nezaposlenim osobama provodi se kroz motivacijsko savjetovanje osoba koje ulaze u dugotrajanu nezaposlenost, definiranje sporazuma o uključivanju na tržište rada, te aktivacijski program. Cilj provođenja *aktivacijskog programa* za dugotrajno nezaposlene je da osoba osvijesti vlastite mogućnosti, detektira prepreke za zapošljavanje, definira što realniju sliku o sebi te o načinima kako prevladati ograničenja za ulazak na tržište rada. U dvomjesečni aktivacijski program, koji se sastoji od grupnog i individualnog rada, uključene su 464 dugotrajno nezaposlene osobe. *Sporazum o uključivanju na tržište rada* definira zanimanja koja osoba može obavljati s obzirom na utvrđene stručne, radne i osobne mogućnosti, aktivnosti koje će provoditi u cilju aktivacije i uključivanja na tržište rada te aktivnosti savjetnika za zapošljavanje u podršci provedbe dogovorenih aktivnosti. Tijekom godine zaključena su 27.044 sporazuma o uključivanju na tržište rada.

U Zavodu su se provodile i intenzivne aktivnosti prema *mladim osobama* - kroz savjetovanja, informiranja i radionice - pa je tijekom godine zaposleno 60.757 mladih osoba u dobi do 29 godina, što čini 40,9% od ukupnoga zapošljavanja iz evidencije. Dodatno, mlade se nastoji što brže aktivirati na tržištu rada odnosno aktivirati ih u roku 4 mjeseca od trenutka napuštanja ili završetka obrazovanja ili ulaska u nezaposlenost. Tako je 39.750 mladih osoba ušlo u pozitivnu aktivnost (zapošljavanje ili obrazovanje) u roku 4 mjeseca od ulaska u nezaposlenost. Također, i dalje se provodio program individualizirane podrške mladim osobama smještenim u domove za

djecu te mladež bez odgovarajuće roditeljske skrbi. U evidenciju nezaposlenih prijavilo se 158 mladih osoba iz domova za djecu i mladež bez odgovarajuće roditeljske skrbi te iz udomiteljskih obitelji, a istodobno je iz evidencije Zavoda zaposleno 57 mladih osoba iz alternativne skrbi, te je 13 osoba uključeno u mjere aktivne politike zapošljavanja.

U cilju stvaranja preduvjeta za povećanje zapošljavanja osoba *romske nacionalne manjine*, sve evidentirane nezaposlene osobe romske nacionalne manjine (krajem prosinca 2020. godine u Zavodu ih je bilo evidentirano 3.035, što čini udio od 1,9% u ukupnoj nezaposlenosti) uključene su u redovite aktivnosti Zavoda kao i aktivnosti namijenjene isključivo osobama romske nacionalne manjine. U individualne aktivnosti pripreme za zapošljavanje, tj. savjetovanje uključena je 3.231 osoba, u grupne aktivnosti 61 osoba, te 51 osoba u aktivnosti savjetovanja o mogućnostima samozapošljavanja kao i u radionice za samozapošljavanje. Tijekom godine zaposlene su 593 osobe romske nacionalne manjine.

Dodatna pozornost posvećena je ohrabruvanju nezaposlenih osoba i pomoći nezaposlenim osobama u pokretanju posla. Podršku zainteresiranim osobama za *samozapošljavanje* daju savjetnici za samozapošljavanje pomažući im u definiranju poslovnog plana, upućuju ih u postupak sufinanciranja samozapošljavanja putem potpora, te im pružaju podršku u prvoj godini poslovanja. Savjetnici za samozapošljavanje posebno rade na jačanju partnerstva za samozapošljavanje na lokalnoj razini koje okuplja sve dionike (jedinice lokalne i područne/ regionalne samouprave, Hrvatska gospodarska komora, Hrvatska obrtnička komora, Hrvatska udruga poslodavaca, sindikati, razvojne agencije) koji na bilo koji način mogu doprinijeti osnaživanju poduzetnika početnika te im pomoći prevladati početne teškoće u prvoj godini rada. Tijekom 2020. godine savjetnici za samozapošljavanje održali su 12.079 individualnih savjetovanja s osobama zainteresiranim za samozapošljavanje.

Ovisno o procijenjenim potrebama nezaposlenih osoba te njihovim karakteristikama i zapošljivosti, dio korisnika uključuje se u aktivnosti *profesionalnog usmjeravanja*. Te aktivnosti uključuju različite oblike profesionalnog informiranja i savjetovanja koji mogu biti individualni, grupni te usluge samopomoći (putem brošura i drugih informativnih materijala, internetskih alata Zavoda te drugih alata za samoprocjenu kompetencija - znanja i vještina). Tijekom 2020. godine provedeno je 808 grupnih oblika rada – radionice i grupna informiranja za 3.443 korisnika. Nezaposlene osobe kojima je potrebna intenzivnija stručna podrška u planiranju i razvoju karijere uključuju se u individualne postupke savjetovanja i informiranja. Postupak individualnog profesionalnog savjetovanja provodi multidisciplinarni tim stručnjaka, a uključuje procjenu znanja, vještina i potencijala nezaposlene osobe te savjetovanje i podršku u traženju zaposlenja te razvoju karijere. Savjetovanje može uključivati i lječničke pregledne specijalista medicine rada te psihodijagnostički postupak procjene što iziskuje značajnije kapacitete i resurse Zavoda, uključujući višekratne aktivnosti u radu s jednim korisnikom. Tijekom 2020. godine u Zavodu su pružene 4.404 usluge individualnog profesionalnog informiranja odnosno savjetovanja.

Centri za informiranje i savjetovanje o karijeri (CISOK), uspostavljeni u cilju osiguranja dostupnosti usluga profesionalnog usmjeravanja svim skupinama korisnika, trenutno rade u dvanaest gradova na trinaest lokacija: Bjelovaru, Dubrovniku, Karlovcu, Koprivnici, Osijeku, Slavonskom Brodu, Splitu, Šibeniku, Varaždinu, Vukovaru, Zadru i Zagrebu (na dvije lokacije). Tijekom 2020. godine u CISOK centrima pruženo je 17.411 usluga informiranja i savjetovanja o karijeri, dok je internetski portal CISOK-a zabilježio 191.184 posjeta s višestrukim pregledom i korištenjem dostupnih e-alata. Najveći broj usluga u CISOK centrima pružen je mladim osobama do 29 godina (11.318 usluga), što čini 65% od ukupnog broja pruženih usluga u ovom razdoblju. Podaci istraživanja zadovoljstva korisnika uslugama u CISOK centrima (ukupno 4.111 korisnika) ukazuju na visok postotak zadovoljnih korisnika - 97,2% korisnika zadovoljno je ili vrlo zadovoljno uslugama Centra, dok 94,4% korisnika usluge procjenjuje korisnima ili vrlo korisnima.

Zavod je tijekom 2020. godine u suradnji s drugim partnerima aktivno sudjelovao u uspostavi sustava identifikacije i aktivacije osoba od 15 do navršenih 30 godina starosti koje *nisu zaposlene, nisu uključene u obrazovanje niti se nalaze u bilo kojoj vrsti treninga – tzv. NEET (Not in Education, Employment or Training)*. U CISOK centrima usluge profesionalnog informiranja i savjetovanja o karijeri koristilo je 912 osoba koje pripadaju NEET skupini korisnika. CISOK

centri su prepoznati kao središnja mjesta za dohvati i aktivaciju NEET skupine. U skladu s tim, Centri potpisuju sporazume o suradnji s partnerima na lokalnoj razini vezano uz proces dohvata i aktivacije NEET skupine korisnika (potpisano je 403 sporazuma o suradnji s različitim partnerima).

Jedan o postojećih e-alata dostupnih korisnicima za samostalno pretraživanje informacija i pomoći u razvoju karijere je portal *e-Usmjeravanje*. Portal prati tzv. Kompas karijere, alat koji omogućuje pretraživanje informacija prema ciljnim skupinama (učenici, studenti, nezaposlene i zaposlene osobe). Dio portala čine i upitnici samoprocjene koji pomažu korisnicima u procjeni vlastitih interesa i kompetencija u svrhu odabira pravog puta karijere te u procjeni *mekih vještina* koje su poželjne na tržištu rada poput komunikacijskih vještina, timskog rada i sl. Tijekom 2020. godine zabilježeno je ukupno 1.674.497 pregleda portala *e-Usmjeravanje*, a usluge portala koristila su 538.733 korisnika.

Također, u Zavodu se kontinuirano radilo na osnaživanju *osoba s invaliditetom* u svrhu pripreme za zapošljavanje kako bi se što uspješnije integrirale na tržište rada. Pored uobičajenih konzultacija i savjetovanja od strane savjetnika za zapošljavanje, dodatno su 332 osobe s invaliditetom uključene u aktivnosti profesionalnog savjetovanja (individualno i grupno profesionalno informiranje i savjetovanje) od strane savjetnika za profesionalnu rehabilitaciju i razvoj karijere, 181 osoba uključena je u medicinsko-psihološku obradu u svrhu procjene radnih sposobnosti, a 96 osoba u grupno profesionalno savjetovanje (radionice za unaprjeđenje kompetencija za traženje posla prilagođene različitim vrstama invaliditeta). Mjerama aktivne politike zapošljavanja obuhvaćeno je ukupno 1.019 osoba s invaliditetom, a ukupno je zaposleno 2.475 osoba s invaliditetom.

U sklopu aktivnosti *Projekta resocijalizacije osoba liječenih od problema ovisnosti*, tijekom 2020. godine 75 osoba liječenih od problema ovisnosti uključeno je u aktivnosti profesionalnog informiranja i savjetovanja, za 19 osoba izvršena je procjena radnih i općih sposobnosti, a u radionice aktivnog traženja posla i razvoja karijere, koje su se provodile u Zavodu, terapijskim zajednicama i u suradnji s udrugama, uključeno je 25 osoba. U mjeru aktivne politike zapošljavanja uključeno je 118 osoba liječenih od problema ovisnosti, a tijekom godine zaposlen je 61 korisnik Projekta resocijalizacije.

Aktivnosti u radu s poslodavcima

Kao posljedica pandemije COVID-19 zabilježena je bitno manja potražnja za radnicima nego prethodne godine. Tijekom 2020. u Zavodu je zaprimljeno 164.760 prijava slobodnih radnih mesta, odnosno 26,5% manje nego 2019. godine, na koje su savjetnici za zapošljavanje uputili 350.932 kandidata koji zadovoljavaju tražene uvjete. Iz evidencije Zavoda temeljem radnog odnosa zaposlena je 141.181 osoba, što je više za 1,2% u odnosu na 2019. godinu.

Unatoč smanjenoj potražnji za radnicima, koja se odrazila i na potražnju za sezonskim radnicima, tijekom godine traženo je 18.380 sezonskih radnika, a ukupno je na sezonskim poslovima zaposlena 21.031 osoba iz evidencije Zavoda. Najveći broj sezonskih radnika zaposlen je u području djelatnosti smještaja, prepremanja i usluživanja hrane i pića, budući da su smanjene migracije iz trećih zemalja te su poslodavci svoje potrebe za radnicima zadovoljavali mahom domaćom radnom snagom.

Kolektivni višak radnika

Prema Zakonu o radu¹, poslodavac kod kojeg bi u razdoblju od devedeset dana mogla prestati potreba za radom najmanje dvadeset radnika, od kojih bi poslovno uvjetovanim otkazom prestali ugovori o radu najmanje petorici radnika, dužan je savjetovati se s radničkim vijećem radi postizanja sporazuma u svrhu otklanjanja ili smanjenja potrebe za prestankom rada radnika, te o provedenom savjetovanju obavijestiti nadležnu javnu službu zapošljavanja. U višak radnika

¹ Zakon o radu (Narodne novine, broj 93/14, 127/17)

ubrajaju se radnici kojima će radni odnos prestati poslovno uvjetovanim otkazom ugovora o radu i sporazumom poslodavca i radnika na prijedlog poslodavca, a radni odnos ne smije prestati tijekom razdoblja od trideset dana od dana dostave obavijesti o provedenom savjetovanju nadležnoj javnoj službi zapošljavanja.

Zavod radnicima koji su višak i kojima prijeti otkaz nastoji pomoći svojim aktivnostima tako da još tijekom otkaznog roka posreduje pri zapošljavanju radnika za drugo radno mjesto, upućuje ih na prekvalifikaciju ili dokvalifikaciju bilo za ostanak na drugom radnom mjestu u istom poduzeću bilo za pripremu za posao izvan matičnog poduzeća i drugo. Krajnji je cilj navedenih aktivnosti pomoći radnicima kojima prijeti nezaposlenost pri njihovu bržem zapošljavanju, vraćanje što više pojedinaca u svijet rada i sprječavanje dugotrajne nezaposlenosti.

U 2020. godini Zavod je zaprimio 89 obavijesti poslodavaca o kolektivnom višku radnika kojima je obuhvaćen 3.731 radnik, i to 1.347 žena (36,1%) te 2.384 muškarca (63,9%). Među radnicima obuhvaćenim kolektivnim viškom najčešćaliji su bili radnici sa srednjom školom za zanimanja u trajanju od 4 i više godina i gimnazijom (49,2%), radnici sa završenim fakultetom ili akademijom (18,9%) te radnici sa srednjom školom za zanimanja do 3 godine i školom za KV i VKV radnike (15,9%). Gledano prema dobi, viškovima su češće obuhvaćeni stariji radnici (43,1% u dobi je od 55 i više godina). Radnici obuhvaćeni kolektivnim viškom došli su najviše iz djelatnosti prijevoza i skladištenja (8,9%), finansijskih i djelatnosti osiguranja (7,9%) te administrativnih i pomoćnih uslužnih djelatnosti (5,3%). U usporedbi s 2019. godinom, kada je Zavod zaprimio 59 obavijesti poslodavaca kojima je bilo obuhvaćeno 3.449 radnika, broj zaprimljenih obavijesti o kolektivnom višku radnika povećan je za 30 ili 50,8%, dok je broj obuhvaćenih radnika povećan za 282 ili 8,2%.

Broj novoprijavljenih osoba u evidenciju nezaposlenih izravno iz radnog odnosa koji su prestali raditi zbog poslovno uvjetovanih razloga tijekom 2020. godine iznosio je 41.857. Iz navedenog podatka razvidno je da je samo manji broj tih osoba (8,9%) bio obuhvaćen postupkom kolektivnog viška radnika, što je znatno niža razina pokrivenosti kolektivnim viškom u odnosu na prethodne tri godine.

Broj zaprimljenih obavijesti i broj osoba obuhvaćenih kolektivnim viškom radnika te broj novoprijavljenih osoba izravno iz radnog odnosa zbog poslovno uvjetovanih razloga od 2016. do 2020. godine

Godina	Broj zaprimljenih programa/ obavijesti	Broj osoba obuhvaćenih kolektivnim viškom	Broj novoprijavljenih osoba kojima je radni odnos prestao zbog gospodarskih razloga	Pokrivenost osoba kolektivnim viškom (3 : 4)
1	2	3	4	5
2016.	37	2.534	25.848	9,8
2017.	40	3.581	21.447	16,7
2018.	43	3.165	19.643	16,1
2019.	59	3.449	20.223	17,1
2020.	89	3.731	41.857	8,9

Rane intervencije i preventivne aktivnosti u radu s učenicima i studentima

Profesionalno usmjeravanje učenika osnovnih i srednjih škola važan je alat politike zapošljavanja te predstavlja rane intervencije za sprečavanje (dugotrajne) nezaposlenosti.

Sukladno Pravilniku o elementima i kriterijima za izbor kandidata za upis u I. razred srednje škole (NN 49/15, 47/17) Ministarstva znanosti i obrazovanja, Zavod provodi profesionalno usmjeravanje učenika završnog razreda osnovnih škola, posebice učenika s teškoćama u

razvoju i težim zdravstvenim teškoćama koji imaju sužene mogućnosti odabira obrazovnih programa odnosno otežan budući pristup tržištu rada. Za upis u školsku godinu 2020./2021. Zavod je izdao 5.475 stručnih mišljenja učenicima s teškoćama u razvoju i učenicima s težim zdravstvenim teškoćama, što čini 14% ukupne populacije učenika osmih razreda. Učenicima osnovnih i srednjih škola pruženo je ukupno 8.045 usluga individualnog te 528 radionica (za 3.047 korisnika) grupnog profesionalnog usmjeravanja u regionalnim i područnim uredima Zavoda, uz 12.386 usluga informiranja i savjetovanja o karijeri u CISOK centrima.

Potrebno je naglasiti omogućavanje profesionalnog informiranja i savjetovanja putem internetskog portala e-Usmjeravanje, koji u najvećoj mjeri koriste mlade osobe (www.e-usmjeravanje.hr). Također, u cilju promocije zanimanja traženih na tržištu rada, a u suradnji s područnim obrtničkim komorama i drugim partnerima, regionalni i područni uredi Zavoda provodili su aktivnosti promidžbe obrtničkih deficitarnih zanimanja i financiranja liječničkih pregleda učenika za upis u navedena zanimanja. Tijekom 2020. godine financirana su 552 liječnička pregleda učenika za upis u deficitarna zanimanja.

U svrhu informiranja učenika o mogućnostima školovanja u srednjim školama na području Republike Hrvatske, Zavod svake godine ažurira i objavljuje brošure „Kamo nakon osnovne škole?“. Brošure se objavljaju za pet hrvatskih regija, pri čemu svaka od njih sadrži opise zanimanja, informacije o uvjetima upisa, stipendijama, školama i programima obrazovanja, učeničkim domovima, najtraženijim zanimanjima te uslugama profesionalnog usmjeravanja Zavoda.

Međunarodno posredovanje

Sukladno načelu slobode kretanja radnika, hrvatski građani mogu slobodno tražiti zaposlenje i zaposliti se u državama članicama Europske unije koje čine jedinstveno europsko tržište rada bez posebnih odobrenja ili radnih dozvola, a puni opseg slobode kretanja radnika postignut je 1. srpnja 2020. godine, od kada ne postoje nikakva ograničenja slobodi kretanja radnika na cijelom području EU. Kako Švicarska nije članica EU, snagom Protokola III definirano je prijelazno razdoblje do kraja 2023. godine, tijekom kojeg se na zapošljavanje hrvatskih građana u Švicarskoj primjenjuje režim radnih dozvola u okviru progresivne kvote. Građani Švicarske u Republici Hrvatskoj mogu raditi bez ograničenja.

Zavod je nastavio rad u okviru EURES-a, mreže za suradnju koja služi olakšavanju slobodnog kretanja radnika na europskoj razini. Oko 1.000 EURES savjetnika pruža informacije, savjetodavne usluge i usluge posredovanja tražiteljima zaposlenja i osobama koje žele promijeniti posao, poslodavcima te drugim osobama zainteresiranim za pitanja mobilnosti radne snage na tržištu rada Europskog gospodarskog prostora (EGP) i Švicarske. Na području Republike Hrvatske u 2020. godini poslovima EURES-a nominalno s bavilo pet certificiranih savjetnica za EURES i jedna savjetnica u postupku treninga u područnim službama Zagreb, Osijek, Rijeka i Varaždin. Ulaskom u EU utvrđena su i brojna druga postupanja prema tražiteljima zaposlenja iz EU vezana uz koordinaciju prava za vrijeme nezaposlenosti, pa su u rad međunarodnog posredovanja uključeni i EURES asistenti, savjetnici zaduženi za davanje osnovnih informacija o mogućnostima, pravima i obvezama vezanima uz radnu mobilnost u dijelu radnog vremena i na zahtjev stranaka.

U 2020. godini nastavljen je pad broja osoba odjavljenih iz evidencije Zavoda zbog zapošljavanja u inozemstvu. Tako su 3.154 osobe odjavljene zbog pronalaska posla u inozemstvu, od čega 2.951 u jednoj od država članica EGP-a ili u Švicarskoj, najvećim dijelom iz Splitsko-dalmatinske, Osječko-baranjske i Primorsko-goranske županije. Zemlje destinacije u kojima su se hrvatski državljeni najviše zapošljavali su Njemačka, Austrija i Slovenija.

EURES savjetnice su 2020. godine obavile blizu 7.000 individualnih kontakata sa zainteresiranim osobama (tražiteljima posla, poslodavcima i drugima), od čega je najveći dio upita dolazio od tražitelja posla. Najveći broj upita odnosio se na prava iz područja socijalne sigurnosti, mogućnosti zapošljavanja i korištenja finansijskih potpora iz ciljanih programa mobilnosti.

Zavod je kao partner nastavio sa sudjelovanjem u provedbi projekta „Your first EURES Job 6.0“, čiji je nositelj talijanska Nacionalna agencija za aktivne politike zapošljavanja i tamošnji

Nacionalni koordinacijski ured za EURES. U sklopu projekta Zavod pruža potporu kroz informiranje, posredovanje i pomoć oko podnošenja zahtjeva za financiranje mobilnosti, kako za mlade tražitelje zaposlenja, tako i za tvrtke zainteresirane za zapošljavanje radnika iz drugih članica. Također, u nastavljenje je i sudjelovanje u projektu „Your first EURES Job TMS“ nositelja Bundesagentur für Arbeit i Nacionalnog koordinacijskog ureda za EURES Njemačke, a koji je usmjeren na uključivanje zainteresiranih mladih osoba u sustav dualnog naukovanja ili zapošljavanja u Njemačkoj.

Aktivna politika zapošljavanja

Mjere aktivne politike zapošljavanja u 2020. godini temeljene su na Smjernicama za razvoj i provedbu aktivne politike zapošljavanja u Republici Hrvatskoj za razdoblje od 2018. do 2020. godine. Provedba mjera usmjerena je na poticanje zapošljavanja, poticanje samozapošljavanja, stjecanja prvog radnog iskustva, aktivaciju najteže zapošljivih skupina te očuvanje radnih mesta i ostanak u zaposlenosti, a sve u skladu s općim ciljem povećanja stope zaposlenosti. Za 2020. godinu predviđena je provedba sedam prepoznatljivih mjera, uz nekoliko dodatnih podmjera:

1. Potpore za zapošljavanje - državne potpore koje se dodjeljuju s ciljem poticanja zapošljavanja nezaposlenih te su dostupne poduzetnicima koji djeluju profitno,
 - 1.1. Potpore za zapošljavanje za stjecanje prvog radnog iskustva/pripravnštvo - podrazumijevaju prvo zapošljavanje na poslovima vezanim uz stečeno zvanje;
2. Potpore za usavršavanje - namijenjene poslodavcima koji zbog promjena proizvodnih procesa, prelaska na nove tehnologije ili nedostatka kvalificirane radne snage imaju potrebu dodatno osposobiti svoje zaposlenike;
3. Potpore za samozapošljavanje - dodjeljuju se nezaposlenim osobama za sufinanciranje troškova otvaranja i rada poslovnog subjekta,
 - 3.1. Potpore za proširenje poslovanja - dodjeljuju se korisnicima potpore za samozapošljavanje koji su istekom razdoblja sufinanciranja nastavili poslovnu aktivnost i imaju temelje za proširenje poslovanja, poput razvoja novih proizvoda, uvođenja viših tehnologija ili otvaranja novih poslovnih jedinica;
4. Obrazovanje i osposobljavanje
 - 4.1. Obrazovanje nezaposlenih - usmjereno je na povećanje razine zapošljivosti nezaposlenih osoba te usklađivanje njihovih kvalifikacija s potrebama na lokalnom tržištu rada,
 - 4.2. Obrazovanje zaposlenih - omogućava stjecanje kompetencija za novo zapošljavanje ili zadržavanje radnog mesta, a u skladu s potrebama tržišta rada,
 - 4.3. Osposobljavanje na radnom mjestu - cilj je osposobiti nezaposlene osobe kod poslodavca za stjecanje praktičnih znanja i vještina potrebnih za obavljanje poslova određenog radnog mesta,
 - 4.4. Obrazovanje za završetak osnovne škole i stjecanje prvog zanimanja - obrazovna je aktivnost nezaposlenih osoba s ciljem ispunjavanja početnog uvjeta za daljnje stjecanje prvog zanimanja za ulazak u zaposlenost;
 - 4.5. Aktivacijski programi - cilj im je osposobiti dugotrajno nezaposlene osobe za stjecanje praktičnih znanja i vještina potrebnih za aktivno uključivanje na tržište rada;
5. Javni radovi - podrazumijevaju aktivaciju nezaposlenih osoba na društveno korisnim poslovima nekonkurentnima postojećem gospodarstvu s ciljem njihove motivacije za daljnje uključivanje na tržištu rada;
6. Potpore za očuvanje radnih mesta - dodjeljuju se radnicima zaposlenim kod poslodavca u privremenim poteškoćama, a koje su rezultirale privremenim padom poslovnih aktivnosti,
 - 6.1. Potpore za očuvanje radnih mesta u sektoru proizvodnje tekstila, odjeće, obuće, kože i drva - podrazumijevaju očuvanje radnih mesta u navedenim sektorima u prerađivačkoj industriji koji imaju poteškoća u poslovanju zbog smanjenja konkurentnosti uzrokovane tehnološkim promjenama u poslovnim procesima i preseljenjem proizvodnje u regije i zemlje s niskim troškovima rada, nedovoljnog ulaganja u tehnologije i inovacije te nekonkurentne radne snage,
 - 6.2. Potpore za skraćivanje radnog vremena – odnose se na očuvanje radnih mesta kod poslodavaca kod kojih je zbog posebnih okolnosti uvjetovanih pandemijom COVID-19 došlo do privremenog smanjenja opsega posla;

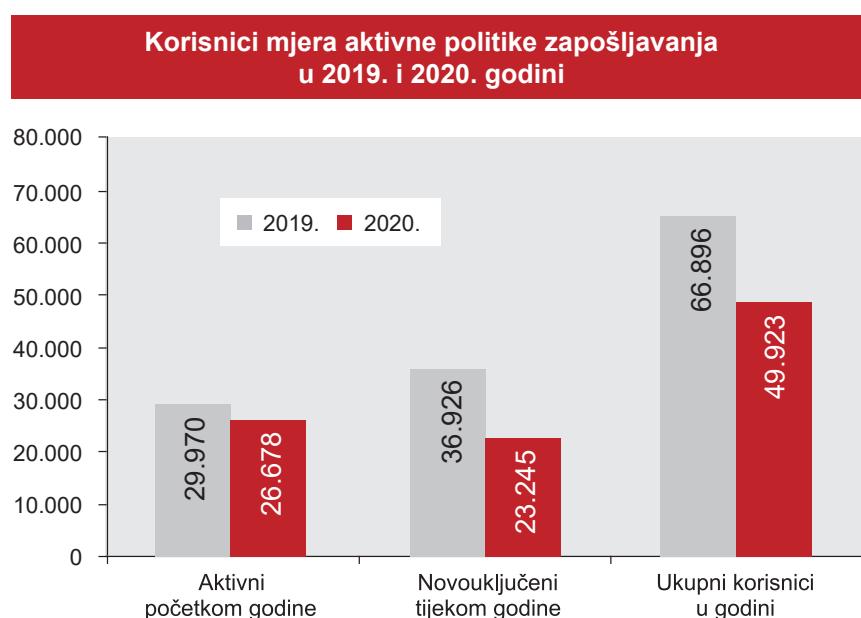
7. Stalni sezonac - mjera namijenjena pružanju podrške osobama koje rade u sezoni te jedan dio godine nemaju osiguranu plaću niti kontinuitet prijave na mirovinsko osiguranje.

Navedene su mjere usmjerenе specifičnim ciljanim skupinama nezaposlenih osoba te zaposlenih osoba kojima prijeti gubitak radnih mesta, i to:

- mladim osobama do 29 godina,
- dugotrajno nezaposlenim osobama,
- osobama starijim od 50 godina,
- osobama s invaliditetom,
- posebnim skupinama nezaposlenih, kao što su: samohrani roditelji, mlade osobe koje su izašle iz sustava skrbi domova za djecu, žrtve obiteljskog nasilja, hrvatski branitelji, roditelji četvero i više malodobne djece, roditelji djece s posebnim potrebama, azilanti, liječeni ovisnici i druge skupine nezaposlenih kojima prijeti socijalna isključenost i trajna nezaposlenost,
- pripadnicima romske nacionalne manjine,
- poslodavcima u teškoćama s ciljem očuvanja radnih mesta,
- hrvatskim povratnicima/useljenicima iz hrvatskog iseljeništva.

No, zbog pojave pandemije bolesti COVID-19 te aktiviranja mjere Potpore za očuvanje radnih mesta u djelatnostima pogodenim koronavirusom (COVID-19) privremeno je, u razdoblju od ožujka do svibnja 2020. godine, bila obustavljena provedba dijela programa mjera aktivne politike zapošljavanja iz nadležnosti Hrvatskoga zavoda za zapošljavanje koji se odnosi na mjere: Potpore za zapošljavanje, Potpore za usavršavanje, Potpore za samozapošljavanje, Obrazovanje i osposobljavanje te Javni radovi. Također, izvršena je prilagodba mjere Stalni sezonac na način da je poslodavcima koji su već koristili mjeru u trajanju od ukupno šest mjeseci, omogućeno daljnje korištenje mjeru Stalni sezonac COVID-19.

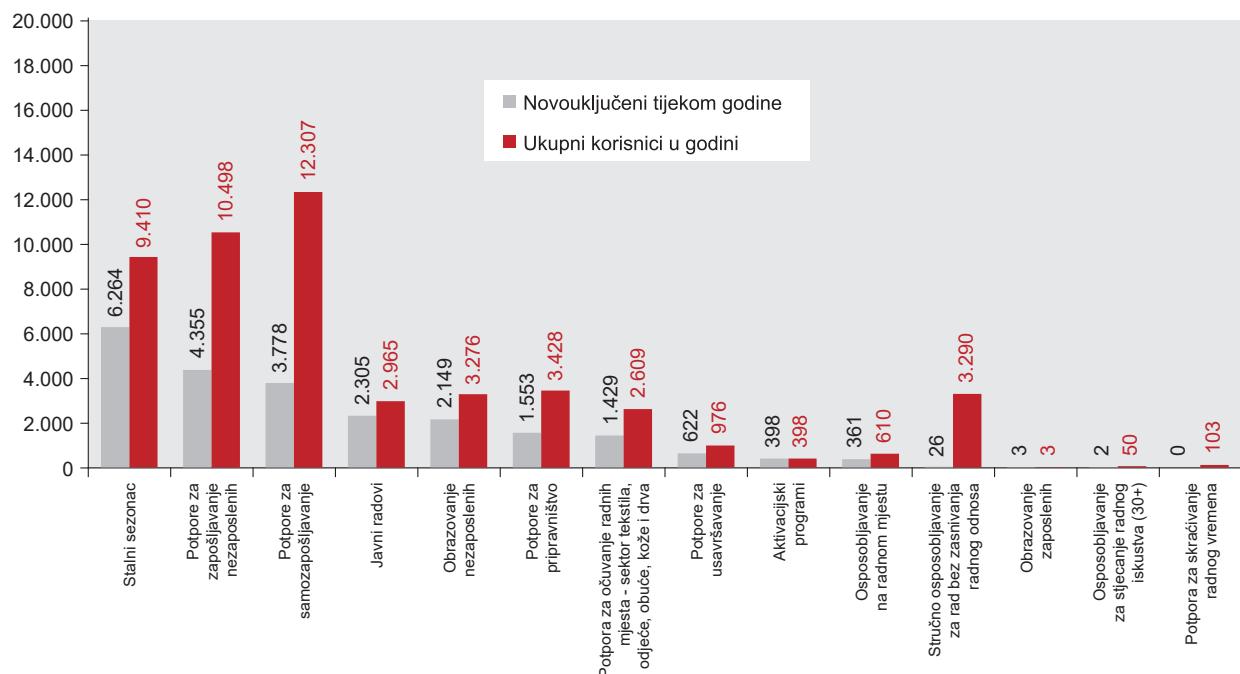
Tako su tijekom 2020. godine provedbom mjeru aktivne politike zapošljavanja u nadležnosti Zavoda obuhvaćena ukupno 49.923 korisnika, što je manje za 25,4% od broja sudionika u 2019. godini kada ih je bilo 66.896. Od ukupnoga broja korisnika njih 26.678 bili su aktivni korisnici iz prethodne godine, a 23.245 korisnika novouključeno je tijekom 2020. godine.

Ukupni korisnici u godini prema vrsti mjera - Tijekom godine najviše je korisnika bilo uključeno u mjere Potpore za samozapošljavanje (12.307 osoba ili 24,7%), Potpore za zapošljavanje (10.498 osoba ili 21,0%) te Stalni sezonac (9.410 osoba ili 18,8%). Slijede mjere: Potpore za zapošljavanje za stjecanje prvog radnog iskustva/pripravnštvo (3.428 osoba ili 6,9%), Obrazovanje nezaposlenih (3.276 osoba ili 6,6%), Javni radovi (2.965 osoba ili 5,9%), te Potpore za očuvanje radnih mesta u sektorima tekstila, odjeće, obuće, kože i drva (2.609 osoba ili 5,2%). Znatno manji broj korisnika bio je obuhvaćen potporama za usavršavanje (976 osoba ili 2,0%), osposobljavanjem na radnom mjestu (610 osoba ili 1,2%), aktivacijskim programima (398 osoba ili 0,8%) te potporama za skraćivanje radnog vremena (103 osobe ili 0,2%). Intervencije Stručno osposobljavanje za rad bez zasnivanja radnog odnosa (3.290 osoba ili 6,6%) te O sposobljavanje za stjecanje odgovarajućeg radnog iskustva (50 osoba ili 0,1%), nisu se provodile u 2020. godini, ali su izvršavane ugovorne obveze iz prethodnih godina.

Novouključeni i ukupni korisnici mjera u 2020. godini, prema vrstama mjera

Novouključeni korisnici tijekom godine prema vrsti mjera – Broj novouključenih korisnika mjera aktivne politike zapošljavanja u 2020. godini iznosio je 23.245 osoba. Tijekom godine najviše novih korisnika bilo je uključeno u mjeru Stalni sezonac (6.264 osobe ili 26,9%), a slijede: Potpore za zapošljavanje (4.355 osoba ili 18,7%), Potpore za samozapošljavanje (3.778 osoba ili 16,3%), Javni radovi (2.305 osoba ili 9,9%), Obrazovanje nezaposlenih (2.149 osoba ili 9,2%), Potpore za zapošljavanje za stjecanje prvog radnog iskustva/pripravnštvo (1.553 osobe ili 6,7%), Potpore za očuvanje radnih mesta u sektorima tekstila, odjeće, obuće, kože i drva (1.429 osoba ili 6,1%), Potpore za usavršavanje (622 osobe ili 2,7%), Aktivacijski programi (398 osoba ili 1,7%) te O sposobljavanje na radnom mjestu (361 osoba ili 1,6%).

U strukturi novouključenih korisnika mjera žene (51,5%) su zastupljenje u odnosu na muškarce (48,5%). S obzirom na dob novouključenih korisnika, većinu čine osobe srednje dobi od 30 do 49 godina (39,0%), zatim slijede mlade osobe u dobi do 29 godina (37,6%), a nešto manji udio (23,4%) novouključenih korisnika starije je od 50 godina. Nadalje, među novouključenim korisnicima mjera najzastupljenije su osobe sa srednjoškolskim obrazovanjem (59,9%), slijede osobe s nižom razinom obrazovanja (19,8%) te osobe sa završenim visokoškolskim obrazovanjem (18,8%). Kratkotrajno nezaposlene osobe (do jedne godine) čine natpolovičnu većinu (52,0%) među novouključenim korisnicima mjera u 2020. godini.

Obuhvat pojedinih skupina novouključenih korisnika mjera u odnosu na prosječni broj nezaposlenih iste skupine najizraženiji je kod osoba u dobi do 29 godina (20,6%), zatim kod osoba visokoškolske razine obrazovanja (17,8%), iz skupina kratkotrajno nezaposlenih, i to 12,5% do 6 mjeseci te 11,6% od 6 do 12 mjeseci. S obzirom na spol, obuhvat u odnosu na prosječni broj nezaposlenih iste skupine nešto je veći kod muškaraca (16,8%) nego kod žena (14,3%).

Od ukupnoga broja novouključenih korisnika mjera u 2020. godini, 622 su osobe s invaliditetom (10,0% od prosječnoga broja nezaposlenih osoba s invaliditetom), 1.202 osobe su hrvatski branitelji (9,5% od prosječnoga broja nezaposlenih branitelja), a 299 osoba su pripadnici romske nacionalne manjine.

Novouključeni u mjeru prema spolu, dobi, razini obrazovanja i trajanju nezaposlenosti u 2019. i 2020. godini							
		Broj		Struktura		Obuhvat u odnosu na prosječan broj nezaposlenih	
Godina		2019.	2020.	2019.	2020.	2019.	2020.
Ukupno		36.926	23.245	100,0	100,0	28,7	15,4
Spol	Muškarci	17.422	11.267	47,2	48,5	30,5	16,8
	Žene	19.504	11.978	52,8	51,5	27,3	14,3
Dob	15 - 29	15.975	8.739	43,3	37,6	47,4	20,6
	30 - 49	13.738	9.072	37,2	39,0	27,2	15,0
	50 i više	7.213	5.434	19,5	23,4	16,3	11,3
Obrazovanje	Bez srednjeg	5.992	4.591	16,2	19,8	18,1	13,0
	Srednje	21.541	13.920	58,3	59,9	28,7	15,3
	Visoko	9.256	4.369	25,1	18,8	45,4	17,8
	Nepoznato	137	365	0,4	1,6	-	-
Trajanje nezaposlenosti	Do 6 mjeseci	20.058	8.833	54,3	38,0	33,5	12,5
	6 do 12 mjeseci	4.450	3.246	12,1	14,0	24,1	11,6
	Više od 12 mjeseci	4.462	2.869	12,1	12,3	8,9	5,5
	Nisu bili nezaposleni	7.956	8.297	21,5	35,7	-	-
Osobe s invaliditetom		843	622	2,3	2,7	14,7	10,0
Osobe romske nacionalne manjine		477	299	1,3	1,3	-	-
Hrvatski branitelji		1.836	1.202	5,0	5,2	14,6	9,5

Udio ukupnoga broja novouključenih korisnika mjera u prosječnom broju nezaposlenih 2020. godine iznosi je 15,4%, a na županijskoj razini kretao se u velikom rasponu od 45,5% do 8,1% (*Prilog 5, str. 39*). Najveći udio novouključenih korisnika od 45,5% prosječnoga broja nezaposlenih ostvaren je u Istarskoj županiji, zatim slijedi udio od 40,9% u Međimurskoj županiji, 28,0% u Krapinsko-zagorskoj županiji, 23,9% u Varaždinskoj županiji te 22,9% u Bjelovarsko-bilogorskoj županiji. Najmanji obuhvat novouključenih korisnika mjera s udjelom od 8,1% prosječnoga broja nezaposlenih zabilježen je u Zagrebačkoj županiji, zatim od 8,4% u Brodsko-posavskoj županiji, 10,6% u Sisačko-moslavačkoj županiji, te 10,9% u Osječko-baranjskoj, Šibensko-kninskoj i Splitsko-dalmatinskoj županiji.

Prilog 5.

Novoukučeni korisnici mjera aktivne politike zapošljavanja po županijama i vrstama intervencija u 2020. godini

Županija	UKUPNO		Obrazovanje i osposobljavanje						Potporu za zapošljavanje						Održavanje dohotka				
	Broj novoukučenih korisnika	Udj u prosječnom broju nezaposlenih osoba, %	Ukupno	Obrazovanje nezaposlenih	Obrazovanje zaposlenih	Ospozbiljanje na radnom mjestu	Aktivacijski programi	Potpore za usavršavanje	Stručno osposobljavanje za rad bez zahtijeva radnog odnosa	Ospozbiljanje za sticanje odgovarajućeg radnog iskustva (30+)	Ukupno	Potpore za zapošljavanje privrednog iskustva/pripravništvo	Javni radovi	Druge potpore za zapošljavanje	Ukupno	Potpore za samozaposljavanje	Ukupno	Potpore za očuvanje radnih mesta u proizvodnji tekstila, odjeće, obuće, kože i dva	
Zagrebačka	537	8,1%	7	0	0	6	0	1	0	0	0	280	208	72	27	215	8	2	6
Krapinsko-zagorska	747	28,0%	238	78	0	1	24	133	2	0	200	171	29	41	141	127	127	0	
Sisačko-moslavačka	980	10,6%	325	220	0	65	35	1	4	0	197	159	38	182	231	45	44	1	
Karlovačka	655	17,6%	194	133	0	9	32	20	0	0	142	100	42	80	83	156	112	44	
Varaždinska	705	23,9%	45	10	0	3	12	19	1	0	300	251	49	25	150	185	184	1	
Koprivničko-križevačka	470	21,0%	134	87	0	16	24	7	0	0	174	157	17	53	101	8	0	8	
Bjelovarsko-bilogorska	1.047	22,9%	317	186	0	68	38	25	0	0	257	207	50	72	138	263	256	7	
Primorsko-goranska	1.647	19,1%	133	105	2	2	17	7	0	0	246	142	104	50	320	898	45	853	
Ličko-senjska	281	14,2%	47	40	0	1	5	0	1	0	61	52	9	27	54	92	0	92	
Virovitičko-podravska	670	14,2%	170	120	0	39	11	0	0	0	168	154	14	116	94	122	99	23	
Požeško-slavonska	399	13,9%	119	83	0	9	26	0	1	0	168	153	15	48	62	2	0	2	
Brodsko-posavska	567	8,4%	128	111	0	4	10	0	3	0	188	132	56	114	107	30	30	0	
Zadarska	985	19,9%	23	11	0	2	9	0	1	0	216	141	75	44	69	633	56	577	
Osjčko-baranjska	1.897	10,9%	243	155	0	60	26	0	2	0	599	491	108	479	392	184	62	122	
Šibensko-kninska	533	10,9%	122	93	1	1	21	6	0	0	110	75	35	105	74	122	0	122	
Vukovarsko-srijemska	1.117	14,7%	460	182	0	43	14	220	1	0	251	197	54	248	128	30	0	30	
Splitско-dalmatinska	2.795	10,9%	356	236	0	9	32	74	3	2	527	368	159	202	176	1.534	40	1.494	
Istarska	2.584	45,5%	26	13	0	2	10	0	1	0	182	146	36	1	218	2.157	0	2.157	
Dubrovačko-neretvanska	1.032	16,2%	44	32	0	1	9	1	1	0	134	82	52	234	109	511	0	511	
Međimurska	996	40,9%	205	103	0	10	0	91	1	0	330	270	60	100	133	228	228	0	
Grad Zagreb	2.601	13,8%	225	151	0	10	43	17	4	0	1.178	699	479	57	783	358	144	214	
UKUPNO	23.245	15,4%	3.561	2.149	3	361	398	622	26	2	5.908	4.355	1.553	2.305	3.778	7.693	1.429	6.264	

Potpore za očuvanje radnih mesta

S obzirom na novonastale poteškoće u gospodarstvu, uzrokovane pandemijom bolesti COVID-19, od ožujka 2020. godine aktivnosti Hrvatskoga zavoda za zapošljavanje usmjerene su na očuvanje radnih mesta u djelatnostima/sektorima koji su najugroženiji pojavom koronavirusa te uvođenjem mjera radi suzbijanja širenja bolesti.

Upravno vijeće Hrvatskoga zavoda za zapošljavanje 20. ožujka 2020. godine donijelo je odluku o uvođenju mjere *Potpore za očuvanje radnih mesta u djelatnostima pogođenim koronavirusom (COVID-19)*, koja se odnosi na poslodavce pogođene negativnim učincima pandemije u djelatnostima pružanja smještaja te pripreme i usluživanja hrane i pića, prijevoza i skladištenja, radno-intenzivnim djelatnostima unutar prerađivačke industrije - tekstil, odjeća, obuća, koža, drvo i namještaj, te na poslodavce koji ne mogu obavljati djelatnost sukladno odlukama Stožera civilne zaštite (nacionalnog, županijskog, jedinica lokalne samouprave) i druge poslodavce koji mogu dokazati utjecaj posebnih okolnosti.

Kako bi se radnicima zadržala radna mjesta, odnosno osigurao ostanak u zaposlenosti Zavod je mjeru počeo provoditi 23. ožujka 2020., s predviđenim dodjeljivanjem potpora poslodavcima kroz tri mjeseca – za ožujak, travanj i svibanj 2020. Zaprimanje zahtjeva organizirano je *on-line* putem posebne web stranice <https://mjera-orm.hzz.hr/ocuvanje-radnih-mjesta/>, elektroničkom poštom te u područnim službama i uredima prema sjedištu poslodavca.

Kako se pandemija nastavljala i idućih mjeseci, a shodno tome i ograničavanje aktivnosti pojedinih gospodarskih subjekata, tako se nastavila i provedba potpora za očuvanje radnih mesta uz određene izmjene uvjeta subvencioniranja tijekom godine a s obzirom na djelatnost poslodavca, veličinu poslodavca, opseg smanjenja posla i dr.

Potpore su uključivale više mjera, i to:

- Potpora za očuvanje radnih mesta (ORM) - u iznosu od 4.000,00 kuna po radniku razmjerno radnom vremenu (iznimno 3.250,00 kuna za ožujak),
- Potpora za očuvanje radnih mesta za mikropoduzetnike (ORM mikropoduzetnici) - u iznosu do 2.000,00 kuna po radniku,
- Potpora za skraćivanje radnog vremena (SRV) - u iznosu do 2.800,00 kuna po radniku,
- Potpora za očuvanje radnih mesta u zaštitnim radionicama, integrativnim radionicama i radnim jedinicama za zapošljavanje osoba s invaliditetom (ORM OSI) - u iznosu do 4.000,00 kuna po radniku,

kao i isplatu doprinosa za mirovinsko osiguranje temeljem individualne kapitalizirane štednje (MIOII).

Poslodavci su Zavodu podniosili zahtjeve za dodjeljivanjem potpora za radnike prema kriterijima definiranim u provedbenim uputama za pojedine mjere i mjesecе, tako da je isti poslodavac zahtjev mogao podnijeti u više navrata. Tako je u 2020. godini ukupno zaprimljeno 225.390 zahtjeva poslodavaca.

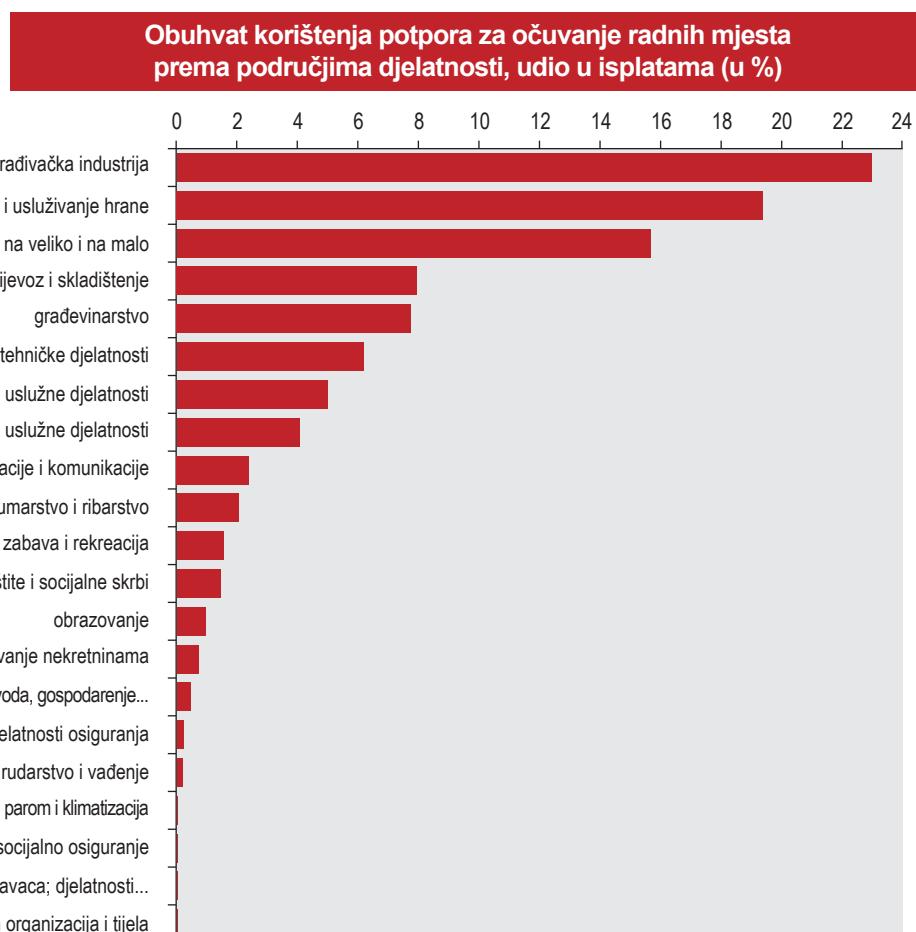
Potpore za očuvanje radnih mesta isplaćene su na ime 109.431 poslodavca kod kojih je ukupno obuhvaćeno 697.126 radnika. Za provedbu mjera u 2020. godini ukupno su isplaćene 7.703.685.673 kune.

Gledano po mjesecima, najveći obuhvat potpora odnosi se na prva tri mjeseca provedbe od ožujka do svibnja, kada je isplaćeno 79,4% ukupnoga iznosa isplaćenih svih potpora u 2020. godini.

S obzirom na područja djelatnosti poslodavaca koji su koristili potpore za očuvanje radnih mesta u 2020. godini, najveći obuhvat ostvaren je u djelatnostima prerađivačke industrije (23,0%), pružanja smještaja, pripreme i usluživanja hrane (19,4%) te trgovine na veliko i malo (15,7%). Dakle, udio ta tri područja djelatnosti u ukupnim isplatama potpora za očuvanje

radnih mjesta iznosi gotovo 60%. Nadalje, značajniji udio u isplatama potpora odnosi se na djelatnosti prijevoza i skladištenja (8,0%), građevinarstva (7,8%), stručnih, znanstvenih i tehničkih djelatnosti (6,2%), administrativnih i pomoćnih uslužnih djelatnosti (5,0%) te ostalih uslužnih djelatnosti (4,1%).

Hrvatski zavod za zapošljavanje u provedbi ovih mjera implementirao je niz inovativnih digitalnih usluga. Ponajprije, kreirana je *on-line* aplikacija za predaju zahtjeva, a kao najvažniji dodatak online aplikaciji za predaju zahtjeva pokazao se pozivni centar te tzv. ticketing sustav podrške. Kroz pozivni je centar, od ožujka do prosinca 2020. godine, zabilježeno ukupno 192.936 telefonskih poziva. Najveći broj poziva zabilježen je u travnju (32.360), gotovo dvostruko više nego u ostalim pojedinim mjesecima do kraja godine. U ticketing aplikaciju u koju se evidentiraju upiti zaprimljeni putem kontakt obrazaca na stranicama www.hzz.hr, www.zaposlise.hzz.hr, www.mjere.hr te <https://mjera-orm.hzz.hr/ocuvanje-radnih-mjesta>, na temu potpora za očuvanje radnih mjesta u djelatnostima pogodjenima koronavirusom tijekom 2020. godine zaprimljeno je 46.655 upita, a putem e-mail adresa hzz@hzz.hr, ravnatelj@hzz.hr, info@hzz.hr te prituze.pohvale.prijedlozi@hzz.hr na istu temu pristiglo je gotovo 22.000 upita.

Prava tijekom nezaposlenosti

Prava nezaposlenih osoba, prema odredbama Zakona o tržištu rada² koji je na snazi od 1. siječnja 2019. godine, sastoje se od prava na:

- novčanu naknadu,
- mirovinsko osiguranje,
- novčanu pomoć i naknadu troškova prijevoza za vrijeme obrazovanja i osposobljavanja na radnom mjestu,
- jednokratnu novčanu pomoć i naknadu putnih i selidbenih troškova,
- novčanu pomoć za vrijeme stručnog osposobljavanja za rad bez zasnivanja radnog odnosa,
- novčanu pomoć osiguranika na produženo mirovinsko osiguranje na temelju ugovora o radu na određeno vrijeme za stalne sezonske poslove.

Postupak za ostvarivanje prava za vrijeme nezaposlenosti pokreće se na zahtjev nezaposlene osobe te se u postupku rješavanja primjenjuje Zakon o općem upravnom postupku. Prvostupanjski postupak provode regionalni i područni uredi Zavoda. O žalbama protiv prvostupanjskih upravnih rješenja odlučuje Središnji ured Zavoda.

Novčana naknada

Pravo na novčanu naknadu stječe nezaposlena osoba pod uvjetom da je u trenutku prestanka radnog odnosa imala 9 mjeseci rada u posljednja 24 mjeseca te da joj radni odnos nije prestao njezinom krivnjom ili voljom. Također, pravo na novčanu naknadu stječe i nezaposlena osoba po prestanku obavljanja samostalne djelatnosti ako je u trenutku prestanka te djelatnosti imala 9 mjeseci rada u posljednja 24 mjeseca te ako je prestala obavljati samostalnu djelatnost iz opravdanih razloga koji su propisani Zakonom. Da bi nezaposlena osoba ostvarila pravo na novčanu naknadu mora se u propisanome roku prijaviti Zavodu te podnijeti zahtjev za novčanu naknadu.

Nezaposlena osoba, ovisno o ukupnom vremenu provedenome na radu, ostvaruje pravo na novčanu naknadu u trajanju od 90 do 450 dana, a na njezin zahtjev, naknada se može isplatiti u jednokratnom iznosu za registraciju obrta odnosno samostalne djelatnosti, za zapošljavanje u postojećem trgovačkom društvu u kojem nema više od 25% udjela te za osnivanje trgovačkog društva i zapošljavanje u njemu bez obzira na udjele.

Visina novčane naknade za prvi 90 dana korištenja iznosi 60%, a za preostalo vrijeme korištenja 30% od osnovice. Najviši iznos novčane naknade ne može za prvi 90 dana biti viši od 70%, a za preostalo vrijeme korištenja viši od 35% iznosa prosječne plaće isplaćene u gospodarstvu Republike Hrvatske u prethodnoj godini prema posljednjem službeno objavljenom podatku. Najviši iznos novčane naknade u 2020. godini iznosio je 4.519,90 kuna, a prosječno isplaćena novčana naknada iznosila je 2.573,46 kuna.

U 2020. godini doneseno je 114.906 rješenja o ostvarivanju prava na novčanu naknadu te 1.450 rješenja o odobravanju isplate novčane naknade u jednokratnom iznosu. Novčanu je naknadu u 2020. godini koristilo mjesечно u prosjeku 37.447 nezaposlenih osoba. U prosječnome broju korisnika novčane naknade prevladavaju žene (s udjelom od 57,2%), zatim osobe srednje radne dobi od 25 do 54 godine (68,6%), osobe srednjoškolske razine obrazovanja (65,4%) te kratkotrajno nezaposlene osobe (94,1%). Korištenjem novčane naknade obuhvaćeno je u prosjeku 24,8% nezaposlenih osoba. Obuhvat je relativno veći kod ženske (25,6%) u odnosu na mušku (23,8%) populaciju, a s obzirom na dob korisnika naknade obuhvat je znatno veći kod

² Narodne novine, broj 118/18, 32/20.

osoba srednje dobi od 25 do 54 godine (26,8%) i starije radne dobi od 55+ (26,2%) u odnosu na skupinu mladih u dobi od 15 do 24 godine (14,9%). Osobe srednje i visoke razine obrazovanja češće su obuhvaćene novčanom naknadom (27,0% odnosno 26,4%) nego osobe niže razine obrazovanja (18,3%), dok su kratkotrajno nezaposlene osobe višestruko češće (35,7%) korisnici novčane naknade u odnosu na dugotrajno nezaposlene osobe (4,2%).

Korisnici novčane naknade prema spolu, dobi, razini obrazovanja i trajanju nezaposlenosti u 2019. i 2020. godini							
	Prosječni broj		Struktura		Obuhvat u odnosu na prosječni broj nezaposlenih		Indeks 2020./2019.
	2019.	2020.	2019.	2020.	2019.	2020.	
Ukupno	28.066	37.447	100,0	100,0	21,8	24,8	133,4
Spol:							
Muškarci	12.354	16.021	44,0	42,8	21,6	23,8	129,7
Žene	15.712	21.426	56,0	57,2	22,0	25,6	136,4
Dob:							
15 - 24	2.481	3.523	8,8	9,4	13,0	14,9	142,0
25 - 54	18.344	25.695	65,4	68,6	22,9	26,8	140,1
55 i više	7.241	8.229	25,8	22,0	24,6	26,2	113,6
Obrazovanje:							
Bez srednjeg	5.062	6.467	18,0	17,3	15,2	18,3	127,8
Srednje	18.156	24.508	64,7	65,4	24,2	27,0	135,0
Visoko	4.848	6.472	17,3	17,3	23,8	26,4	133,5
Trajanje nezaposlenosti:							
Kratkotrajna (0-12 mj.)	25.213	35.248	89,8	94,1	32,2	35,7	139,8
Dugotrajna (12+)	2.853	2.199	10,2	5,9	5,7	4,2	77,1

Ostvarivanje prava iz nezaposlenosti u okviru koordinacije sustava socijalne sigurnosti

Zavod, pri utvrđivanju prava iz nezaposlenosti, primjenjuje ugovore o socijalnom osiguranju koje je Republika Hrvatska sklopila s drugim državama nečlanicama Europske unije. Važeći ugovori o socijalnom osiguranju koji sadrže odredbe o nezaposlenosti su ugovori sklopljeni s Bosnom i Hercegovinom, Republikom Makedonijom, SR Jugoslavijom (Srbijom), Crnom Gorom i Republikom Turskom. Prema ugovorima o socijalnom osiguranju sklopljenim s drugim državama zbraja se samo vrijeme osiguranja za stjecanje davanja u slučaju nezaposlenosti, i to pod uvjetom da je nezaposlenoj osobi radni odnos prestao u Republici Hrvatskoj i da je u Republici Hrvatskoj prije podnošenja zahtjeva određeno razdoblje bila zaposlena, odnosno osigurana u slučaju nezaposlenosti. S navedenim državama razmijenjeni su podaci o stažu osiguranja u 422 slučaja. Osim uvjeta navedenih u ugovorima, nezaposlena osoba morala je ispunjavati i uvjete navedene u Zakonu o tržištu rada.

Istodobno, pri utvrđivanju prava iz nezaposlenosti između država članica Europske unije primjenjuju se uredbe Europske unije o koordinaciji sustava socijalne sigurnosti (Uredba (EZ) br. 883/2004 te Uredba (EZ) br. 987/2009). Zakonom o provedbi uredbi Europske unije o koordinaciji sustava socijalne sigurnosti³ utvrđena su nadležna tijela, nadležne ustanove i tijela za vezu te zadaće nadležnih tijela, ustanova i tijela za vezu u provedbi uredbi Europske unije o

³ Narodne novine, broj 54/13.

koordinaciji sustava socijalne sigurnosti. Hrvatski zavod za zapošljavanje je nadležna ustanova za davanja za nezaposlenost. Pravila Europske unije koordiniraju socijalne sustave država članica te određuju osnovne principe i uvjete u području davanja za nezaposlenost, a naročito:

- izvoz davanja za nezaposlenost,
- uvoz davanja za nezaposlenost,
- zbrajanje razdoblja osiguranja ostvarenih u državama članicama, te
- ostvarivanje prava na novčanu naknadu pograničnih radnika i tzv. nepograničnih radnika.

U 2020. godini, Zavod je u okviru koordinacije sustava socijalne sigurnosti izdao 30 obrazaca U2 (PD U2) za izvoz novčane naknade nezaposlenim osobama koje su ostvarile pravo na novčanu naknadu u Republici Hrvatskoj a otiše tražiti posao u drugu državu članicu i zadržale pravo na novčanu naknadu. Zatim je u 255 slučajeva izdao obrazac kojim je potvrđio da je nezaposlena osoba koja je ostvarila pravo na novčanu naknadu u drugoj državi članici i došla tražiti posao u Republici Hrvatskoj izvršila prijavu na Zavod (SED U009) te u 1.775 slučajeva izdao obrazac kojim potvrđuje staž osiguranja, razlog prestanka rada te ostvarenu plaću u Republici Hrvatskoj radi ostvarivanja prava po osnovi nezaposlenosti u drugoj državi članici (PD U1, SED U002, SED U017, SED U004).

Osim toga, Zavod je provodio postupak refundacije novčane naknade koju je Republika Hrvatska isplatila pograničnim radnicima koji su novčanu naknadu ostvarili u Republici Hrvatskoj, a po prestanku radnog odnosa u drugoj državi članici Europske unije, i to za razdoblje od 1. srpnja do 31. prosinca 2019. godine te za razdoblje od 1. siječnja do 30. lipnja 2020. godine. Refundacija je zatražena za oba polugodišta u ukupnom iznosu od 10.658.674,88 kuna. Tijekom 2020. godine refundirano je ukupno 6.020.420,57 kuna novčane naknade koju je Republika Hrvatska isplatila pograničnim radnicima za razdoblje od 1. siječnja 2017. do 30. lipnja 2020. godine.

Ovdje je potrebno istaknuti da je, prema odredbama uredbi Europske unije o koordinaciji sustava socijalne sigurnosti, opće pravilo kod ostvarivanja prava na novčanu naknadu da se novčana naknada ostvaruje u zemlji zaposlenja (načelo lex loci laboris) te se kod odlučivanja o pravu primjenjuje nacionalno zakonodavstvo (zakonodavstvo države u kojoj je osoba obavljala djelatnost kao zaposlena ili samozaposlena osoba). Izuzeci od tog načela su pogranični radnici (osobe koje su zaposlene ili samozaposlene u jednoj državi članici, a imaju prebivalište u drugoj državi članici u koju se u pravilu vraćaju dnevno ili najmanje jednom tjedno) koji ostvaruju pravo na novčanu naknadu u zemlji prebivališta. U takvim slučajevima država posljednje djelatnosti radnika mora državi prebivališta koja je priznala pravo na novčanu naknadu izvršiti povrat isplaćenih iznosa tijekom prva tri mjeseca primanja novčane naknade odnosno tijekom pet mjeseci (ako je osoba u posljednjih 24 mjeseca radila 12 mjeseci). Zahtjevi za refundaciju se podnose u roku od šest mjeseci od kraja kalendarskog polugodišta tijekom kojeg je izvršena posljednja isplata naknade za nezaposlenost u odnosu na koju se traži nadoknada troškova.

Mirovinsko osiguranje

Pravo na mirovinsko osiguranje ima nezaposlena osoba koja je ostvarila novčanu naknadu i koja ispunjava uvjet godina života za stjecanje prava na starosnu mirovinu, ali joj nedostaje najviše 5 godina mirovinskog staža do ispunjenja uvjeta za istu mirovinu. U 2020. godini donesena su 2 rješenja o pravu na mirovinsko osiguranje.

Novčana pomoć i naknada troškova prijevoza za vrijeme obrazovanja i ospozobljavanja na radnom mjestu

Nezaposlena osoba koju je Zavod uputio na obrazovanje koje organizira odnosno troškove snosi Zavod ima za dane provedene na obrazovanju pravo na novčanu pomoć u dnevnom iznosu koji utvrđuje Upravno vijeće Zavoda odlukom i naknadu troškova prijevoza u visini koju utvrđuje Upravno vijeće Zavoda odlukom. Osnovica za utvrđivanje dnevnog iznosa je 50% minimalne plaće umanjene za doprinose za obvezna osiguranja. Nezaposlena osoba koju je

Zavod uputio na osposobljavanje na radno mjesto kod poslodavca ima za dane provedene na osposobljavanju pravo na novčanu pomoć u visini minimalne plaće umanjene za doprinose za obvezna osiguranja i naknadu troškova prijevoza u visini koju utvrđuje Upravno vijeće Zavoda odlukom. U 2020. godini donesena su 2.594 rješenja o pravu na novčanu pomoć za vrijeme obrazovanja, 374 rješenja o pravu na novčanu pomoć za vrijeme osposobljavanja te 59 rješenja o pravu na novčanu pomoć za vrijeme stručnog osposobljavanja za rad bez zasnivanja radnog odnosa.

Novčana pomoć osiguranika produženog mirovinskog osiguranja na temelju ugovora o radu na određeno vrijeme za stalne sezonske poslove

Osoba osigurana na produženo mirovinsko osiguranje na temelju ugovora o radu na određeno vrijeme za stalne sezonske poslove, osoba koja je provela na radu najmanje šest mjeseci kod istog poslodavca u kontinuitetu i koja će kod tog poslodavca raditi najmanje jednu sezonu, tj. stalni sezonac ima pravo na novčanu pomoć najduže za razdoblje od šest mjeseci produženog osiguranja, u visini koja se utvrđuje kao i novčana naknada za vrijeme nezaposlenosti. U 2020. godini doneseno je 5.007 rješenja o pravu na novčanu pomoć osiguranika produženog mirovinskog osiguranja na temelju ugovora o radu na određeno vrijeme za stalne sezonske poslove te 2.917 rješenja o produženju novčane pomoći za vrijeme trajanja posebnih okolnosti.

Jednokratna novčana pomoć i naknada putnih i selidbenih troškova

Nezaposlena osoba kojoj Zavod nije u mogućnosti osigurati zaposlenje u mjestu prebivališta ili boravišta, a koja sama ili posredovanjem Zavoda nađe zaposlenje u drugom mjestu, ima pravo na jednokratnu novčanu pomoć te na naknadu putnih i selidbenih troškova za sebe, bračnog druga i djecu, od mjesta prebivališta do mjesta zaposlenja. Uvjeti za korištenje ovog prava propisani su Pravilnikom o jednokratnoj novčanoj pomoći i naknadi putnih i selidbenih troškova⁴. U 2020. godini doneseno je 2.901 rješenje o pravu na naknadu putnih i selidbenih troškova te nije bilo rješenja o pravu na jednokratnu novčanu pomoć.

Broj donesenih rješenja o pravima tijekom nezaposlenosti u 2019. i 2020. godini			
Vrsta materijalnog prava	2019.	2020.	Indeks 2020./2019.
Novčana naknada	90.307	114.906	127,2
Novčana naknada u jednokratnom iznosu	2.840	1.450	51,1
Mirovinsko osiguranje	4	2	50,0
Novčana pomoć tijekom obrazovanja/osposobljavanja	4.527	2.968	65,6
Novčana pomoć tijekom stručnog osposobljavanja za rad	3.789	59	1,6
Novčana pomoć osiguranika produženog mirovinskog osiguranja za stalne sezonske poslove	4.789	5.007	104,6
Naknada putnih i selidbenih troškova	5.966	2.901	48,6
Jednokratna novčana pomoć	6	0	-

⁴ Narodne novine, broj 28/19.

Projekti s potporom međunarodne zajednice

Priprema i provedba projekata

Zavod je tijekom 2020. godine nastavio s provedbom projekata financiranih iz fondova Europske unije i ostalih izvora financiranja, te pripremom i ugovaranjem projekata za buduće financiranje. U okviru fondova Europske unije: Europskog socijalnog fonda (ESF) i Europskog programa za zapošljavanje i socijalne inovacije (EaSI), Zavod je pratio provedbu 17 projekata ukupne vrijednosti 3.893.091.498,80 kuna.

U okviru Operativnog programa Učinkoviti ljudski potencijali 2014. - 2020. Zavod je provodio 16 projekata na nacionalnoj razini financiranih iz Europskog socijalnog fonda ukupne vrijednosti 3.892.991.498,80 kuna („Obrazovanje, oposobljavanje i prekvalifikacija nezaposlenih osoba“, „Potpore za zapošljavanje teže zapošljivih skupina“, „Podrška samozapošljavanju“, „Zadržavanje radnika u zaposlenosti“, „Provedba aktivne politike zapošljavanja za mlade (IZM)“, „Potpore za zapošljavanje teže zapošljivih skupina i edukacija nezaposlenih osoba – faza 2“, „Podrška samozapošljavanju – faza 2“, „Zadržavanje radnika u zaposlenosti – faza 2“, „Provedba aktivne politike zapošljavanja za mlade (IZM) – faza 2“, „Provedba aktivne politike zapošljavanja za dugotrajno nezaposlene mlade – faza 2“, „Provedba javnih radova za teže zapošljive skupine – faza 2“, „Potpore za očuvanje radnih mjesta u sektoru proizvodnje tekstila, odjeće, obuće, kože i drva“, „Jačanje mobilnosti kroz EURES mrežu i podrška regularnim migracijama“, „Informatizacija i digitalizacija poslovanja Hrvatskog zavoda za zapošljavanje“, „Pronađi me!“ – provedba aktivnosti dosega i obrazovanja neaktivnih mladih osoba u NEET statusu i „Zaželi – program zapošljavanja žena – faza II“).

Projekt „Podrška samozapošljavanju“ uspješno je završen u lipnju 2020., a projekti provedbe mjera aktivne politike zapošljavanje faze 1 financirani iz ESF-a „Obrazovanje, oposobljavanje i prekvalifikacija nezaposlenih osoba“, „Potpore za zapošljavanje teže zapošljivih skupina“, „Zadržavanje radnika u zaposlenosti“ i „Provedba aktivne politike zapošljavanja za mlade (IZM)“ uspješno su završeni u prosincu 2020. godine.

U okviru osi za EURES Europskog programa za zapošljavanje i socijalne inovacije (EaSI) Zavod je tijekom 2020. provodio projekt „Mapiranje ESCO sustava: Hrvatska“ koji će trajati do sredine 2021. godine. S obzirom da Republika Hrvatska kao članica Europske unije ima obvezu do 2021. godine prijeći na ESCO sustav u okviru EURES posredovanja, osnovni je cilj projekta kreirati tablice mapiranja prijelaza s Nacionalne klasifikacije zanimanja na ESCO. Ta je klasifikacija dio strategije Europa 2020. U kontekstu posredovanja na tržištu rada RH, prijelaz na ESCO je prije svega važan za punu funkcionalnost EURES portala i snažniju participaciju Hrvatske na tržištu rada Europske unije.

Također, intenzivno se radilo na pripremi projektne dokumentacije za tzv. razvojne projekte u okviru Operativnog programa Učinkoviti ljudski potencijali 2014.-2020., pa su Ministarstvu rada, mirovinskoga sustava, obitelji i socijalne politike dostavljeni novi ili dorađeni postojeći sažetci operacija „Jačanje mobilnosti kroz EURES mrežu i podrška regularnim migracijama“, „Daljnji razvoj i uspostava novih Centara za informiranje i savjetovanje o karijeri (CISOK)“, „Jačanje kapaciteta Centra tržišta rada i razvoj ljudskih potencijala HZZ-a“ i „Informatizacija i digitalizacija poslovanja Hrvatskog zavoda za zapošljavanje“. Imajući u vidu da postoji kontinuirana potreba evaluacije i vrednovanja učinaka provedbe mjera aktivne politike zapošljavanje pripremljen je i poslan na odobrenje sažetak operacije za projekt „Uspostava mehanizma internog praćenja i evaluacije aktivnih mjeri politike zapošljavanja u Hrvatskom zavodu za zapošljavanje“. Isti nije odobren zbog poremećaja stanja u gospodarstvu uzrokovanoj pojavom koronavirusa te je znatan dio poslodavaca u sektorima čija je gospodarska aktivnost ugrožena doživio značajan pad poslovanja ili su pak bili zatvoreni kao mjeru sprječavanja širenja daljnje epidemije. S obzirom na to da je bilo potrebno očuvati radna mjesta i osigurati radnicima ostanak u zaposlenosti pripremljen je sažetak operacije za projekt „Potpore za očuvanje radnih mjesta u djelatnostima pogodjenim COVID-19 (koronavirusom)“.

U 2020. godini ugovorena su 2 projekta sufinancirana sredstvima ESF-a u okviru Operativnog programa Učinkoviti ljudski potencijali 2014.–2020., ukupne vrijednosti 113.928.325,00 kuna. Projekt „Jačanje mobilnosti kroz EURES mrežu i podrška regularnim migracijama“ ukupne vrijednosti 19.638.634,28 kuna ugovoren je 15. srpnja 2020. godine, a projekt „Informatizacija i digitalizacija poslovanja Hrvatskog zavoda za zapošljavanje“ ukupne vrijednosti 93.505.325,00 kuna ugovoren je 12. svibnja 2020. godine.

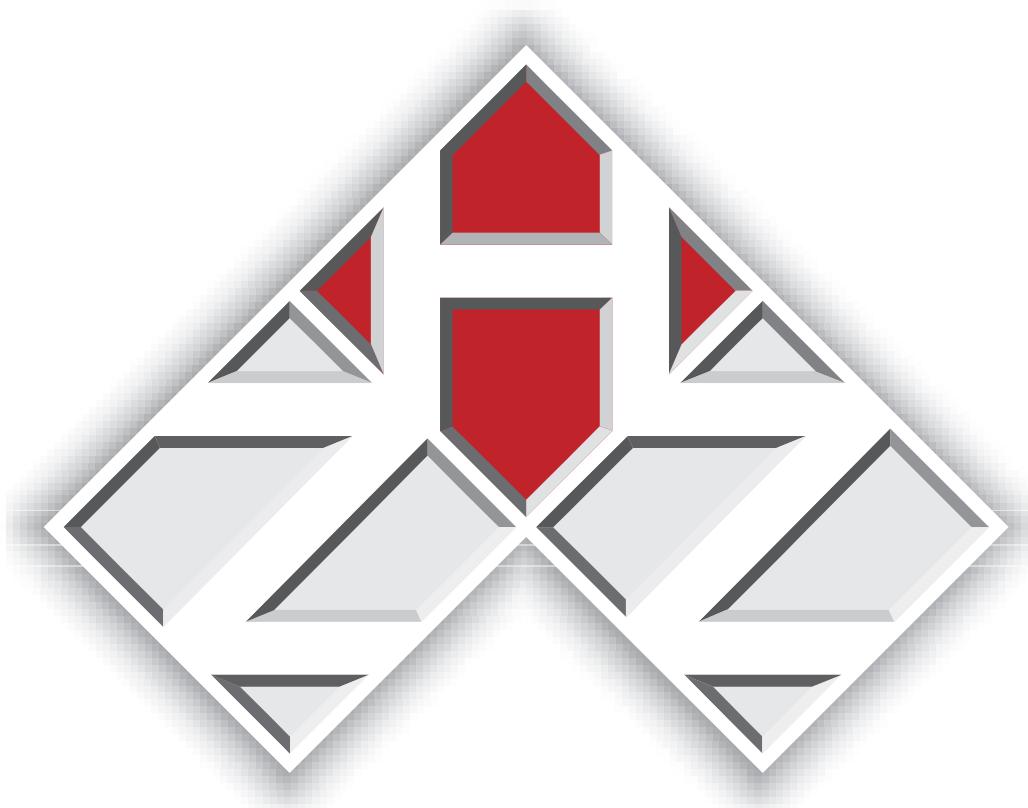
Za sudjelovanje područnih i regionalnih ureda u projektima na regionalnoj razini izdano je 560 suglasnosti za projekte financirane iz ESF-a i drugih izvora financiranja, prvenstveno „Pronadi me! – provedba aktivnosti dosega i obrazovanja neaktivnih mladih osoba u NEET statusu“ i „Zaželi – program zapošljavanja žena – faza II“.

Zavod je tijekom 2020. godine doprinosio ovjeri sredstava Republike Hrvatske iz projekata kojima se sredstvima Europskog socijalnog fonda sufinanciraju razvojni projekti i provedba mjera aktivne politike zapošljavanja. Zavod je kao Korisnička institucija na ovjeru poslao ukupno 16 zahtjeva za nadoknadom sredstava u iznosu od 364.208.370,98 kuna, koje je Posredničko tijelo razine 2 ovjerilo.

Finacijsko upravljanje projektima Europske unije

Temeljem Zakona o uspostavi institucionalnog okvira za provedbu europskih strukturnih i investicijskih fondova u Republici Hrvatskoj u finacijskom razdoblju 2014. – 2020. (NN 92/14) te Uredbom o tijelima u sustavima upravljanja i kontrole korištenja Europskog socijalnog fonda, Europskog fonda za regionalni razvoj i Kohezijskog fonda, u vezi s ciljem „Ulaganje u rast i radna mjesta“ (NN 107/14, 23/15, 129/15, 15/17, 18/17) Ured za financiranje i ugovaranje projekata Europske unije, Hrvatskog zavoda za zapošljavanje u okviru Operativne strukture za provedbu Europskog socijalnog fonda kao Posredničko tijelo razine 2 (PT2) sudjeluje u provedbi Operativnog programa „Učinkoviti ljudski potencijali“ unutar prioritetnih osi 1. Visoka zapošljivost i mobilnost radne snage, 2. Socijalno uključivanje, 4. Dobro upravljanje i 5. Tehnička pomoć.

Za Operativni program Učinkoviti ljudski potencijali 2014.-2020. alocirana su ukupna sredstva u iznosu od 1,85 milijardi eura. Tijekom 2020. godine potpisano je 508 ugovora u vrijednosti 1.816.442.750,80 kuna čime je Hrvatski zavod za zapošljavanje kao Posredničko tijelo razine 2 do kraja godine provodio ukupno 1.235 ugovora u vrijednosti 9.198.734.443,19 kuna.

Organizacija, upravljanje i ljudski potencijali Zavoda

Hrvatski zavod za zapošljavanje je javna ustanova osnovana Zakonom o zapošljavanju (Narodne novine, broj 59/96). Zavod je pravna osoba s pravima, obvezama i odgovornostima utvrđenima Zakonom o tržištu rada (Narodne novine, broj 118/18) te Statutom koji donosi Upravno vijeće. Rad Zavoda je javan, a Zavod je obvezan najmanje jednom godišnje izvjestiti Vladi RH te nadležno ministarstvo o svom radu i poslovanju. Nadzor nad zakonitošću rada i općih akata Zavoda obavlja Ministarstvo rada, mirovinskoga sustava, obitelji i socijalne politike.

Zavod je obavljao poslove iz svoje djelatnosti kroz:

- Središnji ured,
- 5 regionalnih ureda,
- 17 područnih ureda i
- 99 ispostava,

te na taj način omogućio dostupnost svojih usluga na cijelom prostoru Republike Hrvatske.

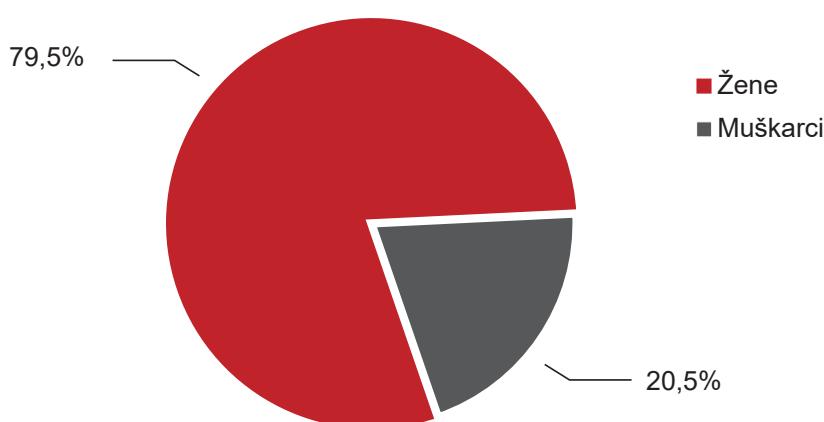
U Zavodu su organizirane sljedeće ustrojstvene jedinice:

1. Ured ravnatelja,
2. Sektor za tržište rada i politike zapošljavanja,
3. Sektor za finansijsko upravljanje,
4. Sektor za pravne poslove,
5. Sektor za analitiku i informatiku,
6. Samostalni odjeli,
7. Ured za financiranje i ugovaranje projekata Europske unije.

Zavodom upravlja Upravno vijeće koje se sastoji od sedam članova, a koje imenuje Vlada Republike Hrvatske, i to dva člana na prijedlog ministra nadležnog za rad, tri člana na prijedlog Gospodarsko-socijalnog vijeća sukladno zastupljenosti Vlade i socijalnih partnera (predstavnik udruga poslodavaca više razine i predstavnik udruga sindikata više razine) u Gospodarsko-socijalnom vijeću, jednog člana predstavnika radnika Zavoda i jednog člana na prijedlog udruga nezaposlenih. Voditelj Zavoda je ravnatelj, koji predstavlja i zastupa Zavod i odgovoran je za zakonitost rada Zavoda, a imenuje ga Vlada Republike Hrvatske. Ravnatelj Zavoda ima zamjenika i pomoćnike. Djelokrug, ovlaštenja i odgovornosti Upravnog vijeća, ravnatelja, zamjenika i pomoćnika ravnatelja utvrđeni su Statutom Zavoda.

U Hrvatskome zavodu za zapošljavanje dana 31. prosinca 2020. godine bilo je zaposleno ukupno 1.578 radnika, a od toga 1.255 (79,5%) žena i 323 (20,5%) muškaraca.

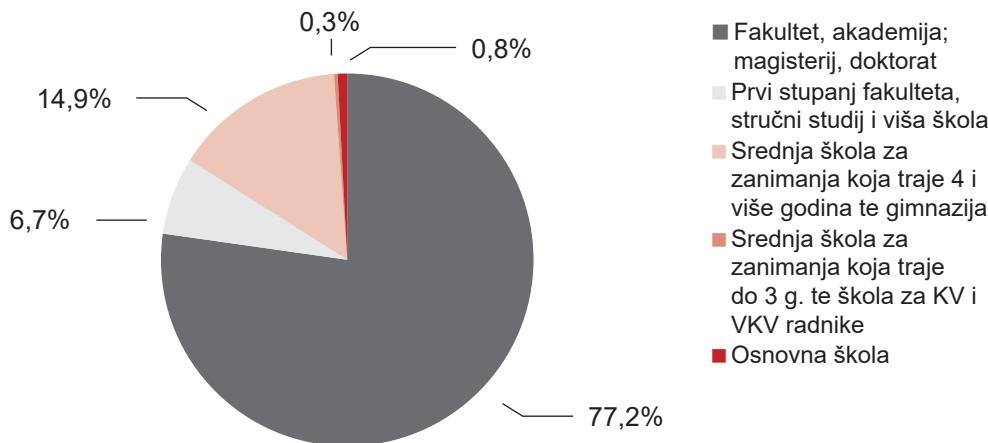
Struktura radnika Zavoda prema spolu, 31. prosinca 2020.

Što se tiče obrazovne strukture zaposlenih, diplomu sveučilišnog specijalista ili doktora znanosti ima 14 (0,9%) radnika, završeni fakultet ili akademiju ima 1.205 (76,4%) radnika, prvi stupanj fakulteta, stručni studij ili višu školu ima 106 (6,7%) radnika, srednju školu za zanimanja u trajanju od 4 godine ili gimnaziju ima 235 (14,9%) radnika, srednju školu za zanimanja do 3 godine ili školu za KV ili VKV radnike ima 5 (0,3%) radnika, a 13 (0,8%) radnika je bez škole, s nezavršenom ili sa završenom osnovnom školom. Radnici sa završenim visokoškolskim obrazovanjem čine apsolutnu većinu zaposlenih u Zavodu (84,0%).

Obrazovna struktura radnika Zavoda, 31. prosinca 2020.

Od ukupnoga broja radnika, 1.278 ili 81,0% zaposleno je u regionalnim i područnim uredima, a 300 ili 19,0% u Središnjem uredu. Najveći broj radnika imaju regionalni uredi Zagreb (205), Split (139), Osijek (113) i Rijeka (80), tako da je 34,0% od ukupnoga broja radnika Zavoda zaposleno u navedenim uredima.

Organizacija rada Zavoda za vrijeme epidemije uzrokovane koronavirusom

Pojavom epidemije koronavirusa Vlada Republike Hrvatske je u ožujku 2020. godine donijela Odluku o organizaciji rada tijela državne uprave za vrijeme trajanja epidemije bolesti COVID-19 uzrokovane SARS-CoV-2. Navedenom Odlukom Vlade RH obvezani su čelnici tijela državne uprave i javnih službi donijeti Odluku o organizaciji rada i radnog vremena za vrijeme epidemije bolesti COVID-19 u kojoj će se ujedno odrediti nužni i neodgodivi poslovi kao i organizirati rad nužnog osoblja u dvije skupine (skupina A i skupina B) koje će se izmjenjivati svaka dva tjedna. Također je određeno da za vrijeme trajanja epidemije tijela državne uprave neće neposredno raditi sa strankama osim ako je to nužno zbog specifičnog djelokruga pojedinih tijela, a ujedno su tijela državne uprave i javnih službi obvezna imenovati koordinatora za zaštitu od epidemije bolesti COVID-19 zadužene za provođenje mjera zaštite sprječavanja širenja zaraze uzrokovane virusom SARS-CoV-2.

Zavod je u skladu s Odlukom Vlade RH donio Odluku o organizaciji rada, rasporedu rada i radnog vremena u Zavodu. Navedenom Odlukom su određeni prioritetni poslovi, određen je rad u skupinama radi brige o zdravlju i sigurnosti radnika (skupina A i skupina B) koje su se izmjenjivale svaka dva tjedna u poslovnim prostorijama Zavoda. U skladu s Odlukom Vlade Zavod je donio i Odluku o imenovanju koordinatora za zaštitu od koronavirusa COVID-19 koji su bili zaduženi za provedbu Odluke o organizaciji rada, rasporedu rada i radnog vremena u Zavodu. U svrhu zaštite zdravlja radnika uvedena je mjera obvezne dezinfekcije poslovnih prostorija, mjera obveznog korištenja maski za lice, odobren je rad od kuće radnicima s kroničnim bolestima i radnicima djece s kroničnim bolestima.

Zbog izrazito velikog priljeva zahtjeva za potporama za očuvanje radnih mjesta poslodavaca, kao i većeg broja zahtjeva za ostvarivanje prava na novčanu naknadu nezaposlenih osoba, što je uslijedilo kao posljedica krize uzrokovane COVID-19, u travnju 2020. godine Zavod je donio novu Odluku o organizaciji rada, rasporedu rada i radnog vremena kojom je rad radnika odredio u dvije smjene. Na taj način je Zavod smanjio fizički kontakt između radnika, a u isto vrijeme osigurana je fizička prisutnost dovoljnog broja radnika kako bi mogli pružiti adekvatnu uslugu svim svojim korisnicima. Međutim, s obzirom na izuzetno velike potrebe, ustanovljen je nedostatak broja radnika koji su radili na rješavanju zahtjeva za dodjelom potpora za očuvanje radnih mjesta te je bilo potrebno preraspodijeliti radnike iz drugih organizacijskih jedinica na poslove rješavanja zahtjeva za potpore za očuvanje radnih mjesta. U razdoblju od travnja 2020. godine na realizaciju mjera aktivne politike zapošljavanja preraspodijeljeno je do 500 radnika, s time da je prije krize uzrokovane pandemijom COVID-19 na poslovima realizacije mjera aktivne politike zapošljavanja ukupno radilo oko 250 radnika. Unatoč navedenoj preraspodjeli ostali poslovni procesi odvijali su se redovito. Također je, zbog povećanja opsega posla, uveden i prekovremen rad kada su svi regionalni i područni uredi dodatno radili na rješavanju zahtjeva za dodjelom potpora za očuvanje radnih mjesta. Prekovremeno se radilo za vrijeme radnog tjedna (od ponedjeljka do petka), a uveden je i prekovremen rad subotama. Organizacija prekovremenog rada u potpunosti je bila usklađena s odredbama Zakona o radu, vodeći računa o ograničenju prekovremenih sati na godišnjoj razini i poštovanju odredbi o dnevnom i tjednom odmoru radnika.

Javnost rada i međunarodna suradnja

Javnost rada

Interna i eksterna javnost pravovremeno se informira o novostima na tržištu rada i aktivnostima koje Zavod provodi. Tijekom 2020. godine dano je ukupno 529 odgovora/izjava na novinarske upite te je riješeno 13 zahtjeva u kojima su se tražitelji informacija pozvali na Zakon o pravu na pristup informacijama. Također je putem elektroničkih kanala komunikacije odgovoreno na ukupno 84.377 upita korisnika.

Na Internetskoj stranici Zavoda www.hzz.hr objavljeno je ukupno 478 novih tekstova. Kontinuirano se radilo na ažuriranju podataka i postojećih tekstova kako bi sve važne informacije i obrasci korisnicima bili što brže na raspolaganju.

Tijekom godine izdano je 6 redovnih Novosti HZZ-a, newslettera za naše partnere, suradnike, poslodavce koje smo informirali o najvažnijim događajima u Zavodu, te 2 specijalizirana newslettera za poslodavce kojima smo ih informirali o mjerama aktivne politike zapošljavanja i Danima poslova u turizmu. Također, izdano je 6 internih newslettera za radnike Zavoda.

Vezano uz društvene mreže, u 2020. godini zabilježen je porast pratitelja u odnosu na 2019. godinu od 14%. Na najposjećenijem profilu, Facebooku, krajem 2020. godine imali smo 63.025 pratitelja, na Twitteru 1.002 te na LinkedInu 5.210. Osim odgovora na upite, naše korisnike putem društvenih mreža informiramo i o aktivnostima koje Zavod provodi te ih putem Facebook evenata informiramo o planiranim događanjima.

Tijekom 2020. godine održana su događanja u sklopu projekata Biraj posao u trgovini i Dani poslova u turizmu, a s ciljem aktivacije i zapošljavanja domaće radne snage na poslovima u djelatnosti pružanja smještaja, pripreme i usluživanja hrane te djelatnosti trgovine na veliko i malo.

Međunarodna suradnja

Zavod kontinuirano surađuje na bilateralnoj i multilateralnoj razini s međunarodnim partnerima, a međunarodna suradnja provodi kroz projekte, seminare, radionice, konzultacije, programe uzajamnog učenja, konferencije, organizaciju stručnih praksi, sastanaka i studijske posjete javnim službama za zapošljavanje na prekograničnoj, regionalnoj, europskoj i svjetskoj razini. Zbog posebnih okolnosti uzrokovanih pandemijom COVID-19, 2020. godine nisu organizirani bilateralni posjeti, a službena putovanja organizirana su do početka ožujka. S obzirom na uvedene izmjene načina poslovanja, odražen je veliki broj aktivnosti u virtualnom obliku te je Zavod u suradnji s državama članicama Europske unije i suradnjim institucijama sudjelovao u brojnim tematskim aktivnostima vezano uz razmjenu iskustava rada JSZ-ova u vremenu krize, te razvoju izlazne strategije i aktivnosti koje će biti nužne za oporavak.

Zavod je aktivno i sustavno sudjelovao u radu relevantnih tijela, odbora i podskupina nadležnih za europsko tržište rada i zapošljavanje, i to na sastancima Odbora za zapošljavanje (eng. Employment Committee), odnosno Radne skupine za pokazatelje (eng. EMCO Indicators).

Zavod je također sudjelovao na dva virtualna sastanka Upravnog odbora Europske mreže javnih službi za zapošljavanje. U okviru predsjedanja Republike Hrvatske Vijećem Europske unije (1. siječnja – 30. lipnja 2020.) Hrvatski zavod za zapošljavanje organizirao je 13. sastanak Upravnog odbora Europske mreže JSZ-ova 5. lipnja 2020. godine. To je bio prvi virtualni sastanak Upravnog odbora od osnutka Mreže JSZ-ova 2013. godine. Sastanak je u velikoj mjeri bio posvećen temi utjecaja pandemije COVID-19 na europska tržišta rada i pružanje usluga javnih službi za zapošljavanje poslodavcima i nezaposlenim osobama. Nastavno, teme drugog sastanka Upravnog odbora u organizaciji Njemačke javne službe za zapošljavanje u prosincu 2020. godine bile su usmjerene na sljedeće: mjere i aktivnosti JSZ-ova u vrijeme posebnih okolnosti uzrokovanih pandemijom, vještine zaposlenih i nezaposlenih na tržištu rada, digitalizacija i umjetna inteligencija, program zajedničkog učenja Mreže JSZ-a,

budućnost rada te razvoj strategije oporavka nakon krize i povezane prakse JSZ-a i prevencija nezaposlenosti.

Nastavljeno je s radom unutar EURES mreže koja služi olakšavanju slobodnog kretanja radnika te pruža informacije, savjete i pomoć pri zapošljavanju na EU razini. Predstavnici Zavoda za EURES tijekom godine sudjelovali su većinom u online formatu na sastancima Europskog koordinacijskog ureda, EURES radnim skupinama, tematskim radionicama i treninzima. Zavod je intenzivno sudjelovao u aktivnostima u okviru Programa uzajamnog učenja (eng. Mutual Learning Programme), alata za model otvorene koordinacije u području EU politike zapošljavanja. Nadalje, Zavod je aktivno nastavio sudjelovati u okviru inicijative Benchlearning kroz radne skupine i radionice.

Od pristupanja 1999. godine Svjetskom udruženju javnih službi za zapošljavanje (WAPES) Zavod i dalje djeluje kao aktivni član. Tijekom 2020. godine Zavod je kroz stručnu aktivnost sudjelovao u dvije videokonferencije: na temu aktivnosti JSZ-ova u okolnostima COVID-19 pandemije te na temu budućnosti rada.

U okviru Pakta o stabilnosti i procesa regionalne suradnje Zavod je 2020. godine sudjelovao u aktivnostima Centra javnih službi za zapošljavanje zemalja jugoistočne Europe (CPESSEC). Centrom je predsjedala Agencija za zapošljavanje Republike Bugarske koja je u prosincu 2020. organizirala 19. direktorsku i 18. stručnu konferenciju, a s tematskom usmjerenošću na usluge prema aktivnostima, mjerama i uslugama javnih službi za zapošljavanje u okolnostima prouzrokovanim pandemijom. Kao i svake godine, Zavod je sudjelovao u izradi Statističkog biltena koji sadrži statističke podatke vezane uz tržište rada i zapošljavanje u zemljama članicama.

Zavod je u studenom 2020. godine sudjelovao na 10. sastanku Radne skupine visoke razine za rad i zapošljavanje Unije za Mediteran koji je također održan virtualno.

Izvori financiranja te struktura prihoda i rashoda

Izvori financiranja

Hrvatski zavod za zapošljavanje, kao izvanproračunski korisnik državnog proračuna, svoje finansijsko i računovodstveno poslovanje temelji na odredbama Zakona o proračunu i drugih provedbenih akata proračunskog računovodstva u cilju osiguranja finansijskih sredstava za provođenje aktivnosti Zavoda propisanih Zakonom o tržištu rada i drugim provedbenim aktima koji propisuju poslovanje Zavoda.

Izvori sredstava za financiranje djelatnosti zapošljavanja u 2020. su opći prihodi i primici, pomoći, donacije te vlastiti izvori. Finansijsko poslovanje Zavoda u 2020. godini odvijalo se sukladno Finansijskom planu za 2020. godinu kao temeljnem dokumentu koji ga uređuje i u skladu je s procedurama koje uređuju poslovanje u sustavu državne riznice, s obzirom na to da od 2007. godine Zavod sve svoje prihode uplaćuje na jedinstveni račun državnog proračuna, odnosno sve rashode izvršava iz sredstava državnog proračuna.

Prihodi

Ukupno planirani prihodi u 2020. godini iznosili su 9.797.160.651 kuna, a ostvareni su u iznosu od 9.631.423.601 kuna, odnosno 98,31% plana.

Prihodi iz državnog proračuna ostvareni su u iznosu od 6.542.650.901 kuna, a njih čine prihodi za redovito funkcioniranje Zavoda i prihodi za nacionalno sufinanciranje projekata Europske unije.

Prihodi od pomoći međunarodnih organizacija te tijela EU ostvareni su u iznosu od 3.088.553.568 kuna. Najveći dio navedenih prihoda čine sredstva iz programa REACT-EU te Europskog socijalnog fonda za financiranje potpora za očuvanje radnih mjesta u djelatnostima pogođenim koronavirusom, kao i za mjere aktivne politike zapošljavanja kroz projekte Zavoda te druge razvojne projekte Zavoda.

Pored navedenih, Zavod je ostvario i prihode od pomoći za održavanje sajmova poslova u područnim i regionalnim uredima te za financiranje putnih troškova nezaposlenih osoba kroz projekt LEPEZA, gdje je Hrvatski zavod za zapošljavanje partner na projektu a nositelj projekta Varaždinska županija u iznosu od 36.906 kuna iz proračuna koji im nije nadležan, pomoći iz državnog proračuna temeljem prijenosa EU sredstava – uplate Agencije za mobilnost i programe EU za provedbu projekta te refundaciju troškova službenog putovanja 62.458 kuna, donacija od fizičkih i pravnih osoba u iznosu od 2.000 za održavanje sajma poslova, prodaje roba i usluga (vlastiti prihodi) u iznosu 114.388 kuna te ostale prihode u iznosu 3.380 kuna.

Rashodi

Ukupni planirani rashodi za 2020. godinu iznosili su 10.267.160.651 kuna, a ostvareni su u iznosu 10.039.848.410 kuna, odnosno 97,79% plana te obuhvaćaju rashode za:

➤ *prava za vrijeme nezaposlenosti*, i to:

- redovna novčana naknada, jednokratna novčana naknada, naknade putnih i selidbenih troškova – u iznosu od 1.157.480.505 kuna, što je 100% od planiranog iznosa odnosno 11,53% ukupnih rashoda;
- novčana pomoć i putni trošak za osobe uključene u mjere aktivne politike zapošljavanja (obrazovanje, stručno osposobljavanje za rad bez zasnivanja radnog odnosa, osposobljavanje na radnom mjestu te stalne sezonce) - u iznosu od 193.009.250 kuna, što je 89,12% od planiranog iznosa odnosno 1,92% ukupnih rashoda. Iz sredstava državnog proračuna utrošeno je 58.777.475 kuna, dok je kroz projekte u okviru Operativnog programa Učinkoviti ljudski potencijali utrošeno 134.242.448 kuna. Također, evidentiran je povrat sredstva u iznosu -10.673 kune u okviru Operativnog programa Razvoj ljudskih potencijala;

➤ *mjere aktivne politike zapošljavanja* - u ukupnom iznosu od 8.415.506.691 kuna, što je 98% planiranih rashoda za mjere APZ, odnosno 83,82% ukupnih rashoda, i to:

- APZ iz Smjernica za razvoj i provedbu APZ u RH za razdoblje 2018. – 2020 - 112.535.551 kuna,
- Akcijski plan za uključivanje Roma - 6.915.582 kune,
- Operativni plan za uključivanje osoba s odobrenom međunarodnom zaštitom - 17.000 kuna,
- Potpore za očuvanje radnih mesta u djelatnostima pogodjenima koronavirusom - 6.106.997.633 kune,
- OP Učinkoviti ljudski potencijali - 592.397.580 kuna,
- OP Razvoj ljudskih potencijala - -44.695 kuna,
- REACT-EU za potpore za očuvanje radnih mesta i skraćivanje radnog vremena - 1.596.688.040 kuna

U 2020. Hrvatski zavod za zapošljavanje provodio je mjere za očuvanje radnih mesta u djelatnostima pogodjenim pandemijom koronavirusa, zakoje su ukupno isplaćene 7.703.685.673 kune. Mjera je uključivala isplatu potpora za mjesecu u kojima je zabilježen pad gospodarske aktivnosti od minimalno 20%, odnosno u slučajevima nemogućnosti rada uslijed odluke Stožera civilne zaštite kao i isplatu doprinosa za mirovinsko osiguranje temeljem individualne kapitalizirane štednje (MIO II). Mjera je financirana iz sredstava Državnog proračuna u iznosu 4.868.972.291 kuna, iz sredstava Europskog socijalnog fonda 829.520.818 kuna, iz programa REACT-EU namijenjenog za ublažavanje socijalnih i drugih posljedica koronakrize u iznosu 1.596.688.040 kuna te iz sredstava Zavoda za vještačenje, profesionalnu rehabilitaciju i zapošljavanje osoba s invaliditetom koja su dodijeljena Hrvatskom zavodu za zapošljavanju temeljem Odluke ministra rada, mirovinskog sustava, obitelji i socijalne politike o namjeni korištenja sredstava novčane naknade zbog neispunjerenja obveze kvotnog zapošljavanja osoba s invaliditetom u iznosu 408.504.524 kune.

➤ *aktivnosti profesionalnog usmjeravanja* – u iznosu od 1.328.176 kuna, odnosno 96,31% ukupno planiranih rashoda za profesionalno usmjeravanje;

➤ *zaposlenike Zavoda* - u iznosu od 206.772.437 kuna, što čini 2,06% ukupnih rashoda. Plaće i naknade radnika Zavoda isplaćuju se u skladu s Temeljnim kolektivnim ugovorom za službenike i namještenike u javnim službama, Kolektivnim ugovorom za Hrvatski zavod za zapošljavanje i ostalim zakonskim propisima kojima se određuje isplata plaća u javnim službama. Dio rashoda za zaposlene, u iznosu od 34.406.203 kune, financiran je iz projekata u okviru Operativnog programa Učinkoviti ljudski potencijali te iz drugih projekata čiji je Zavod nositelj;

➤ *materijalne rashode* - u iznosu od 57.511.274 kune, odnosno 0,57% ukupnih rashoda financiranih iz različitih izvora financiranja:

- opći prihodi i primici - rashodi za obavljanje redovnih aktivnosti Zavoda u iznosu 48.278.703 kune,
- sredstva učešća za pomoći - nacionalno učešće u projektima EU okviru OP Učinkoviti ljudski potencijali u iznosu 1.331.276 kuna,
- pomoći EU – rashodi za projekte gdje je HZZ nositelj projekata te refundacije troškova službenih putovanja od strane Europske komisije u iznosu 189.334 kune,
- Europski socijalni fond - rashodi financirani iz OP Učinkoviti ljudski potencijali 7.586.561 kuna,
- vlastiti prihodi - rashodi za tisak testova i usluge najma u iznosu 115.243 kune,
- pomoći iz županijskih, općinskih i gradskih proračuna te donacija od trgovačkih društava i subjekata izvan opće države u iznosu 10.157 kuna;

➤ *financijske rashode Zavoda* - u iznosu od 1.438.668 kuna iz sredstava državnog proračuna za financiranje redovnih aktivnosti Zavoda, a odnose se na bankarske usluge, usluge platnog prometa te zatezne kamate;

- *nabavu nefinancijske imovine* - u iznosu od 6.717.059 kuna, od čega je 5.347.336 kuna financirano iz sredstva državnog proračuna, dok je 1.369.723 kune iz projekata unutar Operativnog programa Učinkoviti ljudski potencijali. Značajnije stavke su: nabava računalne opreme (najviše prijenosnih računala za potrebe rada od kuće uslijed okolnosti uzrokovanih pandemijom koronavirusa) u iznosu od 2.685.275 kuna, nabava osobnih automobila u iznosu 511.740 kuna te ugradnja sustava grijanja i hlađenja u područnim uredima Split i Slavonski Brod u iznosu od 1.558.396 kuna.

Rezultat

Razlika između prihoda i rashoda evidentira se kao manjak prihoda u iznosu od -408.424.809 kuna, a zajedno s viškom prenesenim iz prethodne godine u iznosu 470.047.987 kuna čini ukupan višak prihoda u iznosu od 61.623.178 kuna koji se prenosi u iduću godinu. Tijekom 2020. godine Hrvatskom zavodu za zapošljavanje dodijeljena su sredstva Zavoda za vještačenje, profesionalnu rehabilitaciju i zapošljavanje osoba s invaliditetom za provedbu mjere za očuvanje radnih mjeseta u djelatnostima pogođenim koronavirusom koja su sukladno uputi Ministarstva financija evidentirana kao višak prihoda prethodne godine.

Javna nabava

Zavod je, na temelju Zakona o javnoj nabavi, donio Plan nabave za 2020. godinu koji je objavio u Elektroničkom oglasniku javne nabave. Sukladno Pravilniku o provedbi postupaka jednostavne nabave HZZ-a provedena su ukupno 64 postupka jednostavne nabave (procijenjena vrijednost od 20.000,00 kuna do 200.000,00 kuna za robu i usluge, odnosno od 20.000,00 kuna do 500.000,00 kuna za radove) koji su realizirani putem narudžbenica ili ugovora. Također, provedeno je 13 postupaka nabave robe i usluga male vrijednosti (procijenjena vrijednost veća od 200.000,00 kuna, a manja od 1.590.491,00 kune), zatim 20 postupaka nabave robe i usluga velike vrijednosti (iznad 1.590.491,00 kune, odnosno kod društvenih i drugih posebnih usluga u iznosu preko 5.574.150,00 kuna). Pripremljene su potrebne dokumentacije o nabavi, tehničke specifikacije, troškovnici i prilozi za predmetne postupke.

U Elektroničkom oglasniku javne nabave objavljeno je ukupno 210 obavijesti o jednostavnoj nabavi, nadmetanju, sklopljenim ugovorima, sklopljenim okvirnim sporazumima i dr. Također, u Zavodu se vodi i redovito ažurira registar ugovora o javnoj nabavi i registar okvirnih sporazuma, unose se podaci o svim predmetima nabave čija je vrijednost jednaka ili veća od 20.000,00 kuna, te vode interne evidencije postupaka nabave i sklopljenih ugovora, na temelju kojih je izrađeno godišnje statističko izvješće o javnoj nabavi.

Prilog 6.

Izvješće o ostvarenim prihodima i rashodima u razdoblju od 1. siječnja do 31. prosinca 2020. godine (u kunama)

Redni broj	Račun	Naziv računa	Plan	Ostvarenje	Indeks (5:4)
1	2	3	4	5	6
PRIHODI					
1.	671	Prihodi iz državnog proračuna	6.564.373.685	6.542.650.901	99,7
2.	632	Pomoći od institucija i tijela EU	3.232.421.966	3.088.553.568	95,5
3.	636	Pomoći proračunskim korisnicima iz proračuna koji im nije nadležan	105.000	36.906	35,1
4.	638	Pomoći iz DP temeljem prijenosa EU sredstava	30.000	62.458	208,2
5.	661	Prihodi od prodaje proizvoda te pruženih usluga	210.000	114.388	54,5
6.	663	Prihodi od donacija	20.000	2.000	10,0
7.	683	Ostali prihodi	0	3.380	-
Ukupni prihodi			9.797.160.651	9.631.423.601	98,3
RASHODI					
1.	3711/3715	Prava za vrijeme nezaposlenosti	1.374.123.800	1.350.489.756	98,3
		Novčana naknada	1.157.551.000	1.157.480.505	100,0
		Rashodi za vrijeme obrazovanja i stručnog osposobljavanja za rad (novčana pomoć, putni troškovi i dr.) financirana iz DP	58.781.800	58.777.476	100,0
		Rashodi za vrijeme obrazovanja i stručnog osposobljavanja za rad (novčana pomoć, putni troškovi i dr.) - financirano iz projekata EU	157.791.000	134.231.775	85,1
2.	3	Aktivna politika zapošljavanja	8.594.326.859	8.415.506.691	97,9
		Smjernice za provedbu aktivne politike zapošljavanja	114.637.000	112.535.551	98,2
		Potpore za očuvanje radnih mesta u djelatnostima pogodjenim Koronavirusom	6.183.846.059	6.106.997.633	98,8
		REACT-EU za potpore za očuvanje radnih mesta i skraćivanje radnog vremena	1.760.000.000	1.596.688.040	90,7
		Akcijski plan za provedbu nacionalne strategije za uključivanje Roma	6.930.800	6.915.582	99,8
		Operativni program Učinkoviti ljudski potencijali	528.892.000	592.397.580	112,0
		Operativni program Razvoj ljudskih potencijala	4.000	-44.695	-
		Operativni plan za uključivanje osoba s odobrenom međunarodnom zaštitom	17.000	17.000	100,0
3.	37	Profesionalno usmjeravanje	1.379.000	1.328.176	96,3
4.	31	Rashodi za zaposlene	208.181.502	206.772.437	99,3
		Rashodi za zaposlene financirani iz DP	173.175.506	172.366.234	99,5
		Rashodi za zaposlene financirani iz projekata EU	35.005.996	34.406.203	98,3
5.	32,34	Materijalni i finansijski rashodi	65.885.350	58.949.942	89,5
		Materijalni i finansijski financirani iz DP	51.989.350	49.717.371	95,6
		Materijalni i finansijski rashodi financirani iz pomoći i donacija	177.000	20.727	11,7
		Materijalni i finansijski rashodi financirani iz vlastitih prihoda	160.000	115.243	72,0
		Materijalni i finansijski rashodi financirani iz projekata EU	13.559.000	9.096.601	67,1

6.	4	Rashodi za nabavu nefinancijske imovine	23.185.140	6.717.059	29,0
		Nabava nefinancijske imovine financirana iz DP	5.358.140	5.347.336	99,8
		Nabava dugotrajne imovine financirana iz projekata EU	17.825.000	1.369.722	7,7
		Nabava dugotrajne imovine iz pomoći i donacija	2.000	0	0,0
7.	37	Ostali rashodi projekata	79.000	84.349	106,8
Ukupni rashodi			10.267.160.651	10.039.848.410	97,8
		Ukupni prihodi	9.797.160.651	9.631.423.601	98,3
		Ukupni rashodi	10.267.160.651	10.039.848.410	97,8
		Višak/manjak prihoda		-408.424.809	
	9221	Višak prihoda iz prethodnog razdoblja		470.047.987	
		Višak prihoda		61.623.178	

Sustav unutarnjih kontrola

Sukladno Zakonu o sustavu unutarnjih kontrola u javnom sektoru (Narodne novine, broj 78/15, 102/19) u Hrvatskom zavodu za zapošljavanje provode se aktivnosti u okviru sustava unutarnjih kontrola u cilju poboljšanja upravljanja, te postizanja općih ciljeva. Sustav unutarnjih kontrola obuhvaća sve poslovne procese, a uspostavlja se u svim ustrojstvenim jedinicama Zavoda. Svrha sustava unutarnjih kontrola je osigurati obavljanje poslova na pravilan, ekonomičan, etičan, učinkovit i djelotvoran način; uskladiti poslovanje sa zakonima, politikama i planovima; zaštiti sredstva od gubitaka uzrokovanih lošim upravljanjem, neopravdanim trošenjem i korištenjem, te od nepravilnosti i prijevara; jačati odgovornosti svih radnika za uspješno ostvarivanje postavljenih ciljeva te osigurati pouzdanost i sveobuhvatnost finansijskih i drugih izvješća.

Financijsko upravljanje i kontrole

Sustav unutarnjih kontrola obuhvaća sve poslovne procese koji vode k ostvarenju poslovnih ciljeva, a uspostavlja se u svim ustrojstvenim jedinicama Zavoda koje u skladu s danim ovlastima i odgovornostima ostvaruju te ciljeve.

Financijsko upravljanje i kontrole u Zavodu provode se kroz pet komponenti, koje čine: kontrolno okruženje, upravljanje rizicima, kontrolne aktivnosti, informacije i komunikacije, te praćenje i procjena sustava unutarnjih kontrola.

U 2020. u okviru komponente upravljanje rizicima ažuriran je Registar operativnih rizika i Registar strateških rizika te je pripremljeno Izvješće o upravljanju rizicima. Operativni rizici vode se na razini 12 ustrojstvenih jedinica i pripadajućih poslovnih procesa.

Tijekom 2020. ustrojstvene jedinice Središnjeg ureda pripremile su ukupno 6 internih uputa koje standardiziraju i unaprjeđuju postupanje i poslovanje Zavoda a dostupne su svim radnicima Zavoda na Intranetu.

Vezano uz komponentu praćenje i procjena sustava unutarnjih kontrola u 2020. provedena su testiranja u svim područnim i regionalnim uredima te Središnjem uredu vezano uz fiskalnu odgovornost kroz standardizirani upitnik, pripadajuće tablice i dokaze temeljem čega je pripremljena Izjava o fiskalnoj odgovornosti za Hrvatski zavod za zapošljavanje i dostavljena nadležnom Ministarstvu rada, mirovinskoga sustava, obitelji i socijalne politike.

Unutarnja revizija

Sukladno zakonskoj regulativi u Zavodu se provodi unutarnja revizija u cilju poboljšanja poslovanja Zavoda. Unutarnja revizija pruža podršku u ostvarivanju ciljeva Zavoda obavljanjem pojedinačnih unutarnjih revizija u skladu s usvojenim planovima, procjenom adekvatnosti i funkcionalnosti sustava unutarnjih kontrola u svrhu smanjenja izloženosti rizicima te davanjem revizijskog mišljenja i preporuka za poboljšanje poslovanja gdje je to prikladno.

Temeljem Godišnjeg plana unutarnje revizije u 2020. godini obavljeno je šest revizija za koje su izrađena konačna revizijska izvješća s planovima djelovanja koji uključuju osam prihvaćenih preporuka i aktivnosti koje je potrebno poduzeti, a njihovo izvršenje prati se u skladu sa zakonskim odredbama. Na temelju preporuka iz revizijskih izvješća, unaprjeđuje se postojeći sustav unutarnjih kontrola ugrađen u procese, koje je oblikovalo i uspostavilo rukovodstvo u revidiranim procesima.

Također, sukladno zakonskoj regulativi tijekom 2020. godine obavljene su aktivnosti vezane uz izvještavanje o obavljenim revizijama i aktivnostima unutarnje revizije za prethodnu godinu davanjem Mišljenja unutarnje revizije o sustavu unutarnjih kontrola za revidirana područja u okviru Izjave o fiskalnoj odgovornosti kao i o učincima preporuka unutarnje revizije, izradu Strateškog plana unutarnje revizije za sljedeće trogodišnje razdoblje i Godišnjeg plana unutarnje revizije za sljedeću godinu uz osiguranje kontrole kvalitete rada unutarnje revizije.

Radi unaprjeđivanja znanja, vještina i kompetencija unutarnje revizorice Zavoda su tijekom 2020. godine sudjelovale na dodatnim online edukacijama na temelju kojih se izrađuju Izvješća o stalnom stručnom usavršavanju.

Suradnja s jedinicama unutarnje revizije iz drugih tijela i institucija odvijala se radi razmjene informacija, iskustava i dobre prakse.

U sklopu Peer Learning „Internal Auditing“ nastavljena je međunarodna suradnja putem virtualnog sastanka na području unutarnje revizije javnih službi za zapošljavanje Norveške, Belgije (VDAB), Njemačke, Nizozemske i Hrvatske.

Tablice

Novopravljeni radi zaposlenja prema razini obrazovanja i spolu u Republici Hrvatskoj 2020. godine

Mjesec	UKUPNO	Bez škole i nezavršena osnovna škola			Osnovna škola			ŠŠ za zanimanja do 3 godine i škola za KV i VKV radnike			ŠŠ za zanimanja u trajanju od 4 i više godina i gimnazija			Prvi stupanj fakulteta, stručni studij i viša škola			Fakultet, akademija, magisterij, doktorat				
		Ukupno	Muškarci	Žene	Ukupno	Muškarci	Žene	Ukupno	Muškarci	Žene	Ukupno	Muškarci	Žene	Ukupno	Muškarci	Žene	Ukupno	Muškarci	Žene		
1.	23.034	10.796	12.238	873	460	413	3.574	1.630	1.944	7.569	4.191	3.378	7.041	3.152	3.889	1.619	609	1.010	2.358	754	1.604
2.	14.061	6.394	7.667	610	328	282	2.081	927	1.154	4.415	2.377	2.038	4.357	1.904	2.453	1.013	382	631	1.585	476	1.109
3.	20.409	8.786	11.623	710	364	346	2.803	1.131	1.672	6.927	3.548	3.379	6.648	2.712	3.936	1.350	479	871	1.971	552	1.419
4.	25.483	11.518	13.965	867	461	406	3.498	1.524	1.974	8.813	4.839	3.974	8.236	3.457	4.779	1.773	571	1.202	2.296	666	1.630
5.	10.777	4.753	6.024	495	231	264	1.550	687	863	3.307	1.782	1.525	3.422	1.454	1.968	835	267	568	1.168	332	836
6.	14.972	6.117	8.855	576	307	269	1.834	759	1.075	4.490	2.329	2.161	4.906	1.879	3.027	1.223	359	864	1.943	484	1.459
7.	21.243	8.912	12.331	664	345	319	1.952	910	1.042	6.057	3.468	2.589	6.796	2.772	4.024	1.883	543	1.340	3.891	874	3.017
8.	12.362	5.606	6.756	516	286	230	1.455	709	746	3.737	2.071	1.666	4.002	1.716	2.286	1.033	336	697	1.619	488	1.131
9.	20.404	9.003	11.401	669	325	344	2.509	1.015	1.494	6.465	3.438	3.027	6.865	2.935	3.930	1.623	562	1.061	2.273	728	1.545
10.	23.867	10.453	13.414	697	339	358	2.790	1.174	1.616	6.941	3.653	3.288	7.811	3.418	4.393	2.267	784	1.483	3.361	1.085	2.276
11.	16.633	7.221	9.412	560	293	267	2.214	942	1.272	5.232	2.710	2.522	5.298	2.191	3.107	1.325	488	837	2.004	597	1.407
12.	15.225	6.842	8.383	519	281	238	2.116	1.019	1.097	4.756	2.563	2.193	4.604	1.968	2.636	1.324	463	861	1.906	548	1.358
UKUPNO	218.470	96.401	122.069	7.756	4.020	3.736	28.376	12.427	15.949	68.709	36.969	31.740	69.986	29.558	40.428	17.268	5.843	11.425	26.375	7.584	18.791
Projekt	18.206	8.033	10.172	646	335	311	2.365	1.036	1.329	5.726	3.081	2.645	5.832	2.463	3.369	1.439	487	952	2.198	632	1.566

Zaposleni s evidencije Hrvatskoga zavoda za zapošljavanje na temelju radnog odnosa prema razini obrazovanja i spolu u Republici Hrvatskoj 2020. godine

Mjesec	UKUPNO	Bez škole i nezavršena osnovna škola			Osnovna škola			SŠ za zanimanja do 3 godine i škola za KV i VKV radnike			SŠ za zanimanja u trajanju od 4 i više godina i gimnazija			Prvi stupanj fakulteta, stručni studij i viša škola			Fakultet, akademija, magisterij, doktorat				
		Ukupno	Muškarci	Žene	Ukupno	Muškarci	Žene	Ukupno	Muškarci	Žene	Ukupno	Muškarci	Žene	Ukupno	Muškarci	Žene	Ukupno	Muškarci	Žene		
1.	8.319	3.339	4.980	127	63	64	776	330	446	2.336	1.241	1.095	2.607	1.049	1.558	836	267	569	1.637	389	1.248
2.	10.323	4.608	5.715	207	113	94	1.136	537	599	3.255	1.821	1.434	3.206	1.411	1.795	935	292	643	1.584	434	1.150
3.	10.714	5.029	5.685	191	113	78	1.367	662	705	3.651	2.082	1.569	3.374	1.477	1.897	876	310	566	1.255	385	870
4.	4.824	2.801	2.023	151	99	52	719	443	276	1.711	1.187	524	1.494	791	703	323	137	186	426	144	282
5.	9.938	4.517	5.421	251	145	106	1.291	552	739	3.660	1.997	1.663	3.340	1.384	1.956	612	226	386	784	213	571
6.	19.360	8.449	10.911	430	215	215	2.601	1.005	1.596	7.050	3.757	3.293	6.467	2.607	3.860	1.412	447	965	1.400	418	982
7.	17.205	7.591	9.614	347	140	207	2.166	837	1.329	6.248	3.275	2.973	5.859	2.424	3.435	1.250	460	790	1.335	455	880
8.	10.027	4.451	5.576	285	127	158	1.489	564	925	3.510	1.908	1.602	3.190	1.372	1.818	726	227	499	827	253	574
9.	20.106	6.580	13.526	458	231	227	1.983	752	1.231	4.799	2.404	2.395	5.830	1.834	3.996	2.229	462	1.767	4.807	897	3.910
10.	12.391	5.197	7.194	315	138	177	1.460	520	940	3.824	2.045	1.779	3.913	1.626	2.287	1.061	352	709	1.818	516	1.302
11.	10.044	4.235	5.809	176	90	86	1.122	424	698	2.919	1.557	1.362	3.249	1.377	1.872	951	316	635	1.627	471	1.156
12.	7.930	3.149	4.781	130	61	69	861	298	563	2.132	1.008	1.124	2.472	1.007	1.465	834	311	523	1.501	464	1.037
UKUPNO	141.181	59.946	81.235	3.068	1.535	1.533	16.971	6.924	10.047	45.095	24.282	20.813	45.001	18.359	26.642	12.045	3.807	8.238	19.001	5.039	13.962
Projek	11.765	4.996	6.770	256	128	128	1.414	577	837	3.758	2.024	1.734	3.750	1.530	2.220	1.004	317	687	1.583	420	1.164

Nezaposlene osobe prema razini obrazovanja i spolu u Republici Hrvatskoj 2020. godine

Mjesec	UKUPNO	Bez škole i nezavršena osnovna škola			Osnovna škola			SŠ za zanimanja do 3 godine i škola za KV i VKV radnike			ŠŠ za zanimanja u trajanju od 4 i više godina i gimnazija			Prvi stupanj fakulteta, stručni studij i viša škola			Fakultet, akademija, magisterij, doktorat				
		Ukupno	Muškarci	Žene	Ukupno	Muškarci	Žene	Ukupno	Muškarci	Žene	Ukupno	Muškarci	Žene	Ukupno	Muškarci	Žene	Ukupno	Muškarci	Žene		
1.	139.924	63.364	76.560	8.107	3.933	4.174	26.428	12.320	14.108	43.321	22.724	20.597	40.524	16.720	23.804	9.515	3.465	6.050	12.029	4.202	7.827
2.	137.977	62.369	75.608	7.967	3.851	4.116	26.287	12.122	14.165	42.902	22.379	20.523	39.993	16.501	23.492	9.255	3.423	5.832	11.573	4.093	7.480
3.	143.461	64.078	79.383	8.182	3.935	4.247	26.951	12.182	14.769	44.966	23.182	21.784	42.002	17.164	24.838	9.485	3.494	5.991	11.875	4.121	7.754
4.	159.234	70.571	88.663	8.712	4.195	4.517	28.991	12.961	16.030	50.291	25.888	24.403	47.099	19.140	27.959	10.714	3.845	6.869	13.427	4.542	8.885
5.	157.839	69.849	87.990	8.724	4.154	4.570	28.820	12.865	15.955	49.384	25.417	23.967	46.544	18.981	27.563	10.809	3.845	6.964	13.558	4.587	8.971
6.	150.651	66.233	84.418	8.575	4.084	4.491	27.513	12.361	15.152	46.056	23.588	22.468	44.192	17.939	26.253	10.467	3.697	6.770	13.848	4.564	9.284
7.	151.433	66.023	85.410	8.528	4.101	4.427	26.697	12.132	14.565	44.983	23.309	21.674	44.189	17.874	26.315	10.951	3.725	7.226	16.085	4.882	11.203
8.	151.368	66.077	85.291	8.529	4.142	4.387	26.190	12.018	14.172	44.550	23.136	21.414	44.281	17.950	26.331	11.145	3.791	7.354	16.673	5.040	11.633
9.	147.434	66.450	80.984	8.214	3.946	4.268	26.061	11.941	14.120	45.076	23.546	21.530	44.057	18.499	25.558	10.316	3.800	6.516	13.710	4.718	8.992
10.	154.168	69.421	84.747	8.047	3.847	4.200	26.694	12.252	14.442	46.874	24.428	22.446	46.469	19.614	26.855	11.197	4.119	7.078	14.887	5.161	9.726
11.	156.550	70.287	86.263	7.989	3.833	4.156	27.155	12.427	14.728	47.986	24.868	23.118	47.281	19.871	27.410	11.305	4.186	7.119	14.834	5.102	9.732
12.	159.845	72.028	87.817	7.994	3.841	4.153	27.823	12.855	14.988	49.473	25.772	23.701	48.252	20.303	27.949	11.527	4.227	7.300	14.776	5.030	9.746
Projek	150.824	67.229	83.595	8.297	3.989	4.309	27.134	12.370	14.765	46.322	24.020	22.302	44.574	18.380	26.194	10.557	3.801	6.756	13.940	4.670	9.269

Nezaposleni hrvatski branitelji prema razini obrazovanja i spolu u Republici Hrvatskoj 2020. godine

Mjesec	UKUPNO	Bez škole i nezavršena osnovna škola				Osnovna škola				ŠŠ za zanimanja do 3 godine i škola za KV i VKV radnike				Prvi stupanj fakulteta, stručni studij i viša škola				Fakultet, akademija, magisterij, doktorat			
		Ukupno	Muškarci	Žene	Ukupno	Muškarci	Žene	Ukupno	Muškarci	Žene	Ukupno	Muškarci	Žene	Ukupno	Muškarci	Žene	Ukupno	Muškarci	Žene		
1.	12.631	12.236	395	650	638	12	3.763	3.668	95	4.555	4.441	114	2.840	2.700	140	394	379	15	429	410	19
2.	12.565	12.176	389	646	636	10	3.733	3.635	98	4.516	4.404	112	2.849	2.713	136	387	372	15	434	416	18
3.	12.504	12.106	398	639	628	11	3.692	3.588	104	4.499	4.385	114	2.873	2.734	139	383	371	12	418	400	18
4.	13.099	12.671	428	653	642	11	3.824	3.713	111	4.759	4.634	125	3.029	2.880	149	396	385	11	438	417	21
5.	13.022	12.588	434	657	645	12	3.791	3.678	113	4.726	4.605	121	3.008	2.851	157	397	386	11	443	423	20
6.	12.622	12.203	419	648	637	11	3.684	3.582	102	4.498	4.379	119	2.969	2.812	157	389	379	10	434	414	20
7.	12.500	12.089	411	642	631	11	3.661	3.564	97	4.446	4.332	114	2.907	2.751	156	395	384	11	449	427	22
8.	12.444	12.042	402	650	639	11	3.615	3.519	96	4.447	4.334	113	2.889	2.742	147	394	384	10	449	424	25
9.	12.245	11.872	373	622	611	11	3.545	3.456	89	4.405	4.301	104	2.865	2.733	132	385	370	15	423	401	22
10.	12.403	12.009	394	600	590	10	3.566	3.473	93	4.494	4.381	113	2.928	2.787	141	388	373	15	427	405	22
11.	12.536	12.139	397	595	585	10	3.601	3.503	98	4.549	4.442	107	2.971	2.827	144	392	377	15	428	405	23
12.	12.788	12.390	398	592	581	11	3.705	3.605	100	4.641	4.528	113	3.012	2.876	136	400	386	14	438	414	24
Projek	12.613	12.210	403	633	622	11	3.682	3.582	100	4.545	4.431	114	2.928	2.784	145	392	379	13	434	413	21

Nezaposlene osobe prema prethodnom radnom iskustvu i spolu u Republici Hrvatskoj 2020. godine

Mjesec	UKUPNO			Osobe s radnim iskustvom			Osobe bez radnog iskustva				
	Ukupno	Muškarci	Žene	Ukupno	Muškarci	Žene	Udio, %	Ukupno	Muškarci	Žene	Udio, %
1.	139.924	63.364	76.560	121.075	55.405	65.670	86,5	18.849	7.959	10.890	13,5
2.	137.977	62.369	75.608	119.854	54.633	65.221	86,9	18.123	7.736	10.387	13,1
3.	143.461	64.078	79.383	125.965	56.645	69.320	87,8	17.496	7.433	10.063	12,2
4.	159.234	70.571	88.663	141.730	63.110	78.620	89,0	17.504	7.461	10.043	11,0
5.	157.839	69.849	87.990	140.281	62.398	77.883	88,9	17.558	7.451	10.107	11,1
6.	150.651	66.233	84.418	132.399	58.347	74.052	87,9	18.252	7.886	10.366	12,1
7.	151.433	66.023	85.410	130.135	56.563	73.572	85,9	21.298	9.460	11.838	14,1
8.	151.368	66.077	85.291	129.137	56.250	72.887	85,3	22.231	9.827	12.404	14,7
9.	147.434	66.450	80.984	124.002	56.068	67.934	84,1	23.432	10.382	13.050	15,9
10.	154.168	69.421	84.747	128.801	58.270	70.531	83,5	25.367	11.151	14.216	16,5
11.	156.550	70.287	86.263	131.645	59.453	72.192	84,1	24.905	10.834	14.071	15,9
12.	159.845	72.028	87.817	135.845	61.543	74.302	85,0	24.000	10.485	13.515	15,0
Prosjek	150.824	67.229	83.595	130.072	58.224	71.849	86,2	20.751	9.005	11.746	13,8

Prijavljena slobodna radna mjesta prema rodu zanimanja (NKZ 10) u Republici Hrvatskoj 2020. godine

Mjesec	UKUPNO	Vojna zanimanja	1	2	3	4	5	6	7	8	
			Zakonodavci/ zakonodavke, dužnoscici/ dužnosnice i direktori/ direktorice	Znanstvenici/ znanstvenice, inženjeri/ inženjerke i stručnjaci/ stručnjakinje	Tehničari/ tehničarke i stručni suradnici/ stručne suradnice	Administrativni službenici/ administrativne službenice	Usluga i trgovačka zanimanja	Pojoprivredni/ pojoprivrednici, šumarišumarka, ribarištvarke, lovilovčkinje	Zanimanja u obrtu i pojedinačnoj proizvodnji	Rukovatelji/ rukovateljice postrojenjima i strojevima, industrijski proizvođači/ industrijske proizvođačice i sastavljači/ sastavljačice proizvoda	
1.	22.513	0	17	4.174	1.605	1.546	5.826	145	3.309	1.140	4.751
2.	20.455	0	17	3.666	1.357	1.586	5.724	102	2.728	1.183	4.092
3.	11.688	0	10	2.654	858	838	2.592	48	1.789	656	2.243
4.	5.035	0	8	582	362	215	630	24	1.866	331	1.017
5.	10.493	0	14	1.757	622	603	2.416	59	2.439	593	1.990
6.	13.105	0	10	2.286	850	747	3.207	25	2.270	617	3.093
7.	15.237	0	12	3.045	922	974	2.519	33	2.556	811	4.365
8.	13.684	0	18	3.671	858	681	1.989	36	2.422	602	3.407
9.	16.329	0	20	4.859	1.434	873	2.211	73	2.821	860	3.178
10.	17.277	0	13	7.853	1.418	747	1.786	19	2.230	613	2.598
11.	10.347	0	18	3.773	896	684	1.213	7	1.434	425	1.897
12.	8.597	0	12	2.871	705	596	1.149	9	1.480	362	1.413
Ukupno	164.760	0	169	41.191	11.887	10.090	31.262	580	27.344	8.193	34.044

**Nezaposlene osobe prema dužini radnog staža, trajanju nezaposlenosti i spolu u Republici Hrvatskoj
(stanje 31. prosinca 2020.)**

Radni staž	Prema dužini radnog staža			Prema trajanju nezaposlenosti			Struktura ukupno, %	
	Ukupno	Muškarci	Žene	Struktura ukupno, %	Trajanje nezaposlenosti	Ukupno	Muškarci	Žene
bez staža	24.000	10.485	13.515	15,0	do 1 mjeseca	13.895	6.263	7.632
do 1 godine	17.420	7.847	9.573	10,9	od 1 do 2 mjeseca	14.495	6.393	8.102
od 1 do 2 godine	16.618	6.872	9.746	10,4	od 2 do 3 mjeseca	16.172	6.989	9.183
od 2 do 3 godine	11.442	4.913	6.529	7,2	od 3 do 4 mjeseca	13.013	5.581	7.432
od 3 do 5 godina	15.710	6.588	9.122	9,8	od 4 do 5 mjeseci	6.518	2.999	3.519
od 5 do 10 godina	22.836	9.429	13.407	14,3	od 5 do 6 mjeseci	7.106	3.290	3.816
od 10 do 15 godina	16.032	7.073	8.959	10,0	od 6 do 7 mjeseci	5.086	2.292	2.794
od 15 do 20 godina	12.247	5.771	6.476	7,7	od 7 do 8 mjeseci	3.784	1.780	2.004
od 20 do 25 godina	8.712	4.405	4.307	5,5	od 8 do 9 mjeseci	4.967	2.297	2.670
od 25 do 30 godina	6.864	3.333	3.531	4,3	od 9 do 10 mjeseci	3.935	1.698	2.237
od 30 do 35 godina	4.848	3.085	1.763	3,0	od 10 do 11 mjeseci	4.447	2.031	2.416
od 35 do 40 godina	2.693	1.903	790	1,7	od 11 do 12 mjeseci	5.969	2.736	3.233
preko 40 godina	423	324	99	0,3	od 1 do 2 godine	25.878	11.499	14.379
					od 2 do 3 godine	8.437	3.891	4.546
					od 3 do 5 godina	7.484	3.487	3.997
					od 5 do 8 godina	7.342	3.603	3.739
					preko 8 godina	11.317	5.199	6.118
UKUPNO	159.845	72.028	87.817	100,0	UKUPNO	159.845	72.028	87.817
								100,0

Nezaposlene osobe prema dobi, spolu i županijama u Republici Hrvatskoj (stanje 31. prosinca 2020.)

Županija	UKUPNO		15 - 19 godina		20 - 24		25 - 29		30 - 34		35 - 39		40 - 44		45 - 49		50 - 54		55 - 59		60 i više												
	Uk.	M	Ž	Uk.	M	Ž	Uk.	M	Ž	Uk.	M	Ž	Uk.	M	Ž	Uk.	M	Ž	Uk.	M	Ž	Uk.	M	Ž									
Zagrebačka	7.201	3.403	3.798	378	183	195	884	403	481	923	410	513	669	275	394	674	298	376	660	303	357	687	318	369	364								
Krapinsko-zagorska	2.886	1.275	1.611	169	79	90	374	142	232	367	123	244	267	99	168	245	101	144	222	94	128	252	102	150	303								
Sisačko-moslavačka	9.139	4.076	5.063	449	222	227	1.061	507	554	815	348	467	677	270	407	782	314	468	849	353	496	971	362	609	1.144								
Karlovачka	3.765	1.502	2.263	222	103	119	426	174	252	375	136	239	371	133	238	367	109	258	386	148	238	380	146	234	448								
Varaždinska	2.882	1.376	1.506	171	78	93	365	143	222	298	112	186	247	101	146	248	88	160	223	99	124	250	126	124	311								
Koprivničko-križevačka	2.322	1.027	1.295	134	74	60	362	148	214	302	131	171	224	74	150	238	101	137	214	92	122	213	91	122	218								
Bjelovarsko-bilogorska	4.703	2.170	2.633	364	149	215	700	300	400	509	213	296	390	159	231	403	172	231	437	209	228	431	191	240	506								
Primorsko-goranska	9.685	4.325	5.360	271	145	126	911	440	471	1.127	491	636	1.021	417	604	1.126	465	661	1.118	452	666	994	418	576	976								
Ličko-senjska	2.066	929	1.137	109	54	55	299	135	164	270	104	166	207	85	122	176	81	95	209	95	114	173	73	100	226								
Virovitičko-podravska	4.706	2.110	2.596	312	145	167	618	274	344	501	187	314	393	156	237	415	177	238	486	208	278	422	163	259	527								
Požeško-slavonska	2.812	1.246	1.566	211	113	98	505	221	284	385	146	239	244	105	139	239	95	144	261	109	152	251	99	152	267								
Brodsko-posavska	7.056	2.914	4.142	498	250	248	1.045	422	623	821	322	499	661	254	407	616	256	360	677	257	420	678	239	439	726								
Zadarska	5.155	2.280	2.875	194	107	87	652	280	372	756	311	445	553	231	322	565	226	339	499	202	297	494	218	276	509								
Osjedo-baranjska	17.937	7.431	10.506	959	488	471	2.450	1.086	1.384	2.181	907	1.274	1.615	611	1.004	1.700	650	1.050	1.666	628	1.038	1.639	547	1.092	1.914								
Šibensko-kninska	5.276	2.526	2.750	239	141	98	691	358	333	674	308	366	527	238	289	566	254	312	560	273	287	537	249	288	613								
Vukovarsko-srijemska	7.454	3.108	4.346	505	263	242	1.222	588	654	1.038	425	613	695	291	404	726	272	454	719	281	438	740	239	501	684								
Splitско-dalmatinska	28.817	12.991	15.826	1.068	580	488	3.510	1.790	1.720	3.837	1.708	2.129	3.023	1.313	1.710	2.935	1.216	1.719	3.094	1.343	1.751	2.982	1.246	1.736	3.052								
Istarska	6.636	3.298	3.338	202	117	85	615	290	325	771	341	430	763	352	411	711	336	375	772	373	399	721	363	358	697								
Dubrovačko-neretvanska	6.690	2.957	3.733	236	137	99	876	452	424	1.074	471	603	753	314	439	731	299	432	743	337	406	667	260	407	619								
Međimurska	2.370	997	1.373	193	98	95	361	153	208	324	126	198	231	96	135	221	88	133	206	78	128	186	67	119	236								
Grad Zagreb	20.287	10.087	10.200	430	245	185	1.838	925	913	2.927	1.285	1.642	2.145	972	1.173	2.126	1.029	1.097	2.115	1.037	2.132	1.030	1.102	1.251	1.040	1.111	1.243						
UKUPNO	159.845	72.028	87.817	7.314	3.771	3.543	19.765	9.211	10.554	20.275	8.605	11.670	15.676	6.546	9.130	15.810	6.627	9.183	16.116	6.971	9.145	15.800	6.547	9.253	16.924	6.893	10.031	19.170	9.053	10.117	12.995	7.804	5.191

Nezaposlenost i zapošljavanje prema županijama i spolu u Republici Hrvatskoj 2020. godine

Županija	Novoprijavljeni						Zaposleni s evidencije na temelju radnog odnosa			Zaposleni s evidencije na temelju drugih poslovnih aktivnosti			Brisani iz evidencije zbog drugih razloga			Prosječni broj nezaposlenih			Nezaposleni			Osobe bez radnog iskustva			Stanje 31. prosinca 2020.		
	Uk.	M	Ž	Uk.	M	Ž	Uk.	M	Ž	Uk.	M	Ž	Uk.	M	Ž	Uk.	M	Ž	Uk.	M	Ž	Uk.	M	Ž	Uk.	M	Ž
Zagrebačka	11.596	5.142	6.454	7.048	2.964	4.084	474	281	193	2.238	987	1.251	6.629	3.121	3.508	7.201	3.403	3.798	1.160	527	633						
Krapinsko-zagorska	4.706	1.983	2.723	3.028	1.302	1.726	218	134	84	829	378	451	2.670	1.245	1.425	2.886	1.275	1.611	419	176	243						
Sisačko-moslavačka	9.411	4.168	5.243	6.701	2.867	3.834	323	211	112	1.981	868	1.113	9.251	4.041	5.210	9.139	4.076	5.063	1.703	610	1.093						
Karlovačka	5.713	2.305	3.408	3.686	1.469	2.217	162	95	67	1.312	572	740	3.717	1.520	2.197	3.765	1.502	2.263	675	276	399						
Varaždinska	6.046	2.731	3.315	3.933	1.759	2.174	242	134	108	1.387	656	731	2.950	1.414	1.536	2.882	1.376	1.506	418	179	239						
Koprivničko-križevačka	4.388	1.924	2.464	2.981	1.314	1.667	141	96	45	885	392	493	2.239	1.013	1.226	2.322	1.027	1.295	397	173	224						
Bjelovarsko-bilogorska	6.862	2.947	3.915	4.700	2.056	2.644	177	100	77	1.296	622	674	4.568	2.182	2.386	4.703	2.170	2.533	954	388	566						
Primorsko-goranska	14.695	6.421	8.274	8.823	3.769	5.054	482	232	250	2.650	1.182	1.468	8.617	3.808	4.809	9.685	4.325	5.360	1.101	475	626						
Ličko-semska	2.640	1.132	1.508	1.604	673	931	96	61	35	631	269	362	1.982	920	1.062	2.066	929	1.137	317	120	197						
Virovitičko-podravska	5.664	2.605	3.059	4.057	1.891	2.166	190	117	73	954	420	534	4.706	2.138	2.568	4.706	2.110	2.596	806	303	503						
Požeško-slavonska	4.661	2.025	2.636	3.143	1.349	1.794	100	65	35	1.068	455	613	2.872	1.213	1.659	2.812	1.246	1.566	460	194	266						
Brodsko-posavska	8.433	3.668	4.765	5.818	2.564	3.254	192	115	77	1.184	444	740	6.732	2.734	3.998	7.056	2.914	4.142	1.300	471	829						
Zadarška	8.979	3.804	5.175	5.727	2.315	3.412	223	127	96	2.497	1.106	1.391	4.954	2.184	2.770	5.155	2.280	2.875	663	302	361						
Osječko-baranjska	19.221	8.336	10.885	13.391	5.688	7.703	656	382	274	3.511	1.545	1.966	17.369	7.137	10.232	17.937	7.431	10.506	3.077	1.308	1.769						
Šibensko-kninska	7.357	3.167	4.190	5.118	2.085	3.033	219	126	93	1.168	561	607	4.902	2.339	2.563	5.276	2.526	2.750	576	261	315						
Vukovarsko-srijemska	10.899	4.459	6.440	7.773	3.015	4.758	251	165	86	2.013	928	1.085	7.606	2.972	4.634	7.454	3.108	4.346	1.303	558	745						
Splitско-dalmatinska	32.245	14.164	18.081	20.703	8.584	12.119	739	439	300	5.357	2.530	2.827	25.692	11.400	14.292	28.817	12.991	15.826	3.710	1.811	1.899						
Istarska	12.004	5.298	6.706	7.224	3.013	4.211	421	239	182	2.546	1.229	1.317	5.676	2.808	2.868	6.636	3.298	3.338	499	239	260						
Dubrovačko-neretvanska	8.923	4.048	4.875	5.945	2.647	3.298	249	142	107	1.549	750	799	6.355	2.777	3.578	6.690	2.957	3.733	527	239	288						
Međimurska	4.708	2.128	2.580	3.075	1.375	1.700	208	134	74	1.085	481	604	2.435	1.028	1.407	2.370	997	1.373	651	268	383						
Grad Zagreb	29.319	13.946	15.373	16.703	7.247	9.456	1.740	965	775	5.553	2.822	2.731	18.902	9.235	9.667	20.287	10.087	10.200	3.284	1.607	1.677						
UKUPNO	218.470	96.401	122.069	141.181	59.946	81.235	7.503	3.143	4.360	150.824	67.229	83.595	159.845	72.028	87.817	24.000	10.485	13.515									

**Nezaposlene osobe prema županijama, regionalnim/područnim uredima i ispostavama HZZ-a te prema razini obrazovanja i spolu
(stanje 31. prosinca 2020.)**

ŽUPANIJA Regionalni/Područni ured	UKUPNO						Bez škole i nezavršena osnovna škola			Osnovna škola			ŠŠ za zanimanja do 3 godine škola za KV i VKV radnike			ŠŠ za zanimanja u trajanju od 4 i više godina i gimnazija			Prvi stupanj fakulteta, stručni studij i viša škola			Fakultet, akademija, magisterij, doktorat		
	Uk.	M	Ž	Uk.	M	Ž	Uk.	M	Ž	Uk.	M	Ž	Uk.	M	Ž	Uk.	M	Ž	Uk.	M	Ž	Uk.	M	Ž
	Uk.	M	Ž	Uk.	M	Ž	Uk.	M	Ž	Uk.	M	Ž	Uk.	M	Ž	Uk.	M	Ž	Uk.	M	Ž	Uk.	M	Ž
REPUBLIKA HRVATSKA	159.845	72.028	87.817	7.994	3.841	4.153	27.823	12.855	14.968	49.473	25.772	23.701	48.252	20.303	27.949	11.527	4.227	7.300	14.776	5.030	9.746			
Regionalni ured ZAGREB	27.488	13.490	13.998	1.268	674	594	3.614	1.936	1.678	6.790	3.967	2.823	8.433	4.068	4.365	2.836	1.198	1.638	4.547	1.647	2.900			
ZAGREBAČKA ŽUPANIJА	7.201	3.403	3.798	330	182	148	1.216	599	617	2.341	1.280	1.061	2.144	901	1.243	577	231	346	593	210	383			
Dugo Selo	859	433	426	15	9	6	204	93	111	292	179	113	233	104	129	67	26	41	48	22	26			
Ivančić-Grad	1.080	462	618	128	61	67	173	79	94	333	162	171	324	125	199	72	25	47	50	10	40			
Jastrebarsko	507	217	290	14	8	6	87	43	44	163	84	79	156	56	100	40	12	28	47	14	33			
Samobor	1.276	591	685	10	7	3	190	94	96	398	207	191	398	174	224	114	52	62	166	57	109			
Sveti Ivan Želina	262	132	130	5	4	1	33	18	15	101	61	40	92	35	57	10	4	6	21	10	11			
Velika Gorica	1.559	747	812	122	67	55	210	94	116	470	264	206	495	221	274	133	59	74	129	42	87			
Vrbovac	594	277	317	21	16	5	151	75	76	225	117	108	142	45	97	26	12	14	29	12	17			
Zaprešić	1.064	544	520	15	10	5	168	103	65	359	206	153	304	141	163	115	41	74	103	43	60			
GRAD ZAGREB	20.287	10.087	10.200	938	492	446	2.398	1.337	1.061	4.449	2.687	1.762	6.289	3.167	3.122	2.259	967	1.292	3.954	1.437	2.517			
Sesvete	1.527	756	771	119	58	61	213	115	98	482	272	210	428	216	212	138	43	95	147	52	95			
Zagreb	11.995	5.959	6.036	567	291	276	1.439	803	636	2.475	1.522	953	3.654	1.836	1.818	1.350	597	753	2.510	910	1.600			
Zagreb Jug	3.209	1.566	1.643	158	93	65	331	173	158	748	440	308	1.012	493	519	369	156	213	591	211	380			
Zagreb Zapad	3.556	1.806	1.750	94	50	44	415	246	169	744	453	291	1.195	622	573	402	171	231	706	264	442			
KRAPINSKO-ZAGORSKA ŽUPANIJA	2.886	1.275	1.611	109	61	48	602	269	333	964	481	483	822	343	479	184	67	117	205	54	151			
Područni ured KRAPINA																								
Donja Stubica	723	312	411	26	8	18	141	64	77	235	130	105	211	86	125	44	11	33	66	13	53			
Klanjec	199	111	88	14	11	3	55	36	19	64	39	25	43	19	24	12	3	9	11	3	8			
Krapina	628	251	377	14	8	6	157	57	100	211	88	123	173	69	104	39	18	21	34	11	23			

ŽUPANIJA Područna služba/ured	UKUPNO						Bez škole i nezavršena osnovna škola			Osnovna škola			SŠ za zanimanja do 3 godine škola za KV i VKV radnike			Prvi stupanj fakulteta, stručni studij i viša škola			Fakultet, akademija, magisterij, doktorat			
	Uk.			M	Ž	Uk.	M	Ž	Uk.	M	Ž	Uk.	M	Ž	Uk.	M	Ž	Uk.	M	Ž		
		Uk.	M	Ž	Uk.	M	Ž	Uk.	M	Ž	Uk.	M	Ž	Uk.	M	Ž	Uk.	M	Ž			
Zabok	656	279	377	22	11	11	111	45	66	237	106	131	187	82	105	48	18	30	51	17	34	
Zlatar Bištrica	472	229	243	22	17	5	91	43	48	139	83	56	162	66	96	26	13	13	32	7	25	
Pregradna	208	93	115	11	6	5	47	24	23	78	35	43	46	21	25	15	4	11	11	3	8	
SISAK-COMOSLAVACKA ŽUPANIJA	9.139	4.076	5.063	924	397	527	2.392	1.085	1.307	2.762	1.369	1.393	2.399	993	1.406	388	124	264	274	108	166	
Područni ured SISAK	6.211	2.838	3.373	521	212	309	1.753	802	951	1.803	920	883	1.689	741	948	255	86	169	190	77	113	
Dvor	336	166	170	26	10	16	117	58	59	92	48	44	88	44	44	8	3	5	5	3	2	
Gлина	470	222	248	47	18	29	192	90	102	119	61	58	94	44	50	12	6	6	6	3	3	
Gvozd	288	158	130	22	11	11	132	73	59	69	49	20	58	24	34	2	0	2	5	1	4	
Hrvatska Kostajnica	492	227	265	40	15	25	179	86	93	147	80	67	113	43	70	8	1	7	5	2	3	
Petrinja	1.110	473	637	51	20	31	280	112	168	359	173	186	333	137	196	54	17	37	33	14	19	
Sisak	2.985	1.328	1.657	296	115	181	649	285	364	857	419	438	898	403	495	157	54	103	128	52	76	
Sunja	393	195	198	30	18	12	159	77	82	126	70	56	65	26	39	8	2	6	5	2	3	
Topusko	137	69	68	9	5	4	45	21	24	34	20	14	40	20	20	6	3	3	3	0	3	
Područni ured KUTINA	2.928	1.238	1.690	403	185	218	639	283	356	959	449	510	710	252	458	133	38	95	84	31	53	
Kutina	1.098	513	585	180	86	94	192	86	106	330	181	149	284	121	163	64	19	45	48	20	28	
Novska	1.120	409	711	93	40	53	257	105	152	412	153	259	290	88	202	47	15	32	21	8	13	
Popovača	710	316	394	130	59	71	190	92	98	217	115	102	136	43	93	22	4	18	15	3	12	
KARLOVAČKA ŽUPANIJA	3.765	1.502	2.263	254	126	128	819	326	493	1.235	570	665	1.040	353	687	239	79	160	178	48	130	
Područni ured KARLOVAC	Duga Resa	503	162	341	29	15	14	93	25	68	158	62	96	159	39	120	45	15	30	19	6	13
Karlovac	1.540	658	882	120	64	56	277	125	152	535	253	282	386	142	244	117	43	74	105	31	74	
Ogulin	734	261	473	64	30	34	139	48	91	248	109	139	217	60	157	35	9	26	31	5	26	
Ozalj	171	66	105	15	4	11	21	10	11	70	31	39	51	18	33	10	2	8	4	1	3	

ŽUPANIJA Područna služba/ured	UKUPNO	Bez škole i nezavršena osnovna škola						Osnovna škola			SŠ za zanimanja do 3 godine škola za KV i VKV radnike			Prvi stupanj fakulteta, stručni studij i viša škola			Fakultet, akademija, magisterij, doktorat				
		Uk.	M	Ž	Uk.	M	Ž	Uk.	M	Ž	Uk.	M	Ž	Uk.	M	Ž	Uk.	M	Ž		
Slunj	621	253	368	9	6	3	227	86	141	150	72	78	191	76	115	27	9	18	17	4	13
Vojnić	196	102	94	17	7	10	62	32	30	74	43	31	36	18	18	5	1	4	2	1	1
VARAŽDINSKA ŽUPANIJA Područni ured VARAŽDIN	2.882	1.376	1.506	218	127	91	592	294	298	836	466	370	788	339	449	215	74	141	233	76	157
Cestica	63	27	36	11	5	6	8	4	4	15	12	3	15	4	11	8	2	6	6	0	6
Ivanec	754	383	371	41	24	17	169	101	68	259	135	124	193	94	99	49	16	33	43	13	30
Ludbreg	326	134	192	36	19	17	90	36	54	81	44	37	81	25	56	13	3	10	25	7	18
Novi Marof	378	175	203	20	13	7	72	35	37	124	66	58	109	42	67	29	12	17	24	7	17
Varaždin	1.361	657	704	110	66	44	253	118	135	357	209	148	390	174	216	116	41	75	135	49	86
KOPRIVNIČKO-KRIŽEVAČKA ŽUPANIJA Područni ured KRIŽEVCI	2.322	1.027	1.295	254	142	112	501	208	293	663	327	336	575	229	346	180	62	118	149	59	90
Đurđevac	670	294	376	83	36	47	152	59	93	197	103	94	176	74	102	43	13	30	19	9	10
Koprivnica	1.374	627	747	159	99	60	295	129	166	383	188	195	329	132	197	107	39	68	101	40	61
Križevci	278	106	172	12	7	5	54	20	34	83	36	47	70	23	47	30	10	20	29	10	19
BJELOVARSKO-BILOGORSKA ŽUPANIJA Područni ured BJELOVAR	4.703	2.170	2.533	461	220	241	1.126	549	577	1.586	792	794	1.148	462	686	211	76	135	171	71	100
Bjelovar	2.314	1.058	1.256	167	76	91	483	235	248	783	393	390	651	270	381	125	42	83	105	42	63
Čazma	409	160	249	52	25	27	117	51	66	110	47	63	102	28	74	14	5	9	14	4	10
Daruvar	830	392	438	121	51	70	183	91	92	299	153	146	171	71	100	35	15	20	21	11	10
Garešnica	669	345	324	59	34	25	226	122	104	222	121	101	123	52	71	18	8	10	21	8	13
Grubišno Polje	481	215	266	62	34	28	117	50	67	172	78	94	101	41	60	19	6	13	10	6	4
PRIMORSKO-GORANSKA ŽUPANIJA Regionalni ured RIJEKA	9.685	4.325	5.360	426	192	234	1.277	616	661	2.813	1.562	1.251	3.092	1.261	1.831	756	304	452	1.321	390	931
Cres-Lošinj	328	137	191	3	0	3	74	36	38	100	54	46	99	32	67	24	6	18	28	9	19
Crikvenica	679	285	394	29	12	17	105	36	69	231	129	102	210	83	127	42	12	30	62	13	49

ŽUPANIJA Područna služba/ured		UKUPNO			Bez škole i nezavršena osnovna škola			Osnovna škola			SŠ za zanimanja do 3 godine škola za KV i VKV radnike			Prvi stupanj fakulteta, stručni studij i viša škola			Fakultet, akademija, magisterij, doktorat					
	Uk.	M	Ž	Uk.	M	Ž	Uk.	M	Ž	Uk.	M	Ž	Uk.	M	Ž	Uk.	M	Ž				
Čabar	122	37	85	5	2	3	32	12	20	34	10	24	39	10	29	5	1	4	7	2	5	
Delnice	443	186	257	84	42	42	104	44	60	99	52	47	113	39	74	20	6	14	23	3	20	
Krk	636	311	325	25	15	10	83	43	40	198	125	73	199	83	116	47	21	26	84	24	60	
Opatija	1.011	465	546	1	0	1	106	50	56	329	201	128	347	148	199	82	30	52	146	36	110	
Rab	264	126	138	2	2	0	23	12	11	130	73	57	75	24	51	18	8	10	16	7	9	
Riječka	5.997	2.691	3.306	275	117	158	694	358	336	1.633	886	747	1.939	819	1.120	507	218	289	949	293	656	
Vrbovsko	205	87	118	2	2	0	56	25	31	59	32	27	71	23	48	11	2	9	6	3	3	
LIČKO-SENIJSKA ŽUPANIJA Područni ured GOSPIĆ		2.066	929	1.137	104	43	61	481	239	242	620	339	281	616	246	370	167	39	128	78	23	55
Donji Lapac	233	127	106	10	6	4	109	61	48	61	36	25	49	21	28	2	2	0	2	1	1	
Gospic	588	271	317	37	13	24	121	60	61	144	83	61	182	81	101	74	20	54	30	14	16	
Konjicica	304	139	165	6	2	4	64	33	31	120	62	58	92	37	55	11	2	9	11	3	8	
Novska	143	66	77	2	1	1	18	10	8	50	31	19	51	18	33	9	4	5	13	2	11	
Otočac	506	211	295	44	19	25	103	53	50	160	79	81	142	52	90	45	7	38	12	1	11	
Senj	292	115	177	5	2	3	66	22	44	85	48	37	100	37	63	26	4	22	10	2	8	
VIROVITIČKO-PODRAVSKA ŽUPANIJA Područni ured VIROVITICA		4.706	2.110	2.596	335	166	169	1.219	536	683	1.541	760	781	1.230	507	723	211	71	140	170	70	100
Orahovica	646	273	373	36	17	19	151	49	102	230	117	113	173	72	101	28	8	20	28	10	18	
Pitomača	389	166	223	70	36	34	106	51	55	110	53	57	81	21	60	13	3	10	9	2	7	
Slatina	1.479	667	812	135	59	76	399	168	231	476	234	242	375	164	211	46	22	24	48	20	28	
Virovitica	2.192	1.004	1.188	94	54	40	563	268	295	725	356	369	601	250	351	124	38	86	85	38	47	
POŽEŠKO-SLAVONSKA ŽUPANIJA Područni ured POZEGA		2.812	1.246	1.566	170	84	86	453	212	241	1.005	509	496	856	346	510	172	43	129	156	52	104
Pakrac	514	271	243	56	30	26	118	65	53	178	105	73	125	58	67	22	6	16	15	7	8	

ŽUPANIJA Područna služba/ured	UKUPNO						Bez škole i nezavršena osnovna škola						Osnovna škola						SŠ za zanimanja do 3 godine škola za KV i VKV radnike						Prvi stupanj fakulteta, stručni studij i viša škola						Fakultet, akademija, magisterij, doktorat					
	Uk.			M	Ž	Uk.			M	Ž	Uk.			M	Ž	Uk.			M	Ž	Uk.			M	Ž	Uk.			M	Ž	Uk.			M	Ž	
		Uk.	M	Ž			Uk.	M	Ž		Uk.	M	Ž		Uk.	M	Ž		Uk.	M	Ž		Uk.	M	Ž		Uk.	M	Ž		Uk.	M	Ž			
Požeško	2.298	975	1.323	114	54	60	335	147	188	827	404	423	731	288	443	150	37	113	141	45	96															
BRODSKO-POSAVSKA ŽUPANIJA Područni ured SLAVONSKI BROD	7.056	2.914	4.142	681	318	363	1.358	518	840	2.502	1.223	1.279	1.817	646	1.171	362	99	263	336	110	226															
Nova Gradiška	2.112	831	1.281	145	75	70	479	164	315	755	337	418	582	219	363	80	17	63	71	19	52															
Okučani	626	292	334	80	45	35	225	96	129	209	111	98	92	35	57	13	1	12	7	4	3															
Slavonski Brod	4.318	1.791	2.527	456	198	258	654	258	396	1.538	775	763	1.143	392	751	269	81	188	258	87	171															
ZADARSKA ŽUPANIJA Područni ured ZADAR	5.155	2.280	2.875	127	63	64	818	363	455	1.444	830	614	1.728	682	1.046	399	138	261	639	204	435															
Benkovac	516	224	292	19	6	13	97	46	51	198	110	88	163	57	106	16	0	16	23	5	18															
Biograd	501	190	311	11	5	6	73	29	44	148	84	64	173	47	126	33	8	25	63	17	46															
Gračac	335	150	185	11	1	10	147	65	82	72	38	34	86	42	44	11	2	9	8	2	6															
Obrovac	248	140	108	64	41	23	39	19	20	67	42	25	57	27	30	11	8	3	10	3	7															
Pag	140	51	89	0	0	0	21	7	14	41	23	18	53	13	40	11	3	8	14	5	9															
Zadar	3.415	1.525	1.890	22	10	12	441	197	244	918	533	385	1.196	496	700	317	117	200	521	172	349															
OSJEČKO-BARANJSKA ŽUPANIJA Regionalni ured OSJEK	17.937	7.431	10.506	1.409	639	770	3.697	1.523	2.174	5.201	2.396	2.805	5.486	2.120	3.366	801	279	522	1.343	474	869															
Beli Manastir	3.006	1.283	1.723	602	267	335	797	333	464	709	354	355	756	272	484	57	19	38	85	38	47															
Donji Miholjac	882	378	504	47	23	24	249	110	139	285	140	145	229	82	147	37	11	26	35	12	23															
Đakovo	2.834	1.167	1.667	130	66	64	628	249	379	911	430	481	877	329	548	110	33	77	178	60	118															
Nasice	1.960	704	1.256	168	73	95	405	140	265	687	243	444	505	190	315	89	21	68	106	37	69															
Osijek	7.104	2.971	4.133	323	135	188	1.138	486	652	1.944	930	1.014	2.423	957	1.466	437	172	265	839	291	548															
Valpovo	2.151	928	1.223	139	75	64	480	205	275	665	299	366	696	290	406	71	23	48	100	36	64															
ŠIBENSKO-KNINSKA ŽUPANIJA Područni ured ŠIBENIK	5.276	2.526	2.750	270	146	124	785	382	403	1.941	1.047	894	1.497	672	825	386	130	256	397	149	248															
Dmš	416	165	251	4	0	4	51	20	31	169	69	100	135	50	85	33	11	22	24	15	9															

ŽUPANIJA Područna služba/ured	UKUPNO						Bez škole i nezavršena osnovna škola			Osnovna škola			SŠ za zanimanja do 3 godine škola za KV i VKV radnike			Prvi stupanj fakulteta, stručni studij i viša škola			Fakultet, akademija, magisterij, doktorat		
	Uk.			M	Ž	Uk.	M	Ž	Uk.	M	Ž	Uk.	M	Ž	Uk.	M	Ž	Uk.	M	Ž	
Knin	1.356	673	683	252	139	113	294	145	149	417	224	193	291	134	157	65	15	50	37	16	21
Šibenik	2.826	1.366	1.460	13	6	7	356	167	189	1.056	592	464	878	409	469	235	87	148	288	105	183
Vodice	678	322	356	1	1	0	84	50	34	299	162	137	193	79	114	53	17	36	48	13	35
VUKOVARSKO-SRIJEMSKA ŽUPANIJA	7.454	3.108	4.346	163	71	92	1.503	592	911	2.580	1.231	1.349	2.347	939	1.408	450	138	312	411	137	274
Područni ured VINKOVCI	5.303	2.091	3.212	95	43	52	1.008	360	648	1.915	885	1.030	1.680	611	1.069	299	92	207	306	100	206
Otočac	566	173	393	14	4	10	104	25	79	185	73	112	211	57	154	31	7	24	21	7	14
Vinkovci	2.631	1.023	1.608	25	17	8	393	125	268	970	434	536	889	329	560	178	60	118	176	58	118
Županja	2.106	895	1.211	56	22	34	511	210	301	760	378	382	580	225	355	90	25	65	109	35	74
Područni ured VUKOVAR	2.151	1.017	1.134	68	28	40	495	232	263	665	346	319	667	328	339	151	46	105	105	37	68
Ilok	269	127	142	10	5	5	77	41	36	72	37	35	81	37	44	16	5	11	13	2	11
Vukovar	1.882	890	992	58	23	35	418	191	227	593	309	284	586	291	295	135	41	94	92	35	57
SPLITSKO-DALMATINSKA ŽUPANIJA	28.817	12.991	15.826	174	80	94	3.877	1.892	1.985	9.929	5.126	4.803	9.638	4.105	5.533	2.410	878	1.532	2.789	910	1.879
Regionalni ured SPLIT																					
Hvar	535	274	261	8	2	6	56	27	29	160	108	52	210	98	112	47	18	29	54	21	33
Imotski	2.843	1.068	1.775	11	4	7	562	216	346	1.088	472	616	882	277	605	165	52	113	135	47	88
Kaštela	2.899	1.290	1.609	8	3	5	446	212	234	1.013	538	475	928	383	545	249	89	160	255	65	190
Makarska	1.272	640	632	2	0	2	224	119	105	400	244	156	442	206	236	102	34	68	102	37	65
Omis	1.165	611	554	8	6	2	225	128	97	421	246	175	350	163	187	80	35	45	81	33	48
Šibenik	2.852	1.285	1.567	30	16	14	342	182	160	1.348	603	745	782	362	420	191	69	122	159	53	106
Solin	2.169	977	1.192	45	20	25	287	146	141	809	453	356	653	253	400	177	53	124	198	52	146
Split	11.101	5.080	6.021	39	22	17	1.111	549	562	3.156	1.689	1.467	4.083	1.835	2.248	1.159	463	696	1.553	522	1.031
Supetar	593	273	320	4	1	3	61	31	30	221	112	109	221	101	120	35	11	24	51	17	34
Tričić	618	240	378	5	2	3	87	46	41	296	124	172	176	53	123	32	7	25	22	8	14

ŽUPANIJA Područna služba/ured	UKUPNO	Bez škole i nezavršena osnovna škola						Osnovna škola			SŠ za zanimanja do 3 godine škola za KV i VKV radnike			Prvi stupanj fakulteta, stručni studij i viša škola			Fakultet, akademija, magisterij, doktorat				
		Uk.	M	Ž	Uk.	M	Ž	Uk.	M	Ž	Uk.	M	Ž	Uk.	M	Ž	Uk.	M	Ž		
		Uk.	M	Ž	Uk.	M	Ž	Uk.	M	Ž	Uk.	M	Ž	Uk.	M	Ž	Uk.	M	Ž		
Trogir	2.005	898	1.107	11	3	8	325	153	172	722	394	328	677	269	408	136	39	97	134	40	94
Vis	260	129	131	0	0	0	55	33	22	85	50	35	88	36	52	11	3	8	21	7	14
Vrgorac	505	226	279	3	1	2	96	50	46	210	93	117	146	69	77	26	5	21	24	8	16
ISTARSKA ŽUPANIJA Područni ured PULA	6.636	3.298	3.338	177	72	105	1.210	619	591	2.138	855	2.117	973	1.144	455	172	283	539	179	360	
Buzet	104	49	55	3	1	2	19	10	9	24	17	7	32	12	20	16	7	9	10	2	8
Labin	581	280	301	22	5	17	120	60	60	225	126	99	142	66	76	36	9	27	36	14	22
Pazin	382	164	218	16	6	10	60	25	35	110	63	47	112	35	77	45	20	25	39	15	24
Poreč	982	432	550	21	12	9	176	77	99	302	165	137	362	135	227	59	20	39	62	23	39
Pula	3.198	1.723	1.475	94	37	57	540	304	236	1.034	666	368	1.034	539	495	210	81	129	286	96	190
Rovinj	685	336	349	8	4	4	124	62	62	228	130	98	222	100	122	39	19	20	64	21	43
Umag	704	314	390	13	7	6	171	81	90	215	116	99	213	86	127	50	16	34	42	8	34
DUBROVAČKO-NERETVANSKA ŽUPANIJA Područni ured DUBROVNIK	6.690	2.957	3.733	75	29	46	971	471	500	2.309	1.167	1.142	2.142	879	1.263	538	200	338	655	211	444
Dubrovnik	3.178	1.475	1.703	6	2	4	540	273	267	933	491	442	1.028	455	573	292	128	164	379	126	253
Korčula	954	428	526	5	1	4	136	69	67	375	201	174	311	127	184	62	15	47	65	15	50
Lastovo	55	23	32	1	0	1	16	5	11	8	2	6	24	13	11	2	1	1	4	2	2
Metković	1.998	824	1.174	59	25	34	238	109	129	805	387	418	595	208	387	128	39	89	173	56	117
Ploče	505	207	298	4	1	3	41	15	26	188	86	102	184	76	108	54	17	37	34	12	22
MEDIMURSKA ŽUPANIJA Područni ured ČAKOVEC	2.370	997	1.373	395	191	204	528	225	303	614	327	287	481	140	341	167	56	111	185	58	127
Čakovec	1.656	736	920	327	157	170	374	180	194	383	209	174	315	101	214	119	40	79	138	49	89
Mursko Središće	283	102	181	24	16	8	70	20	50	91	48	43	70	13	57	14	3	11	14	2	12
Prelog	431	159	272	44	18	26	84	25	59	140	70	70	96	26	70	34	13	21	33	7	26

Korisnici novčane naknade prema razini obrazovanja i spolu u Republici Hrvatskoj u 2020. godini

Mjesec	UKUPNO	Bez škole i nezavršena osnovna škola			Osnovna škola			ŠŠ za zanimanja do 3 godine i škola za KV i VKV radnike			ŠŠ za zanimanja u trajanju od 4 i više godina i gimnazija			Prvi stupanj fakulteta, stručni studij i viša škola			Fakultet, akademija, magisteriji, doktorat				
		Uk.	M	Ž	Uk.	M	Ž	Uk.	M	Ž	Uk.	M	Ž	Uk.	M	Ž	Uk.	M	Ž		
1.	39.261	17.790	21.471	940	469	471	6.279	2.716	3.563	13.027	7.090	5.937	12.945	5.338	7.607	2.860	1.012	1.848	3.210	1.165	2.045
2.	37.566	16.740	20.826	862	413	449	6.140	2.534	3.606	12.648	6.785	5.863	12.256	4.956	7.300	2.685	961	1.724	2.975	1.091	1.884
3.	37.730	16.211	21.519	884	413	471	6.124	2.338	3.786	12.917	6.649	6.268	12.414	4.849	7.565	2.427	925	1.502	2.964	1.037	1.927
4.	43.143	18.422	24.721	1.127	539	588	6.727	2.627	4.100	14.989	7.657	7.332	14.188	5.494	8.694	2.770	982	1.788	3.342	1.123	2.219
5.	42.945	18.241	24.704	1.134	536	598	6.531	2.496	4.035	14.827	7.618	7.209	14.126	5.484	8.642	2.859	987	1.872	3.468	1.120	2.348
6.	39.155	16.437	22.718	1.028	466	562	5.764	2.223	3.541	13.013	6.661	6.352	12.915	5.001	7.914	2.830	946	1.884	3.605	1.140	2.465
7.	37.679	14.868	22.811	906	406	500	5.078	1.936	3.142	11.172	5.708	5.464	12.298	4.486	7.812	3.172	961	2.211	5.053	1.371	3.682
8.	35.736	14.200	21.536	858	405	453	4.605	1.868	2.737	10.212	5.328	4.884	11.531	4.257	7.274	3.217	940	2.277	5.313	1.402	3.911
9.	34.546	14.160	20.386	807	383	424	4.461	1.837	2.624	10.007	5.318	4.689	11.313	4.274	7.039	2.988	971	2.017	4.970	1.377	3.593
10.	32.308	14.327	17.981	743	353	390	4.748	1.947	2.801	10.464	5.514	4.950	10.683	4.465	6.218	2.364	889	1.475	3.306	1.159	2.147
11.	33.904	15.034	18.870	727	338	389	5.054	2.051	3.003	11.261	5.911	5.350	11.280	4.706	6.574	2.373	898	1.475	3.209	1.130	2.079
12.	35.388	15.817	19.571	757	369	388	5.320	2.169	3.151	11.896	6.335	5.561	11.714	4.894	6.820	2.510	950	1.560	3.191	1.100	2.091
Prosjek	37.447	16.021	21.426	898	424	474	5.569	2.229	3.341	12.203	6.381	5.822	12.305	4.850	7.455	2.755	952	1.803	3.717	1.185	2.533

ISSN 1849-4854